

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

RUSKOV

ČISTOPIS

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

© máj 2017

Obstarávateľ:

Obec Ruskov

Okres:

Košice - okolie

Kraj:

Košický

Spracovateľ:

Architektonické štúdio Atrium

Mlynská 27, 040 01 Košice, tel: 055/ 62 315 87

e-mail: architekti@atriumstudio.sk

web: www.atriumstudio.sk

www.UzemnePlany.sk

Hlavný riešiteľ:

Ing. arch. Dušan Burák, CSc.

Zodpovední riešitelia:

Ing. Marek Dubiel

Mgr. Milan Barlog

Ing. Milan Kolesár

Ing. Slavomír Kelemen

Ing. Miroslav Lenard

Ing. Ladislav Pažák

Odborne spôsobilá osoba na obstaranie ÚPD:

Ing. arch. Agnesa Hoppanová – reg. č. 268

Schvaľovacia doložka – Územný plán obce Ruskov

SCHVALOVACÍ ORGÁN: **OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO RUSKOV**
ČÍSLO UZNESENIA POTVRDZUJÚCEHO JEHO PLATNOSŤ: **č.166**
ZÁVÄZNÁ ČASŤ VYHLÁSENÁ **VZN č.4/2017**
UZNESENÍM OZ **č.166**
DÁTUM SCHVÁLENIA: **07.06.2017**

PETER SMRČO
STAROSTA OBCE
RUSKOV

PEČIATKA

Zoznam príloh

Grafická časť

<i>číslo výkresu</i>	<i>názov výkresu</i>	<i>mierka</i>
1	Výkres širších vzťahov (vrátane záujmového územia)	1:50 000
2	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania katastrálneho územia obce	1:10 000
3	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s vyznačením verejnoprospešných stavieb Výkres verejného dopravného vybavenia	1:5 000
4	Výkres verejného technického vybavenia - návrh vodného hospodárstva	1:5 000
5	Výkres verejného technického vybavenia - návrh energetiky Výkres verejnoprospešných stavieb	1:5 000
6	Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability	1:10 000
7	Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných a iných zámerov na PP	1:5 000

Textová časť
----

a	Sprievodná správa	
b	Závazná časť - návrh regulatívov územného rozvoja obce (vložené schémy záväznej časti a verejnoprospešných stavieb)	
c	Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na PP	

Obsah

A1. Základné údaje.....	6
1.1 Hlavné ciele a problémy riešené ÚPD	7
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu	7
1.3 Údaje o súlade riešenia so Zadaním a postup spracovania ÚPD.....	7
1.4 Charakteristika riešeného územia.....	8
A2. Riešenie územného plánu	24
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	24
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu	24
2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	27
2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie obce do systému osídlenia	31
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	32
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce	33
2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, návrh výroby a rekreácie	34
2.7.1 Bytový fond.....	34
2.7.2 Predpokladaný rozvoj ekonomických aktivít.....	36
2.7.3 Občianske vybavenie.....	37
2.7.4 Turizmus, cestovný ruch a rekreácia.....	39
2.7.5 Ekonomické aktivity	40
2.7.6 Prvé poradie výstavby, prestavby, rekonštrukcie a zmeny funkčného využitia.....	40
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce	40
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	41
2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, geologických zosuvov a ochrany pred povodňami	42
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	42
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	43
2.12.1 Dopravný systém obce	43
2.12.2 Vodné hospodárstvo a vodné toky	50
A. Zásobovanie pitnou vodou	50
B. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd.....	53
C. Vodné toky a odtokové pomery	56
2.12.3 Zásobovanie elektrickou energiou	56
2.12.4 Zásobovanie plynom a teplom	60
A. Zásobovanie plynom	60
B. Zásobovanie teplom.....	62
2.12.5 Telekomunikácie, rozhlas, televízia.....	63
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	65
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových a dobývacích priestorov.....	68
2.15 Vymedzenia plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	68
2.16 Ochrana pôdneho fondu - vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde	68
2.17 Komplexné hodnotenie navrhovaného riešenia, najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	69

Zoznam skratiek:

- KSK - Košický samosprávny kraj
- KK - Košický kraj
- BD - bytový dom
- CO - civilná ochrana
- CR - cestovný ruch
- ČOV - čistiareň odpadových vôd
- ČS – čerpacia (hydrofórová) stanica
- ČSPH – čerpacia stanica pohonných hmôt
- DP - dobývací priestor
- DS - dom služieb
- FVE - fotovoltická elektrárňa
- HD - hospodársky dvor
- HaZZ - hasičský a záchranný zbor
- LHC - lesný hospodársky celok
- LP - lesný pozemok
- KO - komunálny odpad
- k.ú. - katastrálne územie
- MŠ - materská škola
- MK - miestna komunikácia
- NKP - národná kultúrna pamiatka
- OcÚ - obecný úrad
- OP - ochranné pásmo
- OV - občianska vybavenosť
- PaR – prieskumy a rozbor
- PP - poľnohospodárska pôda
- PD - poľnohospodárske družstvo
- POH - program odpadového hospodárstva
- PAD - pravidelná autobusová doprava
- PZ - požiarna zbrojnica
- RD - rodinný dom
- ROEP – register obnovennej evidencie pozemkov
- SKUEV - chránené územie európskeho významu
- SKCHVÚ - chránené vtáčie územie
- TS - trafostanica
- TTP - trvalo trávny porast
- ÚPD - územnoplánovacia dokumentácia
- ÚPN-O - územný plán obce
- ÚZPF SR - ústredný zoznam pamiatkového fondu Slov. republiky
- VÚC - vyšší územný celok
- VN - vysoké napätie elektrické
- VVN - vysoké napätie elektrické
- VPS - verejnoprospešné stavby
- VZN - všeobecne záväzné nariadenie
- ZaD - zmeny a doplnky
- ZUŠ - základná umelecká škola
- ZŠ - základná škola

A1. Základné údaje

Obec Ruskov sa nachádza 21 km východne od Košíc, na západnom úpätí Slanských vrchov. Je súčasťou Slanského mikroregiónu a záujmového územia krajského mesta Košice, kde aj prirodzene gravituje - tu je vyššie obč. vybavenie a pracovné príležitosti.

Dôvodom obstarania územnoplánovacej dokumentácie (ÚPD) je absencia územného plánu obce (ÚPN-O), pričom do k.ú. obce Ruskov zasahuje územie európskeho významu SKUEV0326 Strahuľka, chránené vtáčie územie SKCHVÚ025 Slanské vrchy a významné krajinné prvky - ekologicky významné segmenty.

V južnej polohe obce v smere východ západ vedú významné trasy železničnej dopravy. Trasa: hranica s UA – Čierna nad Tisou – Košice – Žilina, ktorá tvorí dopravnú os košického kraja s celoštátnym a medzinárodným významom a železničná širokorozchodná trať štátna hranica s UA – Maťovce – Haniska pri Košiciach, ktoré sa plánujú modernizovať a využívať pre prevoz tovarov ako dôsledok rozvoja voľného colného pásma.

Ďalším dôvodom obstarania je potreba komplexného zhodnotenia rozvoja obce, jej k.ú. vo väzbe na ÚPN – VÚC Košický kraj a následných ZaD do roku 2030 a neskôr.

1.1 Hlavné ciele a problémy riešené ÚPD

Hlavným cieľom je vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce, ktorá bude komplexne riešiť funkčné využívanie a priestorové usporiadanie územia k.ú. a obce, koncepciu verejnej dopravy, technickej infraštruktúry vrátane ochrany životného prostredia, ochrany prírody a tvorby krajiny a ekologickej stability územia.

V tomto zmysle sú hlavné ciele riešenia územného plánu obce nasledovné:

- hlavným cieľom územno-plánovacej dokumentácie je návrh koncepcie dlhodobého urbanistického rozvoja obce a jednotlivých funkcií využitia administratívneho územia riešenej obce,
- vymedzenie funkčného usporiadania sídelnej a krajinnej štruktúry, určenie základných zásad organizácie územia, spôsobu jeho využitia a podmienok výstavby,
- vytvorenie predpokladov pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území riešenej obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt,
- vytvorenie územnej ponuky pre dlhodobejšie uspokojovanie základných potrieb obce, jej obyvateľov a návštevníkov v bývaní, občianskom a sociálnom vybavení, výrobe a v ponuke voľnočasových aktivít,
- podrobné riešenie regulatívov a limitov funkčného a priestorového usporiadania obce, územno-technických podmienok umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia a základných prvkov územného systému ekologickej stability.

Problémy, ktoré sú riešené touto ÚPD možno charakterizovať nasledovne:

- nedostatok pracovných príležitostí,
- nedostatok stavebných pozemkov pre výstavbu RD,
- hygienické negatíva tranzitnej dopravy na obytné prostredie,
- neadekvátne využitý turistický a rekreačný potenciál k.ú.,
- spôsob ochrany pamätihodností obce.

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

V r. 1998 bol vypracovaný ÚPN-Z, ktorý stratil platnosť v záväznej časti. Vzhľadom na to, že nebol preskúmaný je v súčasnosti legislatívne, demograficky a prírodou – ochranne neaktuálny. Chýbajúca je väzba na nadradenú ÚPD Košického kraja.

1.3 Údaje o súlade riešenia so Zadaním a postup spracovania ÚPD

1.3.1 Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPD

- prípravné práce (09-10/2014),
- oznámenie SEA, Rozsah hodnotenia k SEA 10-11/2014,
- vypracovanie Zadania (11/2014),
- prerokovanie Zadania (12/2014 – 01/2015),
- schválenie Zadania (uzn. č. 15/2015 zo dňa 12.02.2015),
- spracovanie Prieskumov a rozborov obce (12/2014)

- vypracovanie Návrhu ÚPN-O Ruskov (11/2015),
- prerokovanie Návrhu ÚPN-O Ruskov (04.04.2016 – 04.05.2016).

1.3.2 Zhodnotenie súladu riešenia so Zadaním

Riešenie ÚPD je v súlade so schváleným Zadaním. Výnimku tvorí zníženie obložnosti bytov mierne nad celoštátny priemer a s tým súvisiaci nárast o cca 50 bytových jednotiek.

1.3.3 Zdôvodnenie prípadného spracovania doplňujúcich prieskumov a rozborov

Spracovanie ÚPD si nevyžadovalo doplnenie Prieskumov a rozborov. Aktualizovaný bol mapový podklad o nové geometrické plány.

1.3.4 Súpis použitých podkladov a materiálov

Mapové podklady

Polohopis v M 1: 5 000 (2 500) bol vektorizovaný z ROEP-u a katastrálnych máp obce, doplnený z obhliadky v teréne a skenovaním ďalších podkladov.

Výškopis bol vektorizovaný zo základných máp ČSSR z r. 1986 v M 1:10 000. Mapový podklad v M 1:10 000 bol skenovaný z tých istých máp.

Ostatné materiály

- ÚPN-VÚC Košický kraj - ZaD 2014,
- Prieskumy a rozborov pre ÚPN-O Ruskov (Architektonické štúdio Atrium Košice, 2015),
- Zadanie (Obec Ruskov, 2014),
- PHaSR obce Ruskov (OcÚ Ruskov, 2008),
- ÚPN-Z Ruskov (Tamont Košice, 1998),
- PaR Ruskov (Stavporojekt Košice, 1988),
- vydané ÚR a SP od r. 2010.

1.4 Charakteristika riešeného územia

1.4.1 Prírodné podmienky

Obec Ruskov leží na západnom úpätí Slanských vrchov v ich južnej časti v nadmorskej výške 218 – 270 m východne od riečky Olšava v údolí Bystrého potoka. Najnižší bod katastra má nadmorskú výšku 208 m v údolí Olšavy, najvyšší dosahuje 608 m n. m. na severovýchodnom okraji katastra.

Geomorfologické členenie katastrálneho územia Ruskov je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Sústava	Alpsko-himalájska		
Podsústava	Karpaty		
Provincia	Západné Karpaty		
Subprovincia	vnútorné Západné Karpaty		
Oblasť	Lučensko-košická	Matransko-slanská	
Celok	Juhoslovenská kotlina	Slanské vrchy	
Podcelok	Košická kotlina	Bogota	Milič
Časť	Toryská pahorkatina		

Z **geomorfologického hľadiska** predstavuje oblasť nivy Olšavy reliéf rovín a nív, zvyšná časť Toryskej pahorkatiny reliéf kotlinových pahorkatín, Slanské vrchy reliéf vrchovinový až hornatinový, a to rovnako v oblasti Miliča ako aj oblasti Bogoty. Z **hľadiska morfologicko-morfometrického členenia** predstavuje reliéf nivy Olšavy nerozčlenenú rovinu, na ňu nadväzuje horizontálne a vertikálne rozčlenená rovina a stredne členitá pahorkatina, oblasť Slanských vrchov predstavuje v skupine Miliča aj Bogoty stredne, silne a veľmi silne členitú vrchovinu. Medzi masívmi Bogoty a Miliča na je výrazný prieval (priesmyk), na ktorého východnom okraji sa nachádzajú rozsiahle stredné a vysoké prolúviálne kužele, na ktorých leží aj prevažná časť obce Ruskov. V Slanských

vrchoch sú na území katastra vulkanické centrá prevažne stratovulkanických kužeľov v oblasti kót Strahuľka a Bogota, ktorá samotná leží mimo územia katastra, ale masívom zasahuje do územia. Časť skupiny Bogoty na území katastra predstavuje eróznou trosku lávových pokryvov a prúdov, ktorá je voči údoliu Olšavy ohraničená morfológicky výraznými stráňami na tektonických poruchách. Rovnako je ohraničený masív kóty Strahuľka voči okolitému územiu masívu Miliča. Zo **súčasných reliéftvorných procesov** prevládajú fluviaľne a stráňové procesy, z ktorých sa v posudzovanom území v nive Olšavy uplatňuje fluviaľny akumuláčno-erózný proces, na stráňach údolia Olšavy slabý fluviaľny erózný proces s miernym pohybom svahových hmôt v pahorkatinách s dominanciou rozvretých úvalinovitých dolín až stredne silný fluviaľny erózný proces so stredne silným pohybom hmôt po svahoch, vytváraním zovretejších úvalinovitých dolín až plytšie rezaných V dolín vo vrchovinách a vyšších pahorkatinách, na území Slanských vrchov silný fluviaľny erózný proces so silnou hĺbkovou eróziou v horskom reliéfe. Územie leží v oblasti s hojným výskytom intenzívnych zosuvných procesov.

Začlenenie územia z hľadiska **regionálneho geologického členenia** je uvedené v nasl. tabuľke.

Oblasť	neovulkanity		vnútrohorské panvy a kotliny
Podoblasť	neovulkanity Slanských vrchov		východoslovenská panva
	stratovulkán Bogoty	stratovulkán Miliča	prešovská kotlina

Geologický podklad je tvorený v oblasti Slanských vrchov neogénnymi vulkanitmi, zvyšná časť územia je tvorená horninami neogénu. Z vulkanitov sa v území uplatňujú pyroxenické a amfibolicko-pyroxenické andezity sarmatu – spodného panónu. Vulkanické a magmatické telesá majú formu lávových prúdov a efuzívnych komplexov stratovulkánov, v oblasti Miliča kóta Strahuľka predstavuje stratovulkanický kužeľ a etruzívny dóm s dómatickým prúdom. Z neogénnych hornín sú v území zastúpené sivé vápnité íly až ílovce, siltovce, piesky a pieskovce, zlepenec, kyslé tufy sarmatu. Kvartérny pokryv tvorí v oblasti Slanských vrchov prevažne nečlenené predkvartérne podložie s nepravidelným pokryvom bližšie nerozlíšených svahovín a sutín. Na úpätí Slanských vrchov a v sedle medzi skupinou Miliča a Bogoty sú zastúpené deluviaľne sedimenty vcelku, tvorené hlinitými, hlinito-piesčitými, hlinito-kamenitými, piesčito-kamenitými až balvanovitými svahovinami a sutinami, v nive Olšavy sa vyskytujú nívne humózne hliny alebo hlinito-piesčité až štrkovito-piesčité hliny, patriace k fluviaľným sedimentom.

Z hľadiska **inžinierskogeologickej rajonizácie** patrí územie do viacerých rajónov.

Región	<i>tektonických depresíí</i>		<i>neogénnych vulkanitov</i>
Subregión	<i>s neogénnym podkladom</i>		<i>stratovulkánov</i>
Rajón	predkvartérnych hornín	Vk rajón vulkanických hornín	
		Vl rajón efuzívnych hornín	
		Nk rajón striedajúcich sa súdržných a nesúdržných hornín	
	kvartérnych hornín	F rajón údolných riečnych náplavov	
		T rajón náplavov terasových stupňov	
		D rajón deluviaľných sedimentov	

Rajóny predkvartérnych hornín sa vyskytujú len v oblasti Slanských vrchov.

Podľa **hydrogeologického rajónovania** ležia podzemné vody posudzovaného územia v regióne V 111. Neovulkanity Slanských vrchov s prevažne puklinovou priepustnosťou, budovanom neovulkanitmi. Litologická charakteristika podkladu odráža aj jeho **hydrologické vlastnosti**. Predmetné územie vyplňajú v nive Olšavy štrky s veľmi dobrou až dobrou pórovou priepustnosťou a vysokým zvodnením, svahy údolia Olšavy íly s dobrou až slabou pórovou priepustnosťou a minimálnym zvodnením, kým Slanské vrchy predstavujú prevažne vulkanosedimentárne pieskovce a konglomeráty, čo sú horniny s veľmi slabou puklinovo-vrstvovou priepustnosťou a stredným zvodnením. Prietoknosť a hydrogeologická produktivita je v oblasti Slanských vrchov mierna, v oblasti Toryskej pahorkatiny vysoká ($T = 1 \cdot 10^{-3} - 1 \cdot 10^{-2} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$), no v nive Olšavy mierna. Hladina podzemnej vody je zväčša 2 – 5, na východnom okraji až 10 m hlboko. V severnej časti je využiteľné množstvo podzemnej vody $0,50 - 0,99 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$, v južnej $< 0,20 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$.

Povrchové vody sú odvodňované riekou Olšava a jej viacerými prítokmi, z ktorých najvýznamnejšie sú Bystrý potok, pretekajúci obcou, s početnými obojstrannými prítokmi, z ktorých najvýznamnejší je Hlboký potok, a Chotárny potok, prítok Svinického potoka, ako aj potokom Slančík. Územím prechádza rozvodnica medzi povodím Hornádu a Bodrogu. Charakteristika režimu odtoku je uvedená v nasl. tabuľke.

Oblasť	<i>vrchovinná-nížinná</i>	
Typ	<i>dažďovo-snehový</i>	
Základná hydrologická charakteristika	akumulácia v mesiacoch XII – I, vysoká vodnosť II – IV, najvyššie Q_{ma} III (IV < II), najnižšie Q_{ma} IX a výrazné podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy	akumulácia v mesiacoch XII – II, vysoká vodnosť III – IV, najvyššie Q_{ma} III (IV < II), najnižšie Q_{ma} IX a výrazné podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy

Z pôd sa v nive Olšavy vyskytujú fluvizeme kultizemné, glejové, a modálne z nekarbonátových aluviálnych sedimentov, na ne nadväzujú pseudogleje nasýtené z polygenetických hĺn, v oblasti Slanských vrchov prevládajú prevažne kyslé kambizeme modálne zo skeletnatých zvetralín kyslých až neutrálnych nekarbonátových hornín. Pôdy sú vo prevažnej časti územia hlinité, na severozápadnom okraji ílovito-hlinité, na severovýchodnom okraji piesčito-hlinité, neskeletnaté až slabo kamenité (0 – 20 %), na juhovýchodnom a severovýchodnom okraji stredne kamenité (štrkovité) (20 – 50 %). Poľnohospodárska pôda všeobecne je strednej, lokálne nižšej bonity a v kategorizácii produkčnosti dosahuje stredné hodnoty (6, 5, 4 v 10-stupňovej stupnici s bodovými hodnotami 40 – 31, 50 – 41, 60 – 51 v stupnici 100 – 1), v nive Olšavy hodnoty vysoké (90 – 81 a 70 – 61). Obsah humusu v hĺbke do 25 cm je prevažne vysoký (> 2,3 %) až stredný (1,8 – 2,3 %). Pôdna reakcia je od neutrálnej (6,5 – 7,3 pH) v nive Olšavy cez slabo (6,5 – 6,0 pH), stredne (6,0 – 5,5 pH) a silne kyslú (5,5 – 5,0 pH) až po veľmi silno kyslú (4,5 – 5,0 pH) v širšej oblasti kóty Bogota, ležiacej mimo územia katastra.

Z **klimatického hľadiska** sa územie katastra nachádza v klimatických oblastiach, ktorých charakteristika je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Oblasť	teplá (T) – priemerne 50 a viac letných dní (LD) za rok (s denným maximom teploty vzduchu ≥ 25 °C)		mierne teplá (M) – priemerne menej ako 50 LD za rok, júlový priemer teploty vzduchu ≥ 16 °C			
Okrsk	T7	Charakteristika okrsku	Klimatické znaky	M3	Charakteristika okrsku	Klimatické znaky
		teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou	január >3 °C, Končekov index zavlaženia (Iz) 0 až 60		mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový	júl ≥ 16 °C, LD < 50, Iz 0 až 60, okolo 500 m n. m.

Podľa systému triedenia krajiny pokrývky vytvorenej aplikáciou údajov CORINE land cover sa súčasná krajinná štruktúra územia katastra obce člení podľa nasledovnej tabuľky.

Triedy krajiny pokrývky	
urbanizované a priemyselné areály	nesúvislá sídelná zástavba
	areály ťažby nerastných surovín
poľnohospodárske areály	nezavlažovaná orná pôda
	trávne porasty, lúky a pasienky
	prevažne poľnohospodárske areály s výrazným podielom prirodzenej vegetácie
lesné a poloprirodné areály	listnaté lesy

Kompaktné **lesné porasty** sa rozprestierajú najmä vo východnej časti územia v oblasti Slanských vrchov. Porasty sú len lokálne prerušované prevažne antropogénnymi líniami a malými lúčnymi enklávami. Ide prevažne o bukové, dubovo-hrabové a dubové porasty, lokálne zmiešané prevažne s ďalšími listnáčmi. Svojim zložením a štruktúrou zväčša zodpovedajú potenciálnej prirodzenej vegetácii. Prevažná väčšina lesov je zaradená do kategórie lesov hospodárskych, ochranné lesy sa nachádzajú lokálne na rôzne veľkých plochách.

Rozšírenie **nelesnej drevinovej vegetácie** (NDV) je v poľnohospodárskej krajine rozdelené nerovnomerne. Lepšie zastúpenie je vo východnej lúčnej časti poľnohospodárskej krajiny, v nive Oľšavy na západnom okraji a okolo tokov, celkovo však možno konštatovať, že napriek prevládajúcim veľkoblukovým oráčinám je krajina z hľadiska rozšírenia NDV v dobrom stave. NDV predstavuje najmä líniovú zeleň na medziach, úvozoch a stržiach, pozdĺž železnice, okolo potokov, pomerne rozsiahly výskyt má aj skupinová, hlúčiková, falangovitá až plošná NDV. V porovnaní s celoslovenskými pomermi predstavuje posudzované územie krajinu s dobrým zastúpením rozptýlenej stromovej zelene a riedkym zastúpením rozptýlenej krovinovej zelene. Z hľadiska drevinového zloženia prevláda najmä breza (*Betula pendula*), topoľ osikový (*Populus tremula*), hrab (*Carpinus betulus*), menej buk (*Fagus sylvatica*), dub letný (*Quercus robur*), vzácné sa vyskytuje svíb drieňový (*Cornus mas*), v líniovej NDV sa uplatňuje najmä trnka (*Prunus spinosa*), ruža šíповá (*Rosa canina*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), vrbá rakytová (*Salix caprea*) a krehká (*S. fragilis*), lieska (*Corylus avellana*) a baza čierna (*Sambucus nigra*), menej čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), vrbá sliezka (*Salix silesiaca*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*) či krušina jelšová (*Frangula alnus*). Brehové porasty sú zväčša tvorené vrbou krehkou, purpurovou (*Salix purpurea*), jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*) a čremchou (*Padus avium*). Okolo tokov sa vyskytujú nepôvodné kultivary euroamerických topoľov (*Populus x americana*), lokálne je aj výskyt nepôvodného invázneho agáta bieleho (*Robinia pseudoacacia*).

Trvalé trávne porasty sú prevažne polointenzívne, viac-menej prirodzené, malá časť z nich je vplyvom intenzifikačných zásahov pomerne chudobná a monotónna, veľká časť na podhorí Slanských vrchov degraduje vplyvom obmedzenia obhospodarovania. Na plochách strmších strání alebo zamokrených plôch v alúviách je veľmi hodnotná xerothermná alebo močiarna vegetácia, no aj tá je závislá od spôsobu hospodárenia.

Oráčiny zaberajú prevažnú časť poľnohospodárskej plochy katastra, sú veľkoblukové. Časť oráčin je osiata trvalými kultúrami.

Mozaikové štruktúry sa v rámci katastra vyskytujú len na miestach, kde sú pestré početné skupiny prirodzenej mimolesnej drevinovej zelene.

Vodné toky a plochy. Západný okraj územia je ohraničený riekou Oľšava, ktorá má v území viacero ľavostranných prítokov, ústiacich do rieky na území katastra alebo mimo neho. Najvýznamnejšie sú Bystrý potok, pretekajúci obcou, s početnými obojstrannými prítokmi, z ktorých najvýznamnejší je Hlboký potok, a Chotárny potok, prítok Svinického potoka, ústiaceho do Oľšavy mimo katastra. Na východnom okraji je významným tokom potok Slančík.

Bez vegetácie sú asfaltové, sčasti aj nespevnené poľné komunikácie, spevnené plochy v obci, časti dvorov pri rodinných domoch a pod., lokálne aj nadmerne využívané plochy (priehony dobytky, okolie napájadiel). Významné sú z tohto hľadiska plochy kameňolomov. Prirodzené plochy bez vegetácie predstavujú malé plochy obnažených skál.

Vegetácia v intraviláne má tradičný charakter, je kultúrneho charakteru, značné plochy však zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorená je predovšetkým vegetáciou úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch a drevinovou vegetáciou na verejných priestranstvách. Prirodzené drevinové štruktúry okolitej krajiny zasahujú aj do okrajových častí intravilánu.

A. Prieskumy a rozborý životného prostredia, vrátane ochrany prírody a krajiny

V území boli lokálne zistené prírodné stresové (geodynamické) javy nad rámec bežných prejavov v krajine vo forme početných svahových porúch na neogéne v oblasti Slanských vrchov, z ktorých väčšia časť je z geodynamického hľadiska stabilná.

Antropogénne podmienené stresové javy sú líniového a plošného charakteru. Z líniových prvkov je južným okrajom obce vedené jednoduché 110 kV vonkajšie elektrické vedenie. V území je aj niekoľko vetiev 22 kV vedenia. Južne od obce prechádza elektrifikovaná širokorozchodná trať a súběžná dvojkolajná elektrifikovaná trať. Územím prechádza cesta II/576 Čemerné – Bohdanovce s počtom jednotkových vozidiel za 24 hodín v roku 1995 < 1 000 a cesty: III.tr Ruskov križovatka s cestou II/576 – železničná stanica a účelová: Ruskov – Slančík a Ruskov – m.č. Dilkoš.

Priemerná ročná koncentrácia NO₂ je 5 – 10 µg.m⁻³. Priemerná ročná depozícia N (NO, NO₂) je 700 – 800 mg.m⁻². Priemerná ročná koncentrácia SO₂ je 5 – 10 µg.m⁻³. Ide prevažne o nízke hodnoty tesne nad nulovými, príp. v strednej časti stupnice. Priemerná ročná depozícia S (SO₂ a sirany) je 2000 – 2500 mg.m⁻² až > 2500 mg.m⁻², čo predstavuje najvyššie hodnoty.

Pôdy v oblasti nie sú kontaminované, predstavujú nekontaminované pôdy – relatívne čisté pôdy. V území je úroveň znečistenia podzemných vôd (Cd) nízka (0,1 – 1,0). Stupeň znečistenia riečnych sedimentov (Cd) je 0,0. Vodná erózia je v oblasti Slanských vrchov žiadna alebo nepatrná až slabá, v poľnohospodárskej krajine sú pôdy z hľadiska vodnej erózie zaradené do kategórie nepatrnej až slabej, stredne silnej až silnej erózie. Z hľadiska zdravotného stavu predstavujú lesy územia lokálne zdravé (defoliácia 0 – 10 %), väčšinou veľmi slabo poškodené (11 – 20 %) až slabo poškodené (21 – 30 %) porasty, lokálne sú porasty stredne poškodené (31 – 40 %). Ostatné stresové javy v území nepresahujú rámec bežnej kontaminácie, rovnako ich zdroje nie sú nad rámec bežných zdrojov v tejto oblasti.

Na území katastra sa nachádza lom Ruskov, lom Čerepeš a novovytvorený lom Strahuľka, využívané viacerými spoločnosťami.

V rámci územného systému stresových faktorov (ÚSSF) predstavuje v rámci línií ÚSSF železnica extrémne zaťaženú antropogénnu líniu – dopravný koridor, v rámci areálov ÚSSF leží územie katastra v antropogénnom areáli s vybraným stresovým faktorom svahovými pohybmi.

Olšava je vodohospodársky významným vodným tokom.

Územím katastra sú vedené značené turistické trasy a cyklotrasy.

Z hľadiska územnej ochrany prírody sa v území nenachádza žiadne chránené územie národnej siete. Do územia katastra obce zasahuje v rámci siete Natura 2000 časť územia európskeho významu SKUEV0326 Strahuľka s 2. stupňom ochrany, ako aj chránené vtáčie územie SKCHVU025 Slanské vrchy.

Strahuľka

Identifikačný kód: SKUEV0326

Katastrálne územie: Okres Košice – okolie: Rákoš, Ruskov, Slanec

Výmera lokality: 1195,04 ha

Vymedzenie stupňov územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Ruskov

Parcely: 1042, 1043/1, 1043/4, 1043/5, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1053, 1132, 1133, 1134

Časová doba platnosti podmienok ochrany: od 1. 1. do 31. 12. každého roka

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd (8230), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnitom podloží (6210), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Kyslomilné bukové lesy (9110), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Subpanónske travinnobylinné porasty (6240), Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoeto-Nanojuncetea* (3130) a druhov európskeho významu fúzač alpský (*Rosalia alpina*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), mlynárik východný (*Leptidea morsei*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) a netopier obyčajný (*Myotis myotis*).

Slanské vrchy

Identifikačný kód: SKCHVU025

Katastrálne územie: Košický kraj, okres Košice okolie: Blažice, Bohdanovce, Boliarov, Ďurkov, Herľany, Kalša, Košický Klečenov, Kecerovský Lipovec, Mudrovce, Nižná Kamenica, Nový Salaš, Opiná, Rákoš, Rankovce, Ruskov, Skároš, Slančík, Slanec, Slanská Huta, Slanské Nové Mesto, Svinica, Trstené pri Hornáde, Vyšná Kamenica, Vyšná Myšľa a Žirovce, **okres Trebišov:** Bačkov, Brezina, Byšta, Dargov, Kravany, Kuzmice, Malé Ozorovce, Slivník, Stankovce, Trnávka, Veľké Ozorovce, Veľký Kazimír, Zbehňov a Zemplínska Teplica, **Prešovský kraj, okres Prešov:** Abranovce, Brestov, Červenica, Kokošovce, Lesíček, Lúčina, Mirkovce, Okružná, Podhradík, Ruská Nová Ves, Šarišská Poruba, Tuhrina, Vyšná Šebastová, Zlatá Baňa a Žehňa, **okres Vranov nad Topľou:** Banské, Cabov, Davidov, Hanušovce nad Topľou, Hermanovce nad Topľou, Hlinné, Juskova Voľa, Kamenná Poruba, Pavlovce, Petrovce, Rudlov, Sečovská Polianka, Vechec, Zámotov a Zlatník.

Výmera lokality: 60 247, 42 ha

Zoznam dotknutých parciel

okres Košice – okolie:

k. ú. Ruskov: 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 953/1, 954, 955, 956, 957/1, 958, 959, 960, 961, 962/0/1, 962/0/2, 963, 964, 965/1, 965/2, 981/1, 981/2, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990/1, 990/2, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004/1, 1004/2, 1004/3, 1005/1, 1005/2, 1005/3, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016/0/1, 1016/0/2, 1017/1, 1017/2, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1041, 1042, 1043/1, 1043/4, 1043/5, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060, 1061/1, 1061/3, 1061/4, 1062, 1063, 1064, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1116, 1117, 1118, 1119, 1120/1, 1120/2, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129/14, 1129/15, 1129/16, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136/1, 1136/2.

Odôvodnenie návrhu ochrany: Slanské vrchy sú jedným z piatich najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov orol kráľovský (*Aquila heliaca*), výr skalný (*Bubo bubo*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), orol kriľavý (*Aquila pomarina*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), chriaštel poľný (*Crex crex*), žlna sivá (*Picus canus*), ďateľ čierny (*Dryocopus martius*), ďateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), ďateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*), muchárik bieločrký (*Ficedula albicollis*) a strakoš červenočrbtý (*Lanius collurio*). Pravidelne tu hniezdi viac ako 1 % národnej populácie druhov orol skalný (*Aquila chrysaetos*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), škovránok stromový (*Lullula arborea*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), žltouchvost lesný (*Phoenicurus phoenicurus*), krutihlav hnedý (*Jynx torquilla*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), a pŕhľaviar čiernehoľavý (*Saxicola torquata*).

V súvislosti so zákonom NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a vyhláškou Ministerstva ŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) boli v území vyčlenené biotopy európskeho a národného významu, ktorých plochy sú zachytené v grafickej prílohe v rámci jednotlivých ekologicky významných segmentov, rovnako boli zaznamenané druhy živočíchov a rastlín európskeho a národného významu.

V zmysle vyhlášky sa na k.ú. Ruskov nachádzajú nasl. chránené a ohrozené druhy rastlín:

Vedecký názov	Slovenský názov	Status ochrany	Ohrozenie
<i>Carex flava</i>	ostrica žltá		VU
<i>Carex paniculata</i>	ostrica metlinatá		VU
<i>Centaurium erythraea</i> subsp. <i>erythraea</i>	zemežľč menšia pravá		LR:nt
<i>Cephalanthera damasonium</i>	prilbovka biela	§ N	VU
<i>Cephalanthera longifolia</i>	prilbovka dlholistá	§ N	VU
<i>Cephalanthera rubra</i>	prilbovka červená	§ N	VU
<i>Convallaria majalis</i>	konvalinka voňavá		LR:nt
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> subsp. <i>sooiana</i>	Vstavačovec Fuchsov Soóov	§ N	EN
<i>Dactylorhiza majalis</i> subsp. <i>majalis</i>	vstavačovec májový pravý	§ N	VU
<i>Epipactis helleborine</i>	kruštík širokolistý		LR:nt
<i>Epipactis pontica</i>	kruštík pontický	§ N	VU
<i>Epipactis viridiflora</i>	kruštík modrofialový	§ N	VU
<i>Gentiana cruciata</i>	horec krížatý		LR:nt

<i>Gymnadenia conopsea</i>	päťprstnica obyčajná	§ N	VU
<i>Lilium martagon</i>	ľalia zlatohlavá		LR:nt
<i>Listera ovata</i>	bradáčik vajcovitý		VU
<i>Pedicularis palustris</i>	všivec močiarny	§ N	EN
<i>Pilosella cymosa</i>	chlpánik vrcholikatý		LR:nt
<i>Platanthera bifolia</i>	vemenník dvojlistý		VU
<i>Silene otites</i>	silienka ušatá		DD
<i>Triglochin palustre</i>	barička močiarna		VU
<i>Valeriana simplicifolia</i>	valeriána celistvolistá		VU

Poznámky:

§ – chránené druhy rastlín (príloha č. 5 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z.)

E – druhy európskeho významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia (príloha č. 4 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z.)

N – druhy národného významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia (príloha č. 4 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z.)

Kategórie ohrozenosti podľa IUCN:

CR (critically endangered) – kriticky ohrozený

EN (endangered) – ohrozený

VU (vulnerable) – zraniteľný

LR (lower risk) – menej ohrozený; podkategória: nt (near threatened) – takmer ohrozený

Z ďalších regionálne vzácných rastlín treba spomenúť prilbicu pestrú (*Aconitum variegatum*), svíb drieňový (*Cornus mas*), či leopoldiu chochlatú (*Leopoldia comosa*).

Na území katastra nachádzajú chránené a prioritné druhy živočíchov. Okrem nich majú zastúpenie ešte hryzec vodný (*Arvicola amphibius*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), hrabošík podzemný (*Microtus subterraneus*), hrdziak lesný (*Clethrionomys glareolus*), ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*), ryšavka tmavopása (*Apodemus agrarius*), ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), ryšavka krovinná (*Apodemus sylvaticus*), ryšavka malooká (*Apodemus uralensis*), myška drobná (*Micromys minutus*), myš domová (*Mus musculus*), potkan hnedý (*Rattus norvegicus*), krt obyčajný (*Talpa europaea*), psík medvedíkovitý (*Nyctereutes procyonoides*), líška (*Vulpes vulpes*), diviak (*Sus scrofa*), srnec (*Capreolus capreolus*), jeleň (*Cervus elaphus*).

Z biotopov národného a európskeho významu sa v katastri Ruskova vyskytujú nasledovné:

Kód SK	Názov biotopu	Kód NATURA
Pi 4	Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd	8230
Tr7	Mezofilné lemy	
Br 2	Horské vodné toky a bylinná vegetácia pozdĺž ich brehov	3220
Br6	Brehové porasty deväťsilov	6430
Br7	Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek	6430
Br8	Bylinné brehové porasty tečúcich vôd	
Kr7	Trnkové a lieskové kroviny	
Kr8	Vfbové kroviny stojatých vôd	
Tr1	Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte	6210
Lk1	Nížinné a podhorské kosné lúky	6510
Lk3	Mezofilné pasienky a spásané lúky	

Lk5	Vysokobylinné porasty na vlhkých lúkach	6430
Lk6	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí	
Lk10	Vegetácia vysokých ostríc	
Pr 2	Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách	
Sk 2	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	8220
Sk 5	Nespevnené silikátové sutiny v kolínnom stupni	8150
Ls1.2	Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy	91F0
Ls1.3	Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy	91E0*
Ls2.1	Dubovo-hrabové lesy karpatské	
Ls 4	Lipovo-javorové sutinové lesy	9180*
Ls 5.1	Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy	9130
Ls 5.2	Kyslomilné bukové lesy	9110

Poznámka: Biotopy európskeho významu sú vyznačené tučne, ostatné biotopy sú národného významu. Kód SK je totožný s kódmi biotopov v aktuálnom vydaní interpretačného manuálu Katalóg biotopov Slovenska. Kód NATURA pre biotopy európskeho významu je totožný s kódmi pre súvislú európsku sústavu chránených území. Prioritné biotopy sú označené *.

V území boli mimo územia Natura 2000 vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky.

1. Olšava s prítokmi. Prírodzene tečúci, bohato meandrujúci podhorský tok s prítokmi, ktoré sú zväčša napriamené, kanalizované, hodnotnejšie sú len ich horné časti a pramenné oblasti. Samotný tok má zväčša dobre vyvinuté brehovú porasty, lokálne prechádzajúce do formácií charakteru lužného lesa. V širších častiach nivy a v oblasti pramenísk sa nachádzajú hodnotné mokradňové spoločenstvá. Biotopy Br6, Br7, Br8, Kr8, Lk5, Lk6, Lk10, Pr2, Ls1.2, Ls1.3.

2. Bystrý potok s prítokmi. Najvýznamnejší prítok Olšavy v území. Ľavostranný prítok, pretekajúci obcou Ruskov, nad ktorou má prirodzené bohato meandrujúce koryto. Najmä hlavný tok má dobre vyvinuté brehovú porasty na rozsiahlych plochách prechádzajúce do plošne rozsiahlejších formácií vrbových krovín a lužného lesa. V hornej časti v zalesnenej časti krajiny brehovú porasty často splývajú s okolitými lesnými porastmi, v ostro zarezanom koryte sú však dobre vyvinuté aj samostatné lužné spoločenstvá. Biotopy Br6, Br7, Br8, Kr8, Lk6, Pr2, Ls1.3.

3. Pasiенок – Prosnická – Regeta. Lúky v nive Bystrého potoka a jeho prítokov. Podmáčané až živné travinnobylinné spoločenstvá v nivách, prechádzajúce zväčša do rôznych drevinových formácií, lokálne najmä na okrajoch aj so štruktúrami porastenými teplomilnými spoločenstvami. Biotopy Br6, Br7, Br8, Kr8, Tr1, Lk5, Lk6, Lk10, Pr2, Ls1.3.

4. Hlboký potok. Najvýznamnejší prítok Bystrého potoka. Má dobre vyvinuté brehovú porasty, v hornej časti v zalesnenej časti krajiny brehovú porasty často splývajú s okolitými lesnými porastmi, v ostro zarezanom koryte sú však dobre vyvinuté aj samostatné lužné spoloč. Biotopy Br8, Kr8, Lk6, Pr2, Ls1.3.

5. Potok Slančík. Horná časť prirodzene tečúceho toku v povodí Bodrogu. Prírodzené zachovalé spoločenstvá v nive potoka s formáciami mimolesnej drevinovej vegetácie. Biotopy Br6, Br8, Kr8, Lk5, Lk6, Pr2, Ls1.3.

6. Chotárny potok. Horná časť a pramenná oblasť ľavostranného prítoku Svinického potoka, ktorý je ľavostranným prítokom Olšavy mimo katastra. Viaceré prirodzene tečúce toky vo viac-menej napriamených korytách v zalesnenej krajine. Brehové porasty často splývajú s okolitými lesnými porastmi, v ostrejšie zarezaných častiach koryt sú však dobre vyvinuté aj samostatné lužné spoločenstvá. Biotopy Br8, Kr8, Lk6, Pr2, Ls1.3.

7. Pažite. Časť plochy pôvodne rozsiahlejších lúčnych priestorov v doline Olšavy. Fragment prirodzených živných travinnobylinných spoločenstiev, intenzívne využívaných, rozčlenených drevinovými formáciami. Časť plochy je nevyužívaná, zarastá krovinami. Biotopy Tr7, Kr7, Lk1, Lk3.

8. Farský les – Črepník – Deravý kameň. Rozsiahly komplex viac-menej prirodzených lesov, v okrajových častiach viac narušených rôznymi vonkajšími vplyvmi, na značnej časti obhospodarované obnovou maloplošnými obnovnými rubmi s obnovou prirodzeného typu lesa.

V okrajových častiach prevláda hrab a dub, vo vyšších častiach prevláda buk. Biotopy P14, Sk2, Sk5, Ls2.1, Ls5.1.

9. Gedrova lúka – Sosnová dráha – Vyšný Čerepeš. Rozsiahly komplex viac-menej prirodzených lesov, na značnej časti obhospodarované obnovou maloplošnými obnovnými rubmi s obnovou prirodzeného typu lesa. V okrajových častiach sa vyskytuje hrab a dub, vo vyšších častiach prevláda buk. Biotopy P14, Sk2, Sk5, Ls2.1, Ls4, Ls5.1, Ls5.2.

10. Dlhá lúka. Kompaktná lúčna plocha medzi lesnými porastmi s prevažne živými travinnobylinnými spoločenstvami. Biotopy Lk1, Lk3.

Podľa Generelu nadregionálneho ÚSES SR zasahuje do územia katastra biocentrum nadregionálneho významu Krčmárka, prebieha ním nadregionálny biokoridor. V zmysle Národnej ekologickej siete Slovenska NECONET zasahuje do katastra územie rozvoja prírodných prvkov s hlavnou funkciou ochrany jadrového územia európskeho významu E23. Slanské vrchy – Milič, ležiaceho mimo katastra, územie rozvoja prírodných prvkov s funkciou štruktúrneho prvku ekologickeho koridoru, tieto prvky prepájajú terestrické ekologicke koridory národného významu. V zmysle regionálneho ÚSES zasahuje do územia biokoridor regionálneho významu. Na lokálnej úrovni nebol ÚSES projektovaný, avšak na základe predbežného zhodnotenia a dlhodobého poznania územia môžeme v území situovať niektoré jeho prvky. Oľšava má charakter regionálneho biokoridoru. Charakter miestneho biocentra majú plochy lokalít 8., 9., ostatné biotopy majú funkciu miestnych biokoridorov a interakčných prvkov. Územie Natura 2000 nebolo posudzované, nakoľko ide o územie, ktoré bude mať spracovaný vlastný program starostlivosť s vymedzením funkčných plôch a spôsobov ich obhospodarovania.

Územie katastra môže ostať z hľadiska ekologicky únosného využívania územia zväčša bez zmien. V zatravnenej časti poľnohospodárskej krajiny treba lokálne zvýšiť intenzitu využívania, v oráčinovej časti navrhujeme lokálne opatrenia na rozčlenenie blokov a zníženie erózie pôdy. Jestvujúce pasienky sú len lokálne využívané nadmerne (priehony, napájadlá, intenzívne TTP), zväčša je problém opačný, t. j. že sa veľké plochy pasienkov využívajú nedostatočne alebo vôbec. Sú v dostatočne pestrej mozaike s prirodzenými spoločenstvami, rovnako dostatočné je zastúpenie prirodzenej mimolesnej zelene. V oblasti lesného hospodárstva sú aj hospodárske lesné porasty pomerne stabilné.

Opatrenia na rozčlenenie blokov oráčin sú nenáročné, predstavujú návrh založenia zatravnenej zasakovacích pásov, prípadne výsadby prirodzene sa vyskytujúcich drevín.

Ako vyplýva z alternatívneho ekologickeho výberu, vo veľkej časti katastra je doterajšie využitie krajiny v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami prostredia. Využívanie lesného pôdneho fondu a plôch charakteru lesných porastov je možné zlepšiť len lokálne premenou porastov na pestrejšie, ekologicky stabilnejšie a biologicky hodnotnejšie, najmä v okrajových častiach lesného pôdneho fondu.

Celá plocha katastra je rozdelená na tri rôzne časti. Zalesnená časť katastra predstavuje homogénnu lesnú krajinu s prirodzenými ekosystémami; vhodnú na preferovanie hospodárskych a najmä mimoprodukčných funkcií lesa. Poľnohospodárska krajina vo východnej časti predstavuje zväčša lesno-lúčnu krajinu s čiastočne pozmenenými ekosystémami, vhodnú na extenzívne hospodárske využitie a rozvoj rekreačno-športového potenciálu, v západnej časti je krajina oráčinová s priemerným zastúpením prirodzených prírodných prvkov, vhodná na intenzívne využitie. Tento fakt odráža hodnotenie krajiny z hľadiska ekologickej stability, ktoré poľnohospodársku krajinu v katastri hodnotí ako priestor ekologicky nestabilný, nivu Oľšavy ako priestor ekologicky stredne stabilný a zvyšnú časť územia v oblasti lesnej klasifikuje ako priestor ekologicky stabilný. Ekologická kvalita priestorovej štruktúry je na území katastra veľmi priaznivá, na juhovýchodnom okraji priaznivá. Koeficient ekologickej kvality katastrálneho územia, čo je ukazovateľ podielu ekologicky kvalitných plôch, je 0,61 – 0,8 v škále 0 – 1,0. Územie katastra má podľa Regionálneho ÚSES Košického regiónu koeficient ekologickej stability 3,36, čo je v strednej časti stupnice KES za celý región (0,83 – 4,88). Podľa ÚPN VÚC Košického samosprávneho kraja leží poľnohospodárska krajina katastra v priestore ekologicky štandardnom.

Na zabezpečenie ekologickej stability a zvýšenia biodiverzity nie je potrebné vytvárať zvláštne podmienky pre obnovu poľnohospodárskej krajiny. Prirodzené pasienky treba udržiavať v doterajšom stave, resp. zabezpečiť intenzívnejšie využívanie kvôli primeranému odstraňovaniu biomasy. V oblasti lesného hospodárstva a využívania plôch drevín charakteru lesných porastov zabezpečovať postupné prebudovanie malých plôch nepôvodných, neprirodzených monokultúrnych porastov na pestrejšie, rôznorodejšie.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny nie sú potrebné špeciálne opatrenia. Celkovo treba v území dodržiavať obmedzenia v prvom a druhom stupni ochrany, ktoré platia na území katastra, v ktorých sa podľa § 12 zákona uplatňujú ustanovenia všeobecnej ochrany prírody a krajiny podľa druhej časti zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a obmedzenia v zmysle § 13 zákona. Ide o základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny, rastlín a živočíchov, ochranu biotopov, ochranu prirodzeného druhového zloženia ekosystémov a preventívne a nápravné opatrenia orgánu ochrany prírody, ako aj zakázané a súhlasom podmienené činnosti.

V zmysle § 3 ods. 1 zákona je každý povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrožovaním, poškodením a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability. Podľa ods. 2 významný krajinný prvok (čo sú v podstate všetky vymedzené biotopy v území) možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo oslabeniu jeho ekostabilizačnej funkcie.

Na území Slovenskej republiky platí prvý stupeň ochrany, ak tento zákon alebo všeobecne záväzný právny predpis vydaný na jeho základe neustanovuje inak. V prvom stupni ochrany sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa druhej časti zákona.

B. Všeobecná ochrana prírody a krajiny

§ 3 - Základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny

(1) Každý je povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrožovaním, poškodzovaním a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability.

(2) Významný krajinný prvok možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo k oslabeniu jeho ekologickostabilizačnej funkcie.

(3) Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu.

(4) Podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia.

(5) Podnikatelia a právnické osoby sú povinní opatrenia podľa odsekov 3 a 4 zahrnúť už do návrhov projektov, programov, plánov a ostatnej dokumentácie vypracúvanej podľa osobitných predpisov.

§ 4 - Všeobecná ochrana rastlín a živočíchov

(1) Každý je pri vykonávaní činnosti, ktorou môže ohroziť, poškodiť alebo zničiť rastliny alebo živočíchy, alebo ich biotopy, povinný postupovať tak, aby nedochádzalo k ich zbytočnému úhynu alebo k poškodzovaniu a ničeniu.

(2) Ak činnosť uvedená v odseku 1 vedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degenerácii, k narušeniu rozmnožovacích schopností alebo k zániku ich populácie, štátny orgán ochrany prírody a krajiny (ďalej len „orgán ochrany prírody“) túto činnosť po predchádzajúcom upozornení obmedzí alebo zakáže.

(3) Zakazuje sa odchytať a usmrcovať živočíchy na miestach ich prirodzeného výskytu. Tento zákaz neplatí, ak sa odchytať alebo usmrcovať uskutočňuje v súvislosti s vykonávaním vedeckovýskumnej činnosti alebo ak hrozí bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia človeka alebo poškodenie jeho majetku, alebo ak to ustanovujú osobitné predpisy alebo tretia časť tohto zákona.

(4) Každý, kto buduje alebo plánovane rekonštruje nadzemné elektrické vedenie, je povinný použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov.

(5) Ak dochádza k preukázateľnému usmrcovaniu vtáctva na elektrických vedeniach alebo telekomunikačných zariadeniach, môže orgán ochrany prírody rozhodnúť, aby ich správca vykonal technické opatrenia zabraňujúce usmrcovaniu vtákov.

(6) Každý, kto buduje vodnú stavbu alebo líniovú stavbu, ktorá môže ohroziť zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácií druhov živočíchov v ich prirodzenom areáli v dôsledku narušenia alebo obmedzenia ich migračných trás, je povinný použiť také riešenie, ktoré zachováva migračnú priechodnosť. Za týmto účelom je povinný na vlastné náklady vykonať opatrenia umožňujúce migráciu živočíchov v miestach, ktoré sa križujú s ich migračnými trasami, a to zriadenie vhodných

stavebných konštrukcií alebo technických zariadení a zabezpečenie ich funkčnosti.

(7) Ak je prevádzkou vodnej stavby alebo líniovej stavby ohrozené zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácií druhov živočíchov v ich prirodzenom areáli v dôsledku narušenia alebo obmedzenia ich migračných trás, môže orgán ochrany prírody po dohode s príslušným orgánom štátnej správy rozhodnúť, aby vlastník alebo správca vodnej stavby alebo líniovej stavby na vlastné náklady vykonal opatrenia na obnovu migračnej priechodnosti podľa odseku 6.

§ 5 - Priaznivý stav ochrany druhu, ochrany prírodného biotopu a priaznivý stav časti krajiny

(1) Stav ochrany druhu sa považuje za priaznivý, keď:

- a) údaje o populačnej dynamike druhu naznačujú, že sa dlhodobo udržuje ako životaschopný prvok svojho biotopu,
- b) prirodzený areál druhu sa nezmenšuje a pravdepodobne sa ani v dohľadnej budúcnosti nebude zmenšovať a
- c) existuje a pravdepodobne bude aj naďalej existovať dostatočne veľký biotop na dlhodobé udržanie jeho populácie.

(2) Stav ochrany prírodného biotopu sa považuje za priaznivý, keď

- a) jeho prirodzený areál a územie, ktoré v tomto areáli pokrýva, sú stabilné alebo sa zväčšujú,
- b) špecifická štruktúra a funkcie, ktoré sú potrebné na jeho dlhodobé udržanie, existujú a pravdepodobne budú existovať aj v dohľadnej budúcnosti,
- c) stav ochrany jeho typických druhov je priaznivý.

(3) Za priaznivý stav osobitne chránenej časti prírody a krajiny, navrhovaného územia európskeho významu (§ 27) a územia medzinárodného významu (§ 17 ods. 11) z hľadiska ich ochrany (ďalej len „priaznivý stav časti krajiny“) sa považuje stav, keď predmet ochrany je v súlade s cieľmi ich ochrany určenými v dokumentácii ochrany prírody a krajiny tohto územia podľa tohto zákona.

(4) Udržiavanie a dosiahnutie priaznivého stavu krajiny sú činnosti vykonávané vo verejnom záujme.

(5) Vlastník, správca alebo nájomca pozemku s osobitne chránenou časťou prírody a krajiny v navrhovanom území európskeho významu a území medzinárodného významu je povinný pri jeho bežnom obhospodarovaní (§ 61) zabezpečovať priaznivý stav časti krajiny.

(6) Ak udržiavanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny podľa odseku 5 nemožno zabezpečiť bežným obhospodarovaním (§ 61), možno vlastníkovi, správcovi alebo nájomcovi dotknutých pozemkov poskytnúť finančný príspevok (§ 60).

(7) Ak vlastník, správca alebo nájomca dotknutých pozemkov nezabezpečí ani po predchádzajúcom upozornení priaznivý stav časti krajiny alebo ak je zabezpečenie priaznivého stavu časti krajiny potrebné z dôvodu jej bezprostredného ohrozenia, môže tak urobiť organizácia ochrany prírody a krajiny zriadená podľa § 65 ods. 1 písm. k) (ďalej len „organizácia ochrany prírody“) na vlastné náklady.

§ 6 - Ochrana prírodných biotopov

(1) Ochrana prírodných biotopov je súbor opatrení potrebných na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopov európskeho významu a biotopov národného významu.

(2) Ak orgán ochrany prírody a krajiny vo vyjadrení podľa § 9 ods. 1 upozorní, že činnosťou, ku ktorej sa dáva vyjadrenie, môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, je na uskutočnenie tejto činnosti potrebný súhlas orgánu ochrany prírody. Súhlas obsahuje aj

- a) identifikáciu biotopu európskeho významu a biotopu národného významu,
- b) popis jeho stavu,
- c) mapové vymedzenie hranice biotopu,
- d) vymedzenie pozemkov, ak svojim umiestnením a využitím súvisia s realizáciou súboru opatrení potrebných na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopu,
- e) určenie relatívnej plochy biotopu európskeho významu k výmere toho istého biotopu v rámci príslušného biogeografického regiónu na území Slovenskej republiky.

(3) Zoznam biotopov európskeho významu vrátane prioritných biotopov a biotopov národného významu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) v spolupráci s Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo pôdohospodárstva“).

(4) Na zmenu stavu mokrade, najmä jej úpravu zasypávaním, odvodňovaním, ťažbou trstia, rašeliny, bahna a riečneho materiálu, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody okrem vykonávania týchto činností správcom vodného toku v súlade s osobitným predpisom.

- (5) Súhlas podľa odseku 2 sa nevyžaduje, ak
- ide o činnosti vykonávané v súvislosti s bežným obhospodarovaním poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov [(§ 61 ods. 2 písm. a) a b)],
  - k poškodeniu alebo zničeniu biotopov dochádza v súvislosti s výrubom drevín, na ktorý bol vydaný súhlas podľa § 47 ods. 3 a 7,
  - sa postupuje podľa § 28 ods. 9 a 10.

C. Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov

§ 7 - Základné ustanovenie

Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov zahŕňa:

- reguláciu rozširovania nepôvodných druhov,
- sledovanie výskytu, veľkosti populácií a spôsobu šírenia nepôvodných druhov,
- odstraňovanie invázných druhov.

§ 7a - Nepôvodné druhy živočíchov a invázne druhy živočíchov

(1) Nepôvodné druhy živočíchov, s výnimkou druhov ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo, možno vypúšťať do voľnej prírody len so súhlasom orgánu ochrany prírody. Orgán ochrany prírody môže takýto súhlas vydať, len ak rozšírenie nepôvodného druhu živočicha nebude mať nepriaznivý vplyv na pôvodné druhy alebo ich biotopy.

(2) Každý, kto drží v zajatí nepôvodné druhy živočíchov, je povinný na vlastné náklady prijať opatrenia na zabránenie ich úniku do voľnej prírody.

(3) Orgán ochrany prírody môže povoliť odchyt nepôvodných druhov živočíchov vo voľnej prírode, ak je to potrebné z dôvodu odvrátenia ohrozenia pôvodných druhov alebo ich biotopov.

(4) Invázne druhy živočíchov, ktorých zoznam ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom, sa zakazuje držať, prepravovať, dovážať, chovať, rozmnožovať, obchodovať s nimi alebo vypúšťať do voľnej prírody; výnimku zo zákazu môže povoliť orgán ochrany prírody na účely výskumu alebo vzdelávania.

(5) Vlastník, správca alebo užívateľ pozemku, užívateľ poľovného revíru, užívateľ rybárskeho revíru alebo osoba vykonávajúca hospodársky chov rýb sú povinní na vlastné náklady odstraňovať invázne druhy živočíchov podľa odseku 4 spôsobom, ktorý ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.

(6) Orgán ochrany prírody upozorňuje vlastníka pozemku a osoby podľa odseku 5 na výskyt invázných druhov živočíchov a povinnosť ich odstraňovania.

(7) V prípade odchytu invázneho druhu živočicha sa zakazuje jeho opätovné vypustenie alebo použitie ako živej návnady.

§ 7b - Nepôvodné druhy rastlín a invázne druhy rastlín

(1) Nepôvodné druhy rastlín, s výnimkou druhov drevín podľa osobitného predpisu a druhov ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo, možno za hranicami zastavaného územia obce sadiť alebo pestovať len so súhlasom orgánu ochrany prírody. Orgán ochrany prírody môže takýto súhlas vydať, len ak rozšírenie nepôvodného druhu rastliny nebude mať nepriaznivý vplyv na pôvodné druhy alebo ich biotopy.

(2) Invázne druhy rastlín, ktorých zoznam ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom, s výnimkou druhov drevín podľa osobitného predpisu, sa zakazuje držať, prepravovať, dovážať, pestovať, rozmnožovať alebo obchodovať s nimi, ako aj s ich časťami alebo výrobkami z nich, ktoré by mohli spôsobiť samovoľné rozšírenie invázneho druhu; výnimku zo zákazu môže povoliť orgán ochrany prírody na účely výskumu, vzdelávania alebo liečebné účely.

(3) Vlastník, správca alebo užívateľ pozemku je povinný na vlastné náklady odstraňovať invázne druhy rastlín podľa odseku 2 zo svojho pozemku spôsobom, ktorý ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom, a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich opätovnému šíreniu. Ak ide o výskyt invázných druhov rastlín na lesných pozemkoch, postupuje sa podľa programu starostlivosti o lesy.

(4) Orgán ochrany prírody upozorňuje vlastníka, správcu alebo užívateľa pozemku na výskyt invázných druhov rastlín a povinnosť ich odstraňovania a takej starostlivosti o pozemok, ktorá by zamedzila ich rozširovaniu; v zastavanom území obce upozorňuje vlastníkov pozemkov aj obec, v ktorej katastrálnom území sa pozemok nachádza. Toto upozornenie zverejní obec na svojej úradnej tabuli a na webovom sídle, ak ho má zriadené, alebo iným spôsobom v miestne obvyklým.

(5) V prípade nebezpečenstva vzniku škodlivých následkov na prírode orgán ochrany prírody vlastníkovi, správcovi alebo užívateľovi pozemku po predchádzajúcom upozornení nariadi odstránenie

invázijských druhov rastlín, ak si neplní povinnosť podľa odseku 3. Ak vlastník, správca alebo užívateľ pozemku odstránenie rastlín invázijských druhov nevykoná v lehote určenej orgánom ochrany prírody, činnosť vykoná orgán ochrany prírody alebo ním poverená osoba na náklady toho, komu bolo odstránenie invázijských druhov rastlín nariadené.

§ 13 - Druhý stupeň ochrany

(1) Na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, je zakázaný

a) vjazd a státie s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo ležištného priestoru,

b) vjazd a státie s bicyklom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie, účelovej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy.

(2) Na území, na ktorom platí II. stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na:

a) umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastav. územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, a energetických porastov na poľnohospodárskej pôde,

b) likvidáciu existujúcich trvalých trávnych porastov s výnimkou činnosti povoľovanej podľa osobitných predpisov,

c) výstavbu lesných ciest a zväžnic,

d) oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice,

e) pasenie, napájanie, prehánanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať veľkých dobytčích jednotiek, umiestnenie košiara, stavby a iného zariadenia na ich ochranu,

f) vykonávanie technických geolog. prác, banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom,

g) umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia za hranicami zastavaného územia obce,

h) aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, toxických látok, priemyselných hnojív a silážnych štiav pri poľnohospod., lesohospodárskej a inej činnosti na súvislej ploche väčšej ako 2 ha,

i) budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy,

j) vykonávanie prípravy alebo výcviku a s nimi súvisiacich činností ozbrojenými zbraňami a ozbrojenými silami mimo vojenských priestorov a vojenských obvodov; vykonanie prípravy alebo výcviku a s nimi súvisiacich činností v oblasti civilnej ochrany, Hasičským a záchranným zborom, alebo zložkami integrovaného záchranného systému za hranicami zastavaného územia obce,

k) organizovanie verejných telovýchovných, športových a turistických podujatí, ako aj iných verejnosti prístupných spoločenských podujatí za hranicami zastavaného územia obce alebo mimo športových a rekreačných areálov na to určených,

l) umiestnenie krátkodobého prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce,

m) umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo na inej vodnej ploche neslúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela,

n) použitie zariadenia spôsobujúceho svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovanosť hudbu mimo uzavretých stavieb,

o) vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka.

(3) Zákaz podľa odseku 1 sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla vrátane motorovej trojkolky, motorovej štvorkolky a snežného skútra

a) slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,

b) na miesta, ktoré orgán oprávnený podľa tohto zákona na vyhlásenie (ustanovenie) chráneného územia a jeho ochranného pásma (§ 17) vyhradí najmä všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým vyhlasuje chránené územie a jeho ochranné pásmo (§ 17), návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma (§ 20) alebo zoznamom týchto miest uverejneným na úradnej tabuli okresného úradu v sídle kraja a úradnej tabuli dotknutej obce,

c) ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu.

(4) Súhlas podľa odseku 2 písm. e), k) a n) sa nevyžaduje na miestach vyhradených orgánom

ochrany prírody spôsobom uvedeným v odseku 3 písm. b).

Konkrétne navrhované činnosti v území, súvisiace s poľnohospodárstvom, vyplývajú aj z ustanovenia § 7 zákona o ochrane prirodzeného druhového zloženia ekosystémov, ktorá podľa ods. 1 zahŕňa reguláciu zámerného rozširovania nepôvodných druhov za hranicami zastavaného územia obce, sledovanie výskytu, veľkosti populácií a spôsobu šírenia nepôvodných druhov a najmä odstraňovanie nepôvodných druhov, ktoré sa samovoľne šíria a vytláčajú pôvodné druhy z ich prirodzených biotopov a znižujú biologickú rozmanitosť (invázne druhy). V zmysle ods. 5 § 7 je vlastník (správca, nájomca) povinný odstraňovať invázne druhy zo svojho pozemku a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätovnému šíreniu invázných druhov, a to na náklady pôvodcu ich šírenia, ak je známy, inak na náklady štátu. V území sa v zmysle vyhlášky nachádzajú z invázných druhov rastlín pohánkovec (*Fallopia* sp.), zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*) a zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*), z ktorých sa pohánkovec odporúča ničiť kombináciou mechanických a chemických spôsobov a obe zlatobyľe mechanickým spôsobom ničenia, najmä pastvou hovädzieho dobytku a oviec a vytrhávaním a vykopávaním jednotlivých rastlín.

Z invázných druhov živočíchov sa na území katastra vyskytuje slizovec iberijský (*Arion lusitanicus*), ktorého spôsob odstraňovania spočíva v individuálnom odchyte a odstraňovaní, psík medvedíkovitý (*Nyctereutes procyonoides*) a ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*) s individuálnych odchytom alebo ulovením a nakladaním v súlade so zákonom 274/2009 Z. z. o poľovníctve.

Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia Slanské vrchy, sa považuje

- a) vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla kráľovského, orla krikľavého, orla skalného, bociana čierneho a včelára lesného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- b) odstraňovanie alebo poškodzovanie stromov s hniezdnymi dutinami d'atľa bielochrbtého, d'atľa prostredného, krutihlava hnedého, žlny sivej a d'atľa čierneho, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- c) realizácia odstrelov v lomoch v blízkosti hniezda výra skalného, ak tak určí obvodný úrad ŽP,
- d) mechanizované kosenie trvalých trávnych porastov iným spôsobom, ako od stredu do okrajov od 1. mája do 30. júna na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára.

Pre zachovanie, udržiavanie a zvýšenie drevinovej vegetácie v obci treba spracovať samostatný generel. Zeleň v obci je obnovovaná a vytváraná živelne, bez potrebného odborného zázemia. Vzhľadom na bezprostrednú blízkosť dvoch hospodárskych dvorov treba hlavnú pozornosť venovať návrhu a realizácii izolačnej zelene okolo a v areáloch týchto objektov. Pri ostatných typoch vegetácie je potrebné zabezpečiť ich bežné využívanie, obhospodarovanie a udržiavanie, čím sa zabezpečí zamedzenie zaburinenia plôch a rozširovanie nepôvodných invázných druhov v prirodzených spoločenstvách v okolitej krajine.

1.4.2 Civilizačné podmienky

A. Urbanizmus, kultúrno-historické a výtvarne hodnoty

V obci, ako dôležitom strategickom bode na ceste z Pohornádia do Zemplína boli usadení asi na rozhraní 11. a 12. storočia ruskí strážcovia. Obec sa spomína prvý raz roku 1220 (pod názvom Vruzca). Pred r. 1332 – 1337 tu bola katolícka farnosť. V roku 1427 mala obec 52 port, patriacich trom zemepánom. V 18. storočí splynula so susednou obcou Regete, ktorá bola rovnako stará (prvá správa z r.1298).

Katolícky kostol Mena Panny Márie, bol postavený po prvej svetovej vojne na mieste starého románskeho kostolíka, ktorý pochádzal z roku 1204 a bol niekoľkokrát prestavaný a v roku 1894 bol obnovený. Ruskov prislúchal zemi Slanec a bol majetkom Slanského hradu, takmer jedno celé tisícročie. Rozsiahle slanské panstvo vyše 400 rokov patrilo najvýznamnejšiemu šľachtickému rodu Forgáčovcov. O blízkom vzťahu Forgáčovcov k Ruskovu svedčí aj skutočnosť, že pri jednej z prestavieb kostola bola pod kostolom vybudovaná hrobka v ktorej sú pochovaní traja z rodu Forgáčovcov. V kostole bol v roku 1916 pohreb posledného majiteľa slanského panstva grófa Štefana Forgáča narodeného v roku 1854. Podľa jeho želania bol pochovaný pri loveckom zámku Kerekhegy v Slanských vrchoch. Bol konštruktérom a projektantom rôznych technických zariadení na panstve. Výstavbu železnice do Čiernej nad Tisou, ktorá viedla cez jeho panstvo podporil sumou pol milióna zlatých a drevnou surovinou. Patrí tiež medzi poľovnícke legendy, nielen počtom ulovenej zveri, ale aj starostlivosťou o zver so svojimi veľkými teoretickými aj praktickými skúsenosťami. Spolu s grófom Károlyim založili jeleniu oboru s rozlohou 3 000 ha, do ktorej doviezli jeleniu zver z východných Karpát a Zadunajska.

Obec Ruskov bola už v 19. storočí známa pálením uhlia, pálením ovocných destilátov, hlavne chýrnej ruskovskej slivovice. V roku 1949 Andrej Ander po presťahovaní z Kucika pod železničnú trať vybudoval na tie časy technicky moderný liehovar na spracovanie ovocia vypestovaného v okolí. Obec bola známa aj výrobou sudov, korýt a kováčstvom. Miestni remeselníci boli v najstaršej časti obce – Kucik. Na prelome storočia tu pracovali garbiari, tesári, obuvníci, tkáči a krajčíri. Roľníci odvážali na jarmoky a priamym odberateľom do Košíc hydinu, hovädzí dobytok, prasiatka, mliečne výrobky, vajíčka, plátno, ovocie, zeleninu, ovocné destiláty, výrobky z kože a dreva.

V obci je evidovaná Národná kultúrna pamiatka zapísaná v ÚZPF SR č. 1344 – Pomník – padlí v I. sv. vojne (pred DS).

V obci je Katolícky kostol mena Panny Márie, ktorý bol postavený po prvej svetovej vojne na mieste starého románskeho kostolíka z roku 1204. Bol niekoľkokrát prestavaný.

Archeologický ústav SAV eviduje v k.ú. obce archeologickú lokalitu západne od obce. Povrchovým prieskumom bolo zachytené osídlenie z neolitu, eneolitu a doby halštatskej. Rozsah obytných areálov uvedených pravekých osád nie je známy, nakoľko nebol realizovaný rozsiahly plošný výskum. V archíve AÚ SA je evidovaná správa o nálezoch hrobov pilinskej kultúry strednej doby bronzovej a neolitických sídliskových objektov bukovohorskej kultúry. Na základe dostupných informácií sa však ich poloha nedá presne lokalizovať.

Do roku 1918 obec administratívne patrila do Abbovskej župy, po roku 1960 do okresu Košice a Východoslovenského kraja. V súčasnosti je obec časťou okresu Košice - okolie a kraja Košického.

B. Funkčné využitie plôch a stavebno-technický stav budov

Svahovitej východnej a južnej časti k.ú. dominuje les. Západná, miere sklonená časť je tvorená ornou pôdou a zvyšok katastra TTP. V rámci pokojného úseku Bystrého potoka je rozvinuté zastavané územie obce. Pri Olšave je odčlenená obytná skupina Dilkoš (bývalý mlyn) s ČOV, na ceste smerom na Slančík dve obytné skupiny Regeta a areál fotovoltickej elektrárne. Severne od obce je areál HD a nad ním vodojem, lom a poľovnícka chata. Zástavba obce je ohraničená z juhu železničnými traťami, za ktorými je kameňolom a pila.

V k.ú. sú evidované svahové deformácie - zosuvy prevažne stabilizované (11), potenciálne (12) a aktívne (1). Zosuvné územia vyžadujú podľa §12 ods. 4 písm. o) vyhlášky č.55/2001 Z.z. zvýšenú ochranu.

Cestná dedina je rozvinutá pozdĺž pomerne hustej siete ciest a miestnych komunikácií. V jej ťažisku je sústredené obč. vybavenie. Na JZ okraji je cintorín a športový areál, na západnom areál ZŠ a obchody. Na ul. Slančíckej je ďalšie ťažisko obce s OcÚ a PZ, zdravotným strediskom, DS, poštou a krčmou. Na ul. Kostolnej je r.k. kostol s farou a MŠ. Naň nadväzuje cintorín. Na ul. Školskej sú štyri a ul. Slančíckej jeden bytový dom. Novou obytnou skupinou je zástavba RD na ul. Olšavskej.

Na južnom okraji je železničná stanica a za ňou sklad tuhých palív.

Olšava je vodohospodársky významným vodným tokom, ktorý sa občas vybrežuje. Väčšiu inundáciu však spôsobuje Bystrý potok.

Časť domového fondu sa využíva pre individuálnu chalupnícku rekreáciu – cca 30 domov. Na južnom okraji obce sú záhradkárske enklávy. Poľovnícka chata pod Čerepešom má 5 a chata Lesov SR 6 lôžok.

V lok. Dilkoš, pri Olšave je priestorová záhada – skládka starých mechanizmov, kombinovaná s chovom domácich zvierat. Funkčnou závadou sú stavebniny pri ZŠ.

Lesy spadajú do LHC Slanec a Svinica. Väčšina z nich je zaradená do kategórie lesov hospodárskych. Sú v správe vlastníkov – Lesy SR, š.p. (väčšia časť – LS Slanec a Svinica) a Pozemkové spoločenstvo Regeta - Ruskov.

V bývalom HD Ruskov podniká viacej poľnohospodársky subjektov. Ich zameranie na vysokokvalitné poľné plodiny a osiva sladovníckeho jačmeňa a pšenice potravinárskej. Z poľných plodín sa pestuje najmä pšenica ozimná, jačmeň jarný a repka ozimná. Doplnkovo sú pestované sója a kukurica. Živočišnej výrobe sa venuje spoločnosť Komes Plus, s.r.o. - chov kurčiat. V obci sú aj samostatne hospodáriaci roľníci.

VH Trade (bývalý Poľnonákup, v súčasnosti obchod s palivami) je za železničnou stanicou. Pracuje tu 5 zamestnancov.

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z vysokonapäťového VN vedenia č.206 v správe Východoslovenská distribučná a.s. (VSD a.s.). Je napájané z elektrickej stanice ES 110/22 kV Košice – Východ (Furča) s možnosťou zásobovania (prepojenia) z ES 110/22 kV Košice – Juh, resp. z druhej

strany z okresu Trebišov z VN vedenia č.269 z ES 110/22 kV Trebišov.

Distribúciu elektrickej energie v katastrálnom území zabezpečuje 12 trafostaníc TS1-TS12. TS13 a TS14 slúžia ako zdroje el. energie.

K.ú. prechádza 2xVVN (110 kV) vedenie v správe Východoslovenská distribučná a.s.

Obec je plynofikovaná z VTL distribučného plynovodu cez RS 1 200 m³ umiestnenú na okraji obce.

Zásobovanie pitnou vodou je zo skupinového vodovodu Bidovce-Ďurkov-Ďurďošik-Trst'any. Vodným zdrojom je vodohospodársky vrt v k.ú. Bidovce. Voda z neho je čerpaná do vodojemu Ďurďošik, odkiaľ je vedená do jednotlivých obcí. Cez ČS za Ďurkovom je vytláčaná do vodojemu 2x250 m³ nad obcou Ruskov.

Dažďové vody z územia obce (zo striech, dvorov, komunikácii a prilahlého terénu) odtiekajú priekopami a jarkami do miestnych potokov.

Odpadové vody z domácností – splašky sú odvádzané obecnou kanalizáciou do obecnej MB ČOV. Recipientom je tok Olšava. Dimenzovaná je na počet EO 4 500 s prihliadnutím na nárast obyvateľstva a napojenie okolitých obcí.

Obec Ruskov je súčasťou Regionálneho technického centra Východ Slovak Telekomu v primárnej oblasti 055 Košice. Telefónni účastníci v obci sú napojení na digitálny blok, ktorý je napojený na modem v Košiciach po prepojení kábli.

Komunikačne je obec napojená na širšie územné jednotky osídlenia, výroby a CR prostredníctvom cesty II/576 a III/3328 (050207), ďalej lesnými a poľnými účelovými komunikáciami, turistickými a cykloturistickými trasami. Účelovou cestou je riešené prepojenie obce na cestu III/3322 (050198) v smere Olšovany – Nižný Čaj. Katastrom prechádza dvojkolajná elektrifikovaná železničná trať č.190. Tvorí západo-východnú dopravnú os košického kraja s celoštátnym a medzinárodným významom - je súčasťou európskeho koridoru č.V(C-E 40). Ďalšou je jednokolajná širokorozchodná železničná trať: štátna hranica s UA – Maťovce – Haniska pri Košiciach.

Stavebnotechnický stav budov je rozmanitý, prevažujú však objekty vyhovujúce.

A2. Riešenie územného plánu

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Obec Ruskov sa nachádza 21 km východne od Košíc, na západnom úpätí Slanských vrchov v ich južnej časti. Rozprestiera sa v nadmorskej výške 218 – 270 m východne od riečky Olšava v údolí Bystrého potoka. Najnižší bod katastra má nadmorskú výšku 208 m v údolí Olšavy, najvyšší dosahuje 608 m n. m. na severovýchodnom okraji katastra.

Obec je súčasťou Slanského mikroregiónu a záujmového územia krajského mesta Košice, kde aj prirodzene gravituje - tu je vyššie obč. vybavenie a pracovné príležitosti a tvorí jeho prirodzené ťažisko. Obec čiastočne spáduje do Bidoviec a Bohdanoviec.

Katastrálne územie má rozlohu 2 021 ha.

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

Vo vzťahu k územnému plánu obce je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou ÚPN – VÚC Košický kraj. V súlade s § 27, odst.6 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov je potrebné záväznú časť tejto územnoplánovacej dokumentácie v riešení územného plánu obce rešpektovať. Pre ÚPN – VÚC Košický kraj boli v roku 2004 obstarané Košickým samosprávnym krajom Zmeny a doplnky, ktoré boli schválené uznesením č.245/2004 a zmeny a doplnky záväznej časti boli vyhlásené VZN č.2/2004. V roku 2009 bola spracovaná ďalšia aktualizácia ÚPN-VÚC Košický kraj – Zmeny a doplnky 2009, ktoré boli schválené uznesením č. 712 zo dňa 24.08.2009 a záväzná časť vyhlásená VZN č.10/2009.

V roku 2014 bola spracovaná aktualizácia ÚPN VÚC Košického kraja – Zmeny a doplnky 2014, ktoré boli schválené uznesením č. 92/2014 zo dňa 30.06.2014 a záväzná časť vyhlásená VZN KSK č. 6/2014.

Uvedené záväzné časti, vrátane verejnoprospešných stavieb sú rešpektované a zapracované do ÚPN – obce Ruskov. Jedná sa o nasl. záväzné regulatívy a VPS územného rozvoja Košického kraja:

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

2. V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry:

- 2.6 formovať sídelnú štruktúru na regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 2.7 rešpektovať pri novej výstavbe objekty obrany štátu a ich ochranné a bezpečnostné pásma,
- 2.15.3 podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa
– zemplínsku rozvojovú os Košice – Slovenské Nové Mesto – Kráľovský Chlmec – Čierna nad Tisou,
- 2.17 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov,
- 2.18 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
- 2.19 zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie, pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- 2.20 vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí.

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry:

- 3.2 vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení poskytujúcich sociálnu pomoc s preferovaním zariadení rodinného typu a zvyšovanie kvality ich služieb,
- 3.3. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení poskytujúcich sociálnu pomoc s preferovaním zariadení rodinného typu a zvyšovanie kvality ich služieb,
- 3.7 vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
- 3.8 podporovať rozvoj existujúcich a nových kultúrnych zariadení ako neoddeliteľnú súčasť poskytovania kultúrnych služieb obyvateľstvu a zachovania kultúrneho dedičstva, podporovať proporcionálny rozvoj kultúrnej infraštruktúry a budovanie domov tradičnej ľudovej kultúry.

4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a cestovného ruchu

- 4.11 podporovať výstavbu nových stredísk cestovného ruchu a rekreácie len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, resp. územnoplánovacím podkladom príslušného stupňa,
- 4.13 vytvárať podmienky pre rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných stredísk a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v zázemí sídiel,
- 4.14 východným okrajom k.ú. obce Ruskov prechádza cyklotrasa 023 MTB Alžbeta,
- 4.16 zabezpečiť na územiach európskej sústavy chránených území a územiach národnej sústavy chránených území funkcie spojené s rozvojom turizmu a rekreácie tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu stavu ochrany týchto území a predmetu ich ochrany,
- 4.17. podporovať ťažiskové formy cestovného ruchu v Košickom kraji (vidiecky a agroturistika, mestský a kultúrno-poznávací, kúpeľný a zdravotný, zimný, letná turistika a pobyty pri vode a aktivity súvisiace s rozvojom tradičn. remesiel a gastronómie špecifických pre Košický kraj).

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany kultúrneho dedičstva, ekológie, ochrany prírody, prírodných zdrojov a starostlivosti o krajinu a tvorby krajinnej štruktúry

- 5.1 chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, vinice v Tokajskej vinohradníckej oblasti a Východoslovenskej vinohradníckej oblasti a lesných pozemkov ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja, zabezpečovať ochranu prírodných zdrojov vhodným a racionalizovaným využívaním poľnohospodárskej a lesnej krajiny,
- 5.2 zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb; prispôsobiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov,
- 5.3 podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v nadregionálnych biocentrách a biokoridoroch,
- 5.4 Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji:
  - b) pamiatkový fond, ktorý tvoria pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a národné kultúrne pamiatky, ako aj ochranné pásma všetkých kategórií pamiatkového fondu,
  - e) územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond,
  - f) novodobé urbanistické a architektonické diela,
- 5.5 zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia pri rešpektovaní a skvalitňovaní územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej,
- 5.7. rezervovať vo výrobných zariadeniach plochy na uplatňovanie moderných ekologických technológií a prechod na využívanie obnoviteľných zdrojov energie, v prospech eliminovania príčin poškodenia životného prostredia,
- 5.8 v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
- 5.9 podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinnej štruktúry,
- 5.10 v chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), v prvkoch prírodného dedičstva UNESCO, v NEOCENT, v biotopoch európskeho významu, národného významu a v biotopoch druhov európskeho a národného významu zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny,
- 5.11 rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny,
- 5.12 zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť a zvyšovať vododržnosť krajiny a zabezpečiť dlhodobu priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov,
- 5.13 identifikovať stresové faktory v území a zabezpečiť ich elimináciu
  - 5.13.1 vzdušné elektrické vedenia postupne ukladať do zeme,

- 5.13.2 postupne ukončiť ťažbu nerastných surovín v chránených územiach, plány otvárk a dobývania v existujúcich kameňolomoch schvaľovať len so záväzným projektom revitalizácie a krajinného zakomponovania dotknutého územia po ukončení jeho exploatácie,
- 5.13.3 vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu verejného technického vybavenia v urbanizovaných priestoroch,
- 5.14 podporovať zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu zatrávením ornej pôdy ohrozovanej vodnou a veternou eróziou,
- 5.15. zabezpečiť pri rekonštrukcii krajiny vrátane projektov pozemkových úprav podmienky pre uplatňovanie zásad tvorby krajiny s rešpektovaním špecifických foriem osídlenia a historických krajinných štruktúr v typickom charaktere poľnohospodárskej krajiny,
- 5.16. riešiť významné strategické a investičné zámery len v súlade s organizáciou priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a s požiadavkami na ochranu prírody a krajiny, ochranu nerastného bohatstva a ochranu zdravia obyvateľov,
  - 5.16.1. navrhovať umiestnenia takýchto zámerov len prostredníctvom komplexného územnotechnického riešenia minimálne územnoplánovacím podkladom, v širších väzbách aj s dopadom na dotknuté územie,
- 5.18. rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia záplavové a zosuvné územia, realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť obmedzenie alebo zmiernenie ich prípadných negat. vplyvov,
- 5.19. zachovať prirodzené inundačné územia vodných tokov mimo zastavaných území obcí na transformáciu povodňových prietokov počas povodní.

6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.2 rešpektovať dopravné siete a nariadenia TEN-T a európskych dohôd alokované a plánované v trasách paneurópskych multimodálnych koridorov ITF
  - 6.2.1 multimodálny koridor č. Va Prešov/Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina, lokalizovaný pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy,
- 6.5 rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd (AGR, AGC, AGTC)
  - 6.5.2 koridory konvenčných tratí a zariadenia železničnej a kombinovanej dopravy:
    - E 40 Žilina – Košice – Čierna nad Tisou – Ukrajina,
- 6.7 rešpektovať dopravné siete nadregionálnej úrovne:
  - 6.7.1 železničné trate:
    - širokorozchodná trať Maťovce - Haniska pri Košiciach,
- 6.13 chrániť koridory pre cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy, a to:
  - 6.13.16 cestu II/576 s obchvatmi sídiel v úseku Bohdanovce – Ďurkov (napojenie na diaľnicu a I/50) a úpravami cesty v úseku Bidovce – Herľany,
- 6.18 v oblasti rozvoja železničnej dopravy chrániť priestory pre:
  - 6.18.1 železničný dopravný koridor hlavného magistralneho ťahu Žilina – Košice – Čierna nad Tisou na modernizáciu železničnej trate na rýchlosť 120 – 160 km/hod.,
  - 6.18.4 pre modernizáciu železničnej širokorozchodnej trate Haniska pri Košiciach – Maťovce – štátna hranica s Ukrajinou,
- 6.19. v oblasti rozvoja leteckej dopravy
  - 6.19.3. pri prerokovaní územných plánov spracovaných v katastrálnych územiach s výskytom ochranných pásiem verejných letísk, letísk pre práce v poľnohospodárstve, heliportov a leteckých pozemných zabezpečovacích zariadení vždy vyžadovať stanovisko Dopravného úradu Slovenskej republiky.

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1 zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.4 na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou využívať prednostne zdroje podzemných vôd,
- 7.9. znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,
- 7.10. zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.11. prednostne realizovať rekonštrukciu alebo výstavbu kanalizácií a čistiarní odpadových vôd v sídlach ležiacich v ochranných pásmach zdrojov vody, termálnych a minerálnych zdrojov
  - 7.11.1. s vybudovaným vodovodom,
- 7.14. vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, podporovať a presadzovať v regiónoch s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, malé vodné elektrárne a pod.) pre potreby obyvateľstva i služieb,

8. V oblasti hospodárstva:

- 8.2. zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie dobudovaním a modernizáciou územia regiónov výkonnou verejnou dopravnou a technickou infraštruktúrou,
- 8.4. stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,
- 8.5. podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach prírody a v pásmach hygienickej ochrany vodných zdrojov,
- 8.6. na základe súhlasu príslušných orgánov ochrany prírody a krajiny zalesniť poľnohospodársky nevyužiteľné pozemky a realizovať ich prevod do lesného pôdneho fondu,
- 8.7. zabezpečiť starostlivosť o zachovanie a stabilizáciu plošnej výmery lesných pozemkov a rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
- 8.8. zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín a udržanie priaznivej druhovej a vekovej štruktúry,
- 8.10. rozvíjať tradičnú remeselnú výrobu, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti súvisiace s poľnohospodárskou a lesnou činnosťou, ako integrovanú súčasť hospodárenia na pôde podporujúce rozvoj vidieka,
- 8.11. vychádzať v územnom rozvoji predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných, stavebných a poľnohospodárskych areálov,
- 8.12. vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia so zohľadnením špecifik jednotlivých regiónov kraja a využívať pritom predovšetkým miestne surovinové zdroje,
- 8.17. b) podporovať efektívne zavádzanie výroby elektrickej energie a tepla z dostupných obnoviteľných zdrojov,
c) podporovať využívanie alternatívnych zdrojov energie.

9. V oblasti odpadového hospodárstva

- 9.4 vytvárať podmienky pre otváranie nových skládok a zariadení na zhodnocovanie odpadov v okresoch Gelnica, Spišská Nová Ves, Trebišov, Michalovce, Košice – okolie, Rožňava, Sobrance.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1. Cestná doprava

- 1.6. cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy
  - 1.6.16 cesta II/576 obchvaty sídiel v úseku Bohdanovce – Ďurkov (napojenie na diaľnicu a I/50) a úpravy v úseku Bidovce – Herľany,

2. Železničná doprava

- 2.1 modernizácia železničnej trate hlavného magistralneho ťahu Žilina – Košice – Čierna nad Tisou na rýchlosť 120 – 160 km/hod,
- 2.4 modernizácia železničnej širokorozchodnej trate štátna hranica s UA – Maťovce – Haniska pri Košiciach.

2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec Ruskov zaznamenala v sledovaných rokoch 1970 – 2011 neustály nárast počtu obyvateľov, kde priemerný ročný prírastok dosahoval hodnoty od + 0,10 % do + 0,64 %. Obec sa zaradila do kategórie stagnujúceho sídla.

Podľa štatistického zisťovania v roku 2011 sa na priaznivom demografickom vývoji v obci podieľal prirodzený prírastok (+1) aj migračný prírastok (+4).

V smere východ západ vedú významné trasy železničnej dopravy: hranica s UA – Čierna nad Tisou – Košice – Žilina, ktorá tvorí dopravnú os košického kraja s celoštátnym a medzinárodným významom a železničná širokorozchodná trať: štátna hranica s UA – Maťovce – Haniska pri Košiciach. Ich výhľadové vyššie využitie pre vývoz tovarov sa dá predpokladať ako dôsledok rozvoja voľného colného pásma. Pripravuje sa ich modernizácia.

Obec sa nachádza v dotyku k hlavnej sídelnej rozvojovej osi Košice – Michalovce, vo väzbe na urbanizačný priestor Košíc a zemplínskej rozvojovej osi tretieho stupňa Košice – Slovenské Nové Mesto – Kráľovský Chlmec – Čierna nad Tisou, kde záväzná časť územného plánu VÚC Košického kraja stanovuje vytvárať územno-technické podmienky na rozvoj osídlenia.

Obec má vďaka vyššie uvedeným danostiam značný rozvojový potenciál pre bývanie, výrobu a turizmus.

2.3.1 Demografický vývoj

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľudí, domov a bytov (r. 1970, 1980, 1991, 2001 a 2011). Údaje Štatistického úradu SR sú z posledného Sčítania obyvateľov, domov a bytov zo dňa 21. mája 2011 a pravidelných štatistických zisťovaní. Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva (prírastok, úbytok) sú obce zaradené do štyroch kategórií:

<i>Kategória obce</i>	<i>Priemerný ročný prírastok obyvateľstva</i>
rýchlo rastúca	nad + 5 %
pomaly rastúca	+ 2 – + 5 %
stagnujúca	- 2 – + 2 %
regresívna	pod - 2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

- predproduktívny vek 0 – 14 rokov,
- produktívny vek 15 – 64 rokov,
- poproduktívny vek 65 a viac rokov.

Zmenšovanie podielu mladšej populácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie. Pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva, označený ako index vitality, môže okrem iného vypovedať aj o populačných možnostiach vo výhlade.

Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality sa obyvateľstvo zaraďuje do 6-tich typov populácie

<i>Hodnota indexu vitality</i>	<i>Typ populácie</i>
Nad 300	veľmi progresívna (rýchlo rastúca)
201 – 300	progresívna (rastúca)
151 – 200	stabilizovaná rastúca
121 – 150	stabilizovaná
101 – 120	stagnujúca
Menej ako 100	regresívna (ubúdajúca)

Vývoj a charakteristika demografického potenciálu

Podľa štatistického úradu k 31.12.2012 žilo v obci Ruskov 1 416 obyvateľov, čo predstavuje 1,17 % z celkového počtu obyvateľov okresu Košice - okolie.

Celková rozloha k.ú. obce je 2 020,74 ha a priemerná hustota osídlenia 70 obyv. na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1970 – 2011 (SODB)

<i>Rok sčítania</i>	<i>1970</i>	<i>1980</i>	<i>1991</i>	<i>2001</i>	<i>2011</i>
Počet obyvateľov	1196	1251	1265	1309	1393
Prírastok obyvateľov	+ 55	+ 14	+ 44	+ 84	
Index rastu	104,60	101,10	103,50	106,40	
Ø ročný prírastok	+ 0,46 %	+ 0,10 %	+ 0,35 %	+ 0,64 %	

Zdroj: ŠU SR, vlastné výpočty

Vývoj v obci je porovnateľný s dlhodobým populačným vývojom v okrese Košice – okolie, kde sa podľa prognózovaného obdobia očakáva najvyšší prírastok obyvateľstva dôsledkom vysokej plodnosti a taktiež z migrácie.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 1991 – 2012

<i>Rok</i>	<i>Počet obyvateľov</i>				<i>Index vitality</i>	<i>Index starnutia</i>
	<i>Spolu</i>	<i>Vekové skupiny</i>				
		<i>predproduktívny</i>	<i>produktívny</i>	<i>poproduktívny</i>		
1991 abs.	1 265	351	690	224	156,70	63,82
%	100,00	27,75	54,54	17,71		
2003 abs.	1 326	233	838	255	91,37	109,55

%	100,00	17,57	63,20	19,23		
2012 abs.	1 416	216	1027	173	124,86	80,09
%	100,00	15,25	72,53	12,22		

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že veková štruktúra obyvateľstva v obci Ruskov sa vyvíja nepriaznivo, signalizuje nastupujúci proces starnutia obyvateľstva. Klesá počet predproduktívneho obyvateľstva a narastá produktívna zložka.

Najväčší pokles predproduktívnej zložky bol zaznamenaný od roku 1991 do roku 2003. Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality, stabilizovaná rastúca populácia prechádza až do regresívnej (ubúdajúcej) populácii. Po roku 2003 je tento pokles miernejší, avšak výrazne stúpila produktívna zložka (o 9,33%). V roku 2012 môžeme obyvateľstvo zaradiť medzi stabilizovaný typ populácie s hodnotou indexu vitality 124,86. Priemerný vek obyvateľstva sa zvýšil v roku 2012 na 38,99 rokov oproti roku 1991, kedy dosiahol priemernú hodnotu 33,20 rokov.

Podľa údajov Štatistického úradu SR v roku 2011 v obci tvorili ženy 49,82 % z celkového počtu obyvateľov. Podľa vzdelanostnej štruktúry základné vzdelanie má ukončených 12,92 % obyvateľov, učňovské a stredné bez maturity 24,41 %, stredné odborné s maturitou a stredné všeobecné 31,44 %, bakalárske, vysokoškolské a doktorandské 12,06 % obyvateľstva.

Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev (72,43 %), nasleduje Reformovaná kresťanská cirkev (4,73 %) a gréckokatolícka (3,08 %).

Národnostnú štruktúru tvoria prevažne obyvatelia slovenskej (91,39 %). Ostatné národnosti sa podieľajú s menej ako 1 % na zložení obyvateľstva obce. Údaje sú spracované z výsledkov Sčítania obyvateľov, domova a bytov z 21. mája 2011.

Návrh

V zmysle „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2025“ (INFOSTAT, Výskumné demografické centrum Bratislava, november 2008) a doterajšieho vývoja obyvateľstva možno očakávať nasledovný demografický vývoj obce:

Celé prognózované obdobie do roku 2025 môžeme z hľadiska prírastkov, resp. úbytkov obyvateľstva charakterizovať v zásade ako stagnáciu. Smerom ku koncu prognózovaného obdobia sa prírastky obyvateľstva budú znižovať, resp. zmenia sa na úbytky. Avšak väčšina okresov v košickom regióne zaznamenáva prírastky obyvateľstva prakticky počas celého prognózovaného obdobia do roku 2025 a veková štruktúra v týchto regiónoch zostáva relatívne mladá. Najväčšie prírastky obyvateľstva z migrácie sa očakávajú v bezprostrednom zázemí mesta Košice a Prešov. Prírastky dôsledkom vysokej plodnosti obyvateľstva sa očakávajú na východnom Slovensku, pričom najväčší prírastok obyvateľstva nad 12 % sa očakáva v okresoch Košice - okolie.

Pri prognóze obyvateľov do roku 2030 sa vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 10 ‰ za rok.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2030

Rok	2012	2015	2020	2025	2030
Ruskov	1 416	1 458	1 531	1 608	1 688

Pre porovnanie uvádzame prognózu demogr. vývoja za okres Košice-okolie a za Košický kraj:
Okres Košice - okolie:

2010 - 2015 prírastok ..... + 4 861 obyvateľov
2015 – 2020 prírastok ..... + 4 240 obyvateľov
2020 – 2025 úbytok ..... + 3 213 obyvateľov
2010 - 2025 prírastok celkom (+ 7,08 ‰ rok) ..... + 12 314 obyvateľov.

Košický kraj (NUTS 2):

2010 - 2015 prírastok ..... + 4 636 obyvateľov
2015 – 2020 prírastok ..... + 3 147 obyvateľov
2020 - 2025 prírastok ..... + 165 obyvateľov
2010 - 2025 prírastok spolu (+ 0,68 ‰/rok)..... + 7 948 obyvateľov.

ÚPN-O v súlade so Zadaním navrhuje cca 1 690 obyvateľov do r. 2030.

2.3.2 Ekonomická aktivita a pracovné príležitosti

Vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov a ich podielu na celkovom počte obyvateľov má klesajúcu tendenciu. Ide o postupné prejavovanie sa starnutia obyvateľstva a posun početnejších skupín do vyššieho veku. Podľa Štatistického úradu SR (REGDAT - databáza regionálnej štatistiky), v okrese Košice-okolie od roku 2001 bol zaznamenaný pokles ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Kým v roku 2001 EA obyvateľstvo tvorilo 46,52 % z celkového počtu, v roku 2011 to bolo 42,26 %. Pre porovnanie Košický kraj vykazoval v roku 2001 47,90 % EA obyvateľstva, v roku 2011 to bolo 45,35 % osôb z celkového počtu obyvateľov kraja.

Podľa SODB 2011 z celkového počtu 1 393 obyvateľov obce tvorilo 722 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 51,83 % (okres Košice - okolie 64,4 %). Z toho ženy tvorili 43,49 %. Nezamestnaných ekonomicky aktívnych bolo 102 osôb, ekonomický aktívnych osôb v pozícii zamestnanca bolo 549, v pozícii podnikateľ so zamestnancami 7 osôb a podnikateľ bez zamestnancov 49 osôb. Z hospodárskych odvetví najviac osôb pracovalo vo verejnej správe a obrane, povinné soc. Zabezpečenie (74), v maloobchode (62), výroba a spracovanie kovov (45), nasledovalo odvetvie vzdelávania (41) a zdravotníctvo (33). Za prácou dochádzalo 589 ekon. aktívnych osôb. Najviac osôb dochádzajúcich do zamestnania bolo v oblasti maloobchodu a výroby a spracovania kovov.

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2011 podľa SODB 2011

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet nezamestnaných	
		celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Ruskov	1 393	722	51,83	102	14,13

Zdroj: ŠU SR, vlastné výpočty

Podľa štatistických sledovaní ÚPSVaR okres Košice - okolie vykazoval v mesiaci august 2014 19,45 %-nú mieru evidovanej nezamestnanosti, ktorá patrí k relatívne najvyšším na Slovensku. V Košickom kraji bola evidovaná v tomto období 18,86 % miera nezamestnanosti.

Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti

	2001	2010	2011	august 2014
okres Košice - okolie	29,66 %	16,78 %	18,76 %	19,45 %
Košický kraj	25,45 %	21,27 %	22,86 %	16,52 %

Zdroj: ÚPSVaR

V obci bolo poskytovaných celkovo 130 pracovných príležitostí, z toho v primárnom sektore 34, v sekundárnom 18 a terciálnom nasledovne: sociálna 35 a občianska infraštruktúra 42, z toho administratíva 14, služby 14 a obchod a stravovanie 14 pracovných príležitostí.

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2025“ môžeme očakávať pre navrhované obdobie územného plánu nárast produktívnej a poproduktívnej zložky populácie. Podľa už spomenutej prognózy za okres Košice - okolie v roku 2010 bol index starnutia 54,35, v roku 2025 sa predpokladá jeho zvýšenie na 87,22. Priemerný vek sa zvýši na 39,42 rokov z 36,03 v roku 2010. S týmto ukazovateľom súvisí aj vývoj ekonomicky aktívneho obyvateľstva, kedy bude dochádzať k jeho postupnému znižovaniu. Pre porovnanie podľa „Prognózy...“ priemerný vek obyvateľov Košického kraja v roku 2025 bude 41,29 rokov.

Pre obyvateľov obce možno naďalej predpokladať priaznivý vývoj zamestnanosti, nakoľko blízkosť krajského mesta Košice s jeho výraznejšími investičnými aktivitami ponúka viac pracovných príležitostí.

Návrh

Predpokladáme rozvoj pracovných príležitostí najmä rozvojom služieb a spracovateľského priemyslu. Údaje o stave sa budú dynamicky meniť, avšak predpokladáme výhľadový nárast pracovných príležitostí v obci na celkový počet 180.

2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie obce do systému osídlenia

Záujmové územie tvoria katastr. územia obcí vo väzbe na riešené územie. Sú to obce Ďurkov, Blažice, Vyšný Čaj, Olšovany, Svinica, Slančík, Slanec a Rákoš.

Obec je súčasťou okresu Košice – okolie, Slanského mikroregiónu (Blažice, Bohdanovce, Kalša, Nižný Čaj, Nový Salaš, Rákoš, Ruskov, Slanec, Slančík, Slanská Huta, Slanské Nové Mesto, Vyšný Čaj) a záujmového územia krajského mesta Košice, kde aj prirodzene gravituje. Tu je vyššie obč. vybavenie a pracovné príležitosti a tvorí jeho prirodzené ťažisko. Obec čiastočne spáduje do Bidoviec a Bohdanoviec.

Pri Olšave je oddelená **m.č. Dilkoš** - obytná skupina (bývalý mlyn) s ČOV, na ceste smerom na Slančík **m.č. Regeta** s obytnou skupinou a hospodár. areálom Lesov SR a samostatný areál **fotovoltaickej elektrárne**. Severne od obce je **areál poľnohospodárskeho dvora** a nad ním vodojem, **lom Ruskov – Čerepeš** a poľovnícka chata. Zástavba obce je ohraničená z juhu železničnými traťami, za ktorými je **kameňolom Ruskov - Strahuľka** a píla.

V širšom kontexte obec plní a prirodzene bude plniť okrem bývania i funkciu strediska OV, rekreačnú a turistickú, dopravnú, poľnohospodársku, ťažobnú a funkciu prírodo ochrannú.

Do k.ú. obce zasahuje územie európskeho významu SKUEV0326 Strahuľka, Chránené vtáčie územie SKCHVÚ025 Slanské vrchy a významné krajinné prvky - ekologicky významné segmenty, ktoré navrhujeme v plnom rozsahu zachovať a zveľaďovať.

V k.ú. sú evidované svahové deformácie - zosuvy prevažne stabilizované (11), potenciálne (12) a aktívne (1). Zosuvné územia navrhujeme vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa §12 ods. 4 písm. o) vyhlášky č.55/2001 Z.z.

V južnej polohe obce v smere východ - západ vedú významné trasy železničnej dopravy. Trasa: hranica s UA – Čierna nad Tisou – Košice – Žilina, ktorá tvorí dopravnú os košického kraja s celoštátnym a medzinárodným významom a železničná širokorozchodná trať štátna hranica s UA – Maťovce – Haniska pri Košiciach. Jej výhľadové intenzívnejšie využitie pre vývoz tovarov sa dá predpokladať ako dôsledok rozvoja voľného colného pásma.

Olšava je vodohospodársky významným vodným tokom, ktorý sa občas vybrežuje. Väčšiu inundáciu však spôsobuje Bystrý potok.

Celé k.ú. je súčasťou chráneného územia geotermálnych vôd Olšava a do severnej časti k.ú. zasahuje Prieskumné územie P 27/08 Košická kotlina – geotermálna energia.

Cestná dedina je rozvinutá pozdĺž pomerne hustej siete ciest a miestnych komunikácií, ktorú navrhujeme skompaktniť a vzájomne prepojiť pešími a cyklist. komunikáciami. V jej ťažisku je podporované sústredenie obč. vybavenia, na JZ okraji doplnenie areálu cintorína a rozšírenie športového areálu a na západnom rozšírenie areálu ZŠ a športu. Ďalšie ťažisko obce navrhujeme stabilizovať na ul. Slančickej a na ul. Kostolná.

Bývanie je navrhované v samotnej obci so zastúpením RD a BD. Časť domového fondu sa využíva aj pre individuálnu chalupnícku rekreáciu – cca 30 domov. Na južnom okraji obce sú enklávy rekreačných záhradok. Poľovnícka chata je pod Čerepešom a chata Lesov SR nad Regetou. Rekreačné kapacity navrhujeme stabilizovať.

Priestorovú závalu v lok. Dilkoš – skládka starých mechanizmov kombinovaná s chovom domácich zvierat navrhujeme odstrániť a priestor rekultivovať. Funkčnú závalu v obci - stavebný navrhujeme potlačiť pričlenením plochy k areálu ZŠ.

Lesy spadajú do LHC Slanec a Svinica. Väčšina z nich je zaradená do kategórie lesov hospodárskych. Lesy sú v správe vlastníkov – Lesy SR, š.p. (väčšia časť – LS Slanec a Svinica) a Pozemkové spoločenstvo Regeta - Ruskov. Systém navrhujeme stabilizovať.

Kameňolom Ruskov – Strahuľka sa bude v rámci DP 527 a 528 rozširovať. Lom Ruskov – Čerepeš je v súčasnosti nevyužívaný a v rámci DP 529 stabilizovaný. Navrhujeme jeho rekultiváciu.

V bývalom HD Ruskov podniká viacej poľnohospodársky subjektov. Trend navrhujeme zachovať a intenzifikovať areál spracovateľskými prevádzkami poľnohospod. produktov. V obci sú aj samostatne hospodáriaci roľníci.

V súčasnosti je ľahká priemyselná výroba zastúpená textilnou výrobou v areáli HD. Likvidáciu nebezpečného odpadu zabezpečuje – Environcentrum s.r.o., výkup železného šrotu – Mess a fotovoltaickú elektráreň prevádzkuje Heliopark 5. Štruktúru navrhujeme stabilizovať a severne, pod HD vymedziť ponukovú plochu pre ľahkú priemyselnú výrobu a nad železnicou spracovanie dreva.

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z vysokonapäťového VN vedenia č.206 v správe Východoslovenská distribučná a.s. (VSD a.s.). Je napájané z elektrickej stanice ES 110/22 kV Košice

– Východ (Furča) s možnosťou zásobovania (prepojenia) z ES 110/22 kV Košice – Juh, resp. z druhej strany z okresu Trebišov z VN vedenia č.269 z ES 110/22 kV Trebišov.

Distribúciu elektrickej energie v katastrálnom území zabezpečuje 12 trafostaníc TS1-TS12. TS13 a TS14 slúžia ako zdroje el. energie. Systém navrhujeme aktualizovať.

K.ú. prechádza aj 2xVVN (110 kV) vedenie v správe Východoslovenská distribučná a.s., ktoré je navrhované na ponechanie.

Obec je plynofikovaná z VTL distribučného plynovodu cez RS 1 200 m³ umiestnenú na okraji obce. Rozvojové plochy navrhujeme napojiť na STL rozvod.

Zásobovanie pitnou vodou je zo skupinového vodovodu Bidovce-Ďurkov-Ďurďošik-Trst'any. Vodným zdrojom je vodohospodársky vrt v k.ú. Bidovce. Voda z neho je čerpaná do vodojemu Ďurďošik, odkiaľ je vedená do jednotlivých obcí. Cez ČS za Ďurkovom je vytlačaná do vodojemu 2x250 m³ nad obcou Ruskov. Systém navrhujeme rekonštruovať a rozvíjať do nových lokalít.

Odpadové vody dažďové z územia obce (zo stiech, dvorov, komunikácii a priľahlého terénu) odtiekajú priekopami a jarkami do miestnych potokov. Na Bystrom potoku v zastavanom území obce navrhujeme protipovodňovú hrádzu.

Odpadové vody z domácnosti – splašky sú odvádzané obecnou kanalizáciou do spoločnej MB ČOV. V súčasnosti je na ňu napojená obec Ďurkov. Recipientom je tok Olšava. Dimenzovaná je na počet EO 4 500 s prihliadnutím na budúce napojenie ďalších obcí a nárast obyvateľstva.. Rozvojové plochy navrhujeme napojiť na kanalizačný systém.

Obec Ruskov je súčasťou Regionálneho technického centra Východ Slovak Telekomu v primárnej oblasti 055 Košice. Telefónni účastníci v obci sú napojení na digitálny blok, ktorý je napojený na modem v Košiciach po prepojovacom kábli.

Komunikačne je obec napojená na širšie územné jednotky osídlenia, výroby a CR prostredníctvom cesty II/576 a III/3328 (050207), ďalej lesnými a poľnými účelovými komunikáciami, turistickými a cykloturistickými trasami. Účelovou cestou je prepojenie obce aj na cestu III/3322 (050198) v smere Olšovany – Nižný Čaj. Západným okrajom obce je navrhovaná v súlade s ÚPN-VÚC KK preložka cesty II/576. Účelové cesty do Slančika a Olšovian navrhujeme prestavať na kat. C7,5/60.

Katastrom prechádza dvojkoľajná elektrifikovaná železničná trať č.190. Tvorí západovýchodnú dopravnú os košického kraja s celoštátnym a medzinárodným významom - je súčasťou európskeho koridoru č.V(C-E 40). Ďalšou je jednokľajná širokorozchodná železničná trať: štátna hranica s UA – Maťovce – Haniska pri Košiciach. Obe trate sa pripravujú na modernizáciu.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Základná koncepcia rozvoja obce a jej k.ú. vychádza z územno-technických, krajinnokoekologických a ekonomických podmienok, demografických ambícií a stratégie ich zhodnotenia v prospech obce a celého k.ú. do roku 2030. Rešpektuje princípy ochrany a tvorby životného prostredia. Pre optimálny rozvoj obce a jej k.ú. navrhujeme:

- zosúladiť styčné body v sídelnej a rekreačnej sfére s ostatnými obcami mikroregiónu, ako aj s mestom Košice,
- posilniť úlohu obce, ako východiskového bodu do turistického zázemia Slanských vrchov,
- zosúladiť napojenie cyklotrás na navrhované cyklotrasy v rámci regiónu,
- pre výstavbu RD využiť prevažne zastavané územia obce - prieluky a veľké záhrady,
- pri zohľadnení nárastu počtu obyvateľov uvažovať aj s nárastom plôch pre umiestnenie adekvátnej občianskej vybavenosti a ďalších funkčných plôch súvisiacich s rozvojom obce, najmä zariadenia pre seniorov,
- intenzifikovať využité HD ďalšími výrobnými funkciami,
- navrhnuť nové plochy pre ľahký spracovateľský priemysel, sklady a výrobné služby,
- návrh zástavby mimo súčasne zastavané územie obce riešiť s priestorovými a funkčnými väzbami na súčasnú urbanistickú štruktúru sídla,
- navrhnuť a obnoviť pamätihodnosti obce,
- vytvoriť podmienky na revitalizáciu centrálnej časti obce,
- zdôrazniť kompozičné a priestorové väzby na prírodné hodnoty v území,
- odstrániť bodové a líniové dopravné závady.

Pre rozvoj obce sa navrhujeme využívať prevažne jej zastavané územie a ďalšie lokality severne, východne a západne od obce. Kostra zástavby bude tvorená priedňom cesty II/576 a III/3328 a vnútornými zbernými komunikáciami.

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Bývanie - pre výstavbu rodinných a bytových domov navrhujeme využívať plochy v zastavanom území - veľké záhrady a v nezastavanom území plochy vo väzbe na obec, ako aj nevyužívané plochy vhodne napojiteľné na sieť TI a jestvujúci dopravný systém obce.

Celkovo je navrhovaných 24 bytov v troch BD a v 112 RD. Najväčšia skupina RD je navrhovaná na severnom okraji obce, nad zdrav. strediskom, na SV okraji obce, na východnom okraji zokruhovaním ul. Pizondor so Slančickou a na JZ okraji zokruhovaním ul. Školskej s Čalovkou 3 BD x 8 bj. (2+1NP). Trasa zokruhovania kopíruje jestv. kanalizačný zberač. Ostatné RD sú navrhované v rozptyle – prieluky a malé skupiny v jestv. zástavbe.

Po naplnení navrhovaných plôch bývania sú vymedzené výhľadové plochy o celkovej kapacite 100 RD a to v zastavanom a nezastavanom území obce. Z toho 3 RD sú v m.č. Regeta a 3 RD v m.č. Dilkoš.

Občianske vybavenie - je navrhované na zachovanie v pôvodnej štruktúre. Prírastok nových bytov a obyvateľov si vyžiada jeho intenzifikáciu. Okrem jestv. plôch je ďalší nárast navrhovaný v centre a južne od potoka pri cintoríne. Na severnom okraji je navrhovaná ponuková polyfunkčná plocha pre komerčné OV.

Areál ZŠ navrhujeme na rozšírenie východne na ploche stavebnín, tak aby bolo možné výhľadovo rozšíriť kapacitu a štruktúru vybavenia ZŠ. Areál MŠ navrhujeme zapojiť do navrhovaného verejného parku pod cintorínom a ul. Bočnú. V prípade výstavby novej MŠ navrhujeme areál jestv. MŠ pre Dom sociálnej starostlivosti s kapacitou 40 miest.

Areál futbalového ihriska je navrhovaný na rozšírenie za účelom jeho skompaktovania.

Rekreácia – v obci je 62 neobývaných domov, z ktorých cca 30 je využívaných na individuálnu chalupnícku rekreáciu. Túto tendenciu navrhujeme prehĺbovať tak, aby sa vytvárali kompaktné skupiny z dôvodu zladenia ich režimu s bývaním.

Časť ucelených skupín domového fondu navrhujeme ponechať na využitie aj pre rekreačné účely – ubytovanie na súkromí, penzióny a pod. Tento trend predpokladáme rozvíjať s cieľom vytvorenia podmienok pre rozvoj turizmu. Za tým účelom je navrhujeme uchovanie pôvodných ucelených skupín domov, stodôl a sýpok a rozšírenie turistického vybavenia a infraštruktúry.

Výroba a ťažba – stav navrhujeme stabilizovať a severne pod HD vymedziť ponukovú plochu pre ľahkú priemyselnú výrobu. Nad železnicou navrhujeme ponechať areál na spracovanie dreva. HD navrhujeme na intenzifikáciu ľahkou spracovateľskou a poľnohospod. výrobou.

Povrchovú ťažbu realizovať v rozsahu DP. Vývoz kameňa z DP Ruskov navrhujeme realizovať južne - účelovou cestou v lese s vyústením na cestu II/576.

Ostatné – mimo zastavané územie obce je navrhovaná preložka cesty II/576. Na jestv. dopravný systém bude napojená vo 2-och bodoch. Účelové cesty do Slančika a Olšovian navrhujeme prestaviť na cesty kat. C7,5/60.

Súbežne s jestv. trasou cesty II.tr. a cestou do Slanca navrhujeme komunikáciu pre peši a cyklo pohyb v smere Bohdanovce a Ďurkov.

Väčšinu jestv. obslužných komunikácií navrhujeme rozšíriť a zrekonštruovať. Pozdĺž nich je navrhovaný jedno alebo obojstranný združený chodník.

Za železnicou v rámci areálu píly navrhujeme zberný dvor a kompostovisko.

Priestor Bystrého potoka navrhujeme ako prevádzkovo a funkčne integrujúci prvok v obci s novými chodníkmi a výsadbou verejnej zelene. V časti zastavaného územia navrhujeme protipovodňovú hrádzu.

Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné na stavebné účely. Akákoľvek výstavba, či činnosť v zosuvných územiach (aktívne, či potenciálne) je podmienená inžiniersko-geologickým posudkom a staticky primeraným zakladaním.

A. Zásady urbanistickej kompozície

Návrh hmotovo – priestorovej štruktúry vychádza zo snahy o čo najcitlivejšie zakomponovanie nových funkcií do dlhoročne sa vyvíjajúcej zástavby obce, ako aj krajinného prostredia na novej kvalitatívnej úrovni. Osobitne dôležitými sú priestory centra obce s Obecným domom na jednej strane a ZŠ na druhej a prepojením na športový areál a cintorín s kostolom, ďalej skupiny pôvodných domov, sypancov a stodôl, ako odkaz ľudovej architektúry.

Novými urbanistickými štruktúrami bude sústredená výstavba BD a RD, ako aj zóna OV a priemyslu na severnom okraji obce, vrátane intenzifikácie areálu HD. Navrhujeme tu odvážnejšie kompozície i merítka zástavby.

Za účelom skvalitnenia obytných a rekreačných podmienok navrhujeme doplniť riešené územie o prvky drobnej architektúry (zastávky autobusov, lavičky, verejné osvetlenie, oddychové zóny a pod.).

B. Ochrana pamiatok

V obci je evidovaná Národná kultúrna pamiatka zapísaná v ÚZPF SR č. 1344 – Pomník – padlí v I. sv. vojne (pred DS).

V centre obce je umiestnený r.k. kostol Mena Panny Márie, ktorý bol postavený po prvej svetovej vojne na mieste starého románskeho kostolíka z roku 1204. Bol niekoľkokrát prestavaný. Je uvedený v súpise pamiatok SR.

Archeologický ústav SAV eviduje v k.ú. obce archeologickú lokalitu západne od obce. Povrchovým prieskumom bolo zachytené osídlenie z neolitu, eneolitu a doby halštatskej. Rozsah obytných areálov uvedených pravekých osád nie je známy, nakoľko nebol realizovaný rozsiahly plošný výskum.

Do zoznamu pamätihodností obce navrhujeme r.k. kostol, niektoré náhrobky na cintoríne, kríže, prícestné kaplnky, niektoré pôvodné domy a urbanistickú štruktúru centra.

Všetky uvedené lokality, stavby a objekty sú navrhované v plnom rozsahu na integrovanie do rozvoja obce, t.j. ÚPD ich navrhuje ponechať a udržiavať v pôvodnom stave s upraviť aj ich okolie.

2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, návrh výroby a rekreácie

Ako podklad slúžili štatistické údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011.

2.7.1 Bytový fond

Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov zo dňa 21.mája 2011 bol v obci tento stav domového a bytového fondu:

Domový fond tvorilo v obci spolu 422 domov, z toho:

- trvale obývaných 359 domov, z ktorých tvorilo:
  - 346 rodinných domov,
  - 7 bytových domov so 47 bj.,
  - 2 iné domy.
- neobývaných 62 domov a to z dôvodu:
  - zmeny vlastníka (6 domov),
  - určené na rekreáciu (31 domov),
  - určených na prestavbu (2 domy),
  - nespôsobilé na bývanie (9 domov).

Bytový fond tvorilo v obci spolu 464 bytov, z ktorých bolo 400 obývaných:

- 61 vlastných bytov v bytových domoch,
- 308 bytov v rodinných domoch,
- 10 obecných bytov,
- 2 družstevné byty,
- 10 iné byty.

Podľa štatistických údajov od obce žilo k 30.06.2014 v obci 1432 obyvateľov v 408 rodinných domoch. Bytových domov bolo 7, v ktorých bolo 47 bytov.

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1970 - 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2011
Počet trvale obývaných bytov	265	303	333	400
Prírastok bytov		+ 38	+ 30	+ 67
Počet bytov/1 000 obyv.	221,57	242,21	263,41	287,15
Okres Košice - okolie	220,60	243,30	261,00	247,10
Košický kraj	247,6	273,6	297,9	295,60
SR			370,0	321,30

Z rozboru základných charakteristík bytového fondu obce Ruskov, možno konštatovať, že počas obdobia rokov 1970 až 2011 dochádzalo k nárastu bytového fondu. Ukazovateľ počtu bytov/1 000 obyvateľov ako aj obložnosť je priaznivo nad okresným priemerom.

Vývoj obložnosti v rokoch 1970 - 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2011
Obložnosť (obyv./ byt)	2,99	4,13	3,80	3,48
Okres Košice - okolie	4,53	4,11	3,83	4,04
Košický kraj	4,04	3,65	3,36	3,38
SR				3,11

Priemerný vek domov bol 36 rokov. Postavené sú prevažne z materiálov kameň a tehla. Prevládajú domy s 5+ obyt. miestnosťami, s obytnou plochou 120 m² a domy s obytnou plochou 80 – 120 m².

Trvale obývané domy podľa obdobia výstavby

Obec	Do roku 1945	1946-1990	1991-2000	2001 a viac
Ruskov	35	256	26	25

Pri stanovení výhľadových počtov bytov sa vychádzalo z predpokladaného vývoja počtu obyvateľov s cieľom dosiahnuť kvalitatívnu úroveň bývania v obci z roku 2011 a vyššiu, t.j. zvýšiť počet bytov na 1 000 obyvateľov a znížiť obložnosť. Zároveň potreba výstavby nových bytov čiastočne nahrádza úbytky prestáreho bytového fondu.

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné sa zamerať na obnovu jestvujúceho bytového fondu, hlavne neobývaných domov, ktoré tvoria až 62. Zvýšenie kvality a modernizáciu bytového fondu. Rozvoj bývania je navrhovaný tak, aby v roku 2030 pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov na 1 690 boli dosiahnuté ukazovatele:

- počet obyvateľov na jeden byt 3,48 - 3,15,
- počet bytov na 1000 obyvateľov 287,15 – 317.

To znamená:

- pre predpokladaný nárast obyvateľov o 295 do roku 2030 (od roku 2011) je potrebných cca 136 bytových jednotiek (v RD a BD),
- ak by sme chceli dosiahnuť ukazovateľ obložnosti 3,15 obyv./byt pre celkový počet obyvateľov 1690 v roku 2030 je potrebné navrhnuť a pripraviť územie pre výstavbu nových bytov a rekonštrukciu jestvujúceho bytového fondu na celkový počet cca 536 bytových jednotiek v obci (485 b.j. návrh rok 2030 – 464 b.j. počet bytov celkom v roku 2011 = 21 b.j. potreba pre navrhovanú obložnosť 3,48 obyv/byt v roku 2030.

Návrh

Vzhľadom na technický stav staršej zástavby sa predpokladá prirodzený úbytok:

- do roku 2022 – 1 RD,
- do roku 2030 – 1 RD.

Tento úbytok bude čiastočne kompenzovaný rekonštrukciou, alebo novou výstavbou na tom istom pozemku. Časť z nich predpokladáme na opravu a opätovne využitie pre bývanie.

Priemerná obložnosť bola v roku 2011: 3,48 obyvateľov/ byt. Prognóza vychádza z nárastu počtu obyvateľov a poklese obložnosti na 3,15 obyvateľov/ byt.

Bilancia územného rozvoja bytového fondu podľa ÚPD:

Stav k roku 2001	464 (z toho 64 neobývaných)
Predpokladaný úbytok k roku 2030	0 - 2
Návrh výstavby k roku 2030	136
Spolu stav v roku 2030	536

Celkovo je navrhovaných 24 bytov v troch BD a v 112 RD. Najväčšia skupina RD je navrhovaná na severnom okraji obce, nad zdrav. strediskom, na SV okraji obce, na východnom okraji zokruhováním ul. Pizondor so Slančickou a na JZ okraji zokruhováním ul. Školskej s Čalovkoua 3 BD x 8 bj. (2+1NP). Ostatné RD sú navrhované v rozptyle – prieluky a malé skupiny v jestv. zástavbe.

2.7.2 Predpokladaný rozvoj ekonomických aktivít

A. Poľnohospodárska výroba

V k.ú. hospodári na prenajatej pôde AGRO PARTS, s.r.o. Vlastní časť bývalého poľnohospodárskeho dvora. Spoločnosť je typickým subjektom poľnohospodárskej prvovýroby. V oblasti rastlinnej výroby je zameraná na produkovanie vysokokvalitných poľných plodín a na produkovanie vysokokvalitných osív sladovníckeho jačmeňa a pšenice potravinárskej. Z poľných plodín pestuje najmä pšenicu ozimnú, jačmeň jarný a repku ozimnú. Doplnkovo sú pestované sója a kukurica - vo východnej časti košickej kotliny.

Živočíšnej výrobe sa venuje spoločnosť KOMES Plus, s.r.o. - chov kurčiat – 3 zamestnanci. V obci sú aj traja samostatne hospodáriaci roľníci s celkovým počtom 6 pracovníkov.

Podľa Štatistického úradu SR k 31.12.2013 sa v k. ú. obce nachádzajú poľnohospodárske pôdy (PP) o rozlohe 703,15 ha, z toho orná pôda tvorí 556,44 ha, záhrady 39,96 ha a trvalé trávne porasty 106,76 ha. V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne vinice a chmeľnice. Podiel PP z celkovej rozlohy k. ú. obce je 34,80 %.

Poľnohospodárska pôda všeobecne je strednej, lokálne nízkej bonity a v kategorizácii produkčnosti dosahuje stredné hodnoty (6, 5, 4 v 10-stupňovej stupnici s bodovými hodnotami 40 – 31, 50 – 41, 60 – 51 v stupnici 100 – 1), v nive Olšavy hodnoty vysoké (90 – 81 a 70 – 61).

Podľa VÚPOP je pôda z hľadiska kontaminácie zaradená do kategórie pod A – nekontaminované pôdy (obsah všetkých hodnotených rizikových látok je pod limitom).

Pôdy v SZ časti k.ú. sú odvodnené veľkoplošnou drenážou neznámej kvality so sústavou otvorených odvodňovacích kanálov v správe Hydromeliorácie š.p.: 5404 202 002, 5404 202 006, 5404 135 001, 5404 163 013, 5404 055 001 a 5404 055 002.

Podľa skupín BPEJ (bonitovaná pôdno-ekologická jednotka - klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti) sa v k. ú. obce prevažne nachádzajú pôdy strednej (pôdy zaradené do 6. až 7. kvalitatívnej skupiny BPEJ) a nižšej kvality (pôdy zaradené do 8. až 9. kvalitatívnej skupiny BPEJ).

Podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP, v k.ú. Ruskov medzi najkvalitnejšie pôdy sa radia tieto pôdy s kódom BPEJ: 0511 002/5, 0771 213/5, 0512 003/6, 0527 003/6.

Návrh

Trend využitia HD navrhujeme zachovať a intenzifikovať ho spracovateľskými prevádzkami poľnohospod. produktov. Využitie PP navrhujeme zachovať.

B. Lesné hospodárstvo

Podľa Štatistického úradu SR lesné pozemky zaberajú spolu 1 136,3 ha, čo predstavuje 56,23 % z celkovej rozlohy k.ú. obce. Kompaktné lesné porasty sa rozprestierajú najmä vo východnej časti územia v oblasti Slanských vrchov. Ide prevažne o bukové, dubovo-hrabové a dubové porasty, lokálne zmiešané prevažne s ďalšími listnáčmi. Prevažná väčšina lesov je zaradená do kategórie lesov hospodárskych, ochranné lesy sa nachádzajú lokálne na rôzne veľkých plochách.

Lesy spadajú do LHC Slanec a Svinica. Väčšina z nich je zaradená do kategórie lesov hospodárskych. Lesy sú v správe vlastníkov – Lesy SR, š.p. (väčšia časť – LS Slanec a Svinica), a Pozemkové spoločenstvo Regeta - Ruskov.

V obci pôsobí Združenie poľovníkov Regeta – Ruskov.

Návrh

Stav navrhujeme zachovať.

C. Ťažba, priemyselná výroba a remeselné živnosti

Povrchová ťažba stavebného kameňa - andezit sa realizuje v kameňolome Ruskov. Je súčasťou Dobývacieho priestoru Ruskov – Strahuľka č.527 a 528 a rovnomenného Výhradného ložiska. Ťažbu a spracovanie zabezpečuje PK Doprastav a.s. Žilina a KSR - Kmeňolomy SR s.r.o. s celkovým počtom 5 zamestnancov. Na území katastra sa nachádza lom Čerepeš, ktoré sa však nevyužíva. Je súčasťou Dobývacieho priestoru Ruskov – Čerepeš č.529 a rovnomenného Výhradného ložiska. Rekapitulácia DP:

- DP 529 Ruskov - Čerepeš – andezit, neťaží sa,
- DP 527 Ruskov I - Strahuľka – andezit, neťaží sa,
- DP 528 Ruskov – andezit, stavebný kameň.

Chránené ložiskové územia (ChLÚ):

- Ruskov – andezit,
  - Ruskov I – andezit.
- Celé k.ú. je súčasťou Chráneného územia geotermálnych vôd Olšava.
Do severnej časti k.ú. zasahuje Prieskumné územie P 27/08 Košická kotlina – geotermálna energia pre Geoterm KE a.s. s platnosťou do 05.12.2016.
Priemyselná výroba nemá v obci tradíciu a ani hlboké korene. Obyvatelia dochádzajú za prácou v priemysle do Košíc. V súčasnosti je zastúpená ľahkou textilnou výrobou tričiek Trikot s.r.o. v areáli HD – 15 zamestnancov.
Likvidáciu nebezpečného odpadu zabezpečuje – Environcentrum s.r.o. – 2 zamestnanci.
Fotovoltaickú elektráreň prevádzkuje Heliopark 5 s.r.o. s jedným zamestnancom.

Návrh

Štruktúru navrhujeme stabilizovať a severne, pred HD vymedziť ponukovú plochu pre ľahkú priemyselnú výrobu. Nad železnicou využívať jestv. areál na spracovanie dreva a v rámci neho vyčleniť zberný dvor a kompostovisko. HD navrhujeme na intenzifikáciu ľahkou spracovateľskou a poľnohospod. výrobou. Povrchovú ťažbu realizovať v rozsahu DP. Vývoz kameňa z DP Ruskov navrhujeme realizovať južne - účelovou cestou v lese s vyústením na cestu II/576 a presmerovanie 50% objemu prepravovaného kameňa na železnicu.

D. Komerčné služby a obchod

Maloobchod a stravovanie

- predajňa potravín – Jednota COOP s.r.o., bola postavená v r. 1983; dnes súkromná budova; má tu prevádzku aj predajňa potravín Furčan; Čechová,
  - zmiešaný tovar – Minimax a Dagmar Vargová,
  - pohostinské a reštauračné služby – Pohoda, Kasíno, Športbar, Essobar; spolu 100 stol.,
  - stavebniny KIN-NOV s.r.o.,
  - obchod s palivami (bývalý Poľno nákup) – VH TRADE s.r.o. - 5 zamestnancov,
- Celkový počet zamestnancov je cca 14. Za ďalšími službami dochádzajú obyvatelia do Košíc.

Služby

- pneuservis, autosúčiastky, autoopravovňa,
- výkup druhotných surovín – M.E.S.S. Eva Smolejová; 2 zamestnanci,
- kamenárstvo – JUKRIMA s.r.o.,
- účtovnícke a reklamné služby,
- stolárstvo a výroba bytových doplnkov,
- Stanislav Juhás - stavebné práce,
- kaderníctvo Katka – Katarína Čiripová,

Komerčné služby a obchody sú lokalizované v účelových zariadeniach a v polyfunkčných rodinných domoch. Pre výhľadové potreby nebudú uvedené kapacity stačiť.

Návrh

Rozvoj komerčných služieb navrhujeme v objektoch na hlavnej kompozičnej osi (prietah cesty II.tr.) a v centrách okrskov. Ubytovacie a stravovacie kapacity navrhujeme výhľadovo umiestniť do autentických objektov ľudovej architektúry a súkromných penziónov – adaptácia objektov RD.

Doplňkový rozvoj komerčných služieb a obchodných zariadení navrhujeme v rodinných domoch. Na severnom okraji je navrhovaná ponuková plocha pre komerčné OV.

2.7.3 Občianske vybavenie

V rámci občianskeho vybavenia navrhujeme rozvoj jednotlivých zariadení podľa výhľadových potrieb obyvateľov a návštevníkov obce nasledovne:

A. Sociálna infraštruktúra

Školstvo a výchova

Materská škola v obci je umiestnená od roku 1936 v budove Národnej školy. Jedná sa o rozsiahlu jednopodlažnú budovu a príslušným pozemkom - školský dvor a záhradu. Je situovaná v peknom a tichom prostredí v susedstve s farským úradom a r.k. kostolom. Od roku 2005 navštevujú MŠ aj deti z okolitých obcí a to z Vyšného Čaju, Olšovian, Ďurkova a Blažíc - 1 trieda. V roku 2010 prebehla jej celková rekonštrukcia a od školského roku 2012/2013 je materská škola štvortriedna. Zamestnáva 8 pedagógov a 3 nepedagogických pracovníkov. Stravovanie je zabezpečené z kuchyne ZŠ. MŠ s celodennou starostlivosťou navštevuje v súčasnosti cca 68 deti.

Jedna trieda MŠ - 13 detí je elokovaná v budove ZŠ Ruskov. Má samostatnú prevádzku, vr. vonkajších aj vnútorných priestorov.

Teoretickej potrebe cca 80 detí/4 triedy pozemok veľkosťou vyhovuje i výhľadovo. Vzhľadom na reálne potreby, navrhujeme nový areál MŠ pri ZŠ na ploche 0,3 ha.

Základná škola bola postavená v roku 1965. Patrí k nej i záhrada a viacúčelové ihrisko. Spáduje do nej i obec Olšovany. Škola je trojpodlažná a v prístavbe prízemná so šatňami. Má 10 učební, šatne, kabinety, jednu počítačovú a fyzikálnu učebňu, učebňu na vyučovanie biológie, chémie, učiteľskú a žiacku knižnicu, učebňu ŠKD, výdajňu stravy, kotolňu na plynne palivo a elokovanú triedu MŠ Ruskov. V súčasnosti ju využíva 184 žiakov. Školská kuchyňa je v budove OcU odkiaľ sa strava sa dováža. Kompletne bola zrekonštruovaná a zateplená a vybavená reguláciou vykurovania v roku 2013. Zamestnáva 11 pedagogických a 4 nepedagogických pracovníkov a 6 iných zamestnancov.

Žiaci školy sa aktívne zapájajú do krúžkovej činnosti a mimoškolských aktivít organizovaných v popoludňajších hodinách. Pri ZŠ aktívne pôsobí aj divadelný súbor Regetka. Škola ponúkla žiakom širokú škálu záujmových útvarov.

Najbližšie stredné školstvo je v Košiciach, kde sú aj ZUŠ.

Teoretická potreba vrátane Olšovian je 250 – 300 žiakov/ 12 - 15 tried a plocha 1,2 ha. Systém navrhujeme rozšíriť o učebne, telocvičňu a športoviská, vrátane školského areálu.

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

V obci sa nachádza *zdravotné stredisko a lekáreň*. Poskytuje všeobecnú zdravotnú starostlivosť pre dospelých a deti. Je tu aj zubná ambulancia. Zamestnáva 3 zdravotné sestry. Spádovým územím sú obec Olšovany a Ďurkov.

Budova je dvojpodlažná. Zdravotnícke zariadenia sú v prízemí pôvodnej budovy, postavenej v r. 1973. V nadstavbe budovy je 7 bytov postavených v r. 2010. V budove je aj lekáreň Evison s.r.o.

Najbližšia poliklinika s nemocnicou, pohotovostná služba a rýchla zdravotnícka pomoc je v Košiciach.

Systém navrhujeme zachovať.

Sociálne zariadenia v obci nie sú. Obec poskytuje odkázaným občanom opatrovateľskú starostlivosť. V súčasnosti zamestnáva 3 opatrovateľov – zabezpečenie rozvozu stravy zo školskej kuchyne.

Najbližšie zariadenie je v Košiciach.

Po výstavbe novej MŠ navrhujeme prestavbu jestvujúcej na Dom sociálnej starostlivosti s kapacitou cca 40 miest, spolu s klubom dôchodcov.

Kultúra, osвета a cirkev

V dvojpodlažnej budove Obecného domu sa nachádza:

Kultúrny dom - v sále je výsuvné hľadisko pre 160 osôb. Po jeho stiahnutí je možné rozložiť cca 200 stoličiek, resp. vytvoriť podmienky pre stolovanie cca 160 osôb. Pred budovou je parkovacia plocha – 20 státí. Interiér vyžaduje rekonštrukciu a zateplenie. Zasadacia má kapacitu 80 miest.

Knižnica - počet knižných jednotiek – 7 977 a počet zamestnancov 1.

V obci pôsobia tieto spoločenstvá:

- detský divadelný súbor Regetka - od svojho vzniku v šk. roku 1999/2000 pritiahol k divadlu veľa detí; Je prostriedkom mravnej, spoločenskej i jazykovej výchovy,
- divadelný súbor MY,
- ženská spevácka skupina Olšava (občianske združenie) – prezentuje Abovský folklór,
- miestna organizácia Jednoty dôchodcov - svoje aktivity realizuje vo forme klubovej činnosti.

Obec vydáva občasník obce Ruskovčan, ktorý zachytáva kultúrny rozvoj obce a jej propagáciu.

V obci existoval kresťanský kostol už v r. 1204. Neskôr, v časoch reformácie a rekatolizácie bol pod správou kalvínov a v roku 1750 ho prevzala späť rím. kat. cirkev. Po prvej svetovej vojne bol sa mieste starého kostolíka postavený kostol Mena Panny Márie. V obci sídli rímsko - katolícky farský úrad, do ktorého spadajú filiálky Ďurkov, Olšovany a Vyšný Čaj. Farský úrad sídli na ul. Kostolnej, v budove postavenej v 1971.

Fara Reformovanej kresťanskej cirkvi je vo Svinici a kostol vo Vyšnom Čaji. Najbližší kostol Gréckokatolíckej cirkvi je v Zdoobe.

V budove Domu služieb a má svoju prevádzku Slovenská Pošta - 4 zamestnanci.

Systém navrhujeme zachovať

Telovýchova a šport

Športcentrum - areál s futbalovým ihriskom tvorí viacúčelové ihrisko a športová hala s parkoviskom (30 stání). Ďalšie multifunkčné ihrisko je v areáli základnej školy. V budove OcÚ je posilňovňa. Za ďalšími športovými aktivitami občania dochádzajú do väčších centier.

V obci pôsobí telovýchovná jednota Lokomotíva Ruskov. Najstarším oddielom je futbalový. Počiatky histórie športu v obci možno datovať do roku 1934, kedy nadšenci futbalu založili futbalový oddiel a neskôr organizáciu Telovýchovnej jednoty FC Ruskov.

Systém navrhujeme zachovať a doplniť o nové plochy na východnom a južnom okraji obce.

2FDM Auto klub Ruskov od roku 2012 organizuje pri príležitosti dní obce Ruskov preteky pod názvom Ruskovský slalom. Sú zaradené do seriálu Majstrovstiev Slovenska a zároveň sú určené aj amatérskym pretekárom.

V obci pôsobí aj DHZ - založený v roku 1924, ako Hasičský spolok Ruskov s 20-imi členmi. Hasičská zbrojnica (HZ) bola postavená v roku 1933 a zrekonštruovaná v roku 1965.

B. Ostatná infraštruktúra – administratíva a verejná správa

Budova obecného úradu je dvojpodlažná, podpivničená a tvorí jeden celok s budovou kultúrneho domu. V objekte sa okrem kancelárskych miestností nachádzajú školská kuchyňa, knižnica, zasadacia miestnosť, sobášna sála a fitcentrum. Vo vestibule budovy je zriadená predajňa kvetinárstva. V suteréne je plynová kotolňa a skladové priestory.

Kancelárske priestory, sociálne zariadenia na prízemí a sobášna miestnosť na poschodí boli v prvej polovici r. 2014 zrekonštruované. Stavba si vyžaduje vonkajšie zateplenie, úpravu fasády a výmenu okien. Počet zamestnancov OcÚ – 6, školská kuchyňa – 4.

Poštové služby pre obec zabezpečuje prevádzka, slúžiaca aj okolitým obciam. V obci je aj spoločná matrika pre Ďurkov a Olšovany. Spoločný stav. úrad je v Bidovciach.

Nový cintorín s dome smútku má rozlohu 1,25 ha a starý 1,50 ha. Parkovanie je možné na prilahlých komunikáciách – cca 20 áut a na parkovisku pri Dome smútku.

Dom smútku má cca 60 stoličiek a 2 chladiace boxy. Navrhujeme parkovisko pre 12 státi. Pohrebné služby v obci zabezpečuje firma Omega Ďurkov.

Najbližšie Obvodné oddelenie policajného zboru je v obci Bohdanovce.

Návrh

Stav navrhujeme zachovať.

2.7.4 Turizmus, cestovný ruch a rekreácia

Podľa Novej stratégie rozvoja cestovného ruchu Slovenskej republiky (schválené uznesením vlády SR č. 417 z 09.05.2007) je hlavným strategickým cieľom zvyšovať konkurencie schopnosť cestovného ruchu pri lepšom využívaní potenciálu krajiny so zámerom vyrovnávania regionálnych disparít a tvorby nových pracovných príležitostí.

Kataster je súčasťou Košického regiónu cestovného ruchu a subregiónu Slanské vrchy. Subregión sa nachádza v centrálnej časti kraja na území okresov Košice - okolie a Trebišov. Leží na území Košického a Dolnozemplínskeho regiónu CR. Ťažiskom územia sú horské oblasti Slanských vrchov a Miliča ako aj podzemné ložisko termálnej vody, ktoré sa rozprestiera pozdĺž vodného toku Olšava a podľa dostupných údajov siaha od Nižnej Kamenice po Ruskov. Realizovaný aktívny vrt sa nachádza v k.ú. obce Svinica. Subregión má charakter kľudovej zóny. Územie je vhodné predovšetkým pre letný pobyt a letnú turistiku v prírode s využitím podhorských sídiel pre vidiecku turistiku. V subregióne sa navrhuje výstavba aquacentra na báze využitia termálnej vody v priestore Ďurkov – Olšovany – Svinica – Bidovce.

K.ú. obce ponúka aktivity spojené s turizmom, nakoľko sa v samotnom území a jeho okolí nachádzajú významne prvky prírodné prostredia. Do k.ú. obce zasahuje územie európskeho významu Strahuľka a chránené vtáčie územie Slanské vrchy. Medzi významné krajinné prvky v k.ú. obce patria KP Horská skupina Milič, KP Bogota a KP Alúvium Olšavy, Lučinského potoka a Jelenca s prilahlými lesnými porastmi. V jej širšom okolí v rámci MR Slanec sa nachádzajú maloplošné chránené územia (NPR Marocká hoľa, NPR Malý Milič, NPR Veľký Milič, PP Miličská skala, PR Malá Izra, CHA Pieskovňa Nižný Čaj, Trstinové jazero Slanec, Hradný vrch, Kačmárka Slanské Nové Mesto).

Obec je nástupným bodom do Slanských vrchov. V časti Regeta je východisko turistickej trasy v smere Dargov a v smere Slanecký hrad – Skároš - V. a N. Myšľa – Veľký Milič – Fuzer (HU). Regetou prechádza aj cyklotrasa Dargov – Slanec – Izra.

Územím prechádza aj turistická značková trasa: Ruskov – zvernica Črepník – zelená trasa miestneho významu, dĺžky 6,2 km a vedie po nespevnenej ceste a z časti po komunikácii II. a III.

triedy. Napája sa na červene značkovanú turistickú trasu č. 0915b Herlianske sedlo – Slovenské Nové Mesto, ktorá je súčasťou medzinárodnej diaľkovej turistickej trasy E3, Slovensko. Najbližšia cyklotrasa č.023 prechádza k.ú. Slančík, ktorá má dĺžku 91 km. V dlhodobom horizonte môžeme uvažovať s pešou turistikou, resp. cykloturistikou dobudovaním miestnych a regionálnych cyklotrás a peších chodníkov.

Kultúrne a historické pamiatky sú regionálneho významu. Možno spomenúť evidovanú Národnú kultúrnu pamiatku zapísanú v ÚZPF SR pod č. 1344 – Pomník – padlí v I. sv. vojne, ale aj r.k. kostol a fragmenty pôvodnej urbanistickej štruktúry. Najvýznamnejším historickým prvkom je zrúcanina Slaneckého hradu z 13. storočia, ktorá leží v k.ú. obce Slanec.

V oblasti cestovného ruchu sa v obci uskutočňujú: turistické Pochody vďaka k Dargovkému pamätníku, Ruskovský automobilový slalom, Bežecké preteky Olšavský pohár, futbalové súťaže kategórie žiakov, dorastencov a dospelých. Okolité lesy sú aj poľovným revírom.

K. ú. obce predstavuje územie s priaznivými prírodnými podmienkami na celoročnú turistiku. Je tu možnosť realizácie hlavne nenáročnej poznávacej pešej turistiky, ale aj agroturistiky, cykloturistiky a chalupárenia. Okolie obce poskytuje možnosti pre rozvoj zimnej rekreácie a športov, letnej horskej a náučnej turistiky a cykloturistiky, ako aj možnosti poľovníctva.

V lesoch je umiestnená chata Lesy SR s 6 lôžkami a pod Čerepešom poľovnícka chata. Obe slúžia viazanému CR. V obci je cca 62 neobývaných domov, z ktorých cca 30 je využívaných na individuálnu chalupnícku rekreáciu.

Celkovo obec a jej okolie disponuje cca 120 funkčnými lôžkami. V špičke dominuje pasantská návštevnosť a pohybuje sa do 150 osôb. Priemerná denná návštevnosť je odhadovaná na 200 osôb v lete a 50 v zime.

Denná rekreácia občanov sa uskutočňuje na športovo-rekreačných plochách v obci: ihriská a turist. trasy a koncom týždňová v širšom priestore regiónu.

Návrh

Obec a jej k.ú. navrhujeme, ako súčasť aglomerácie turizmu stredoeurópskeho významu Slanec. Časť domového fondu navrhujeme ponechať na využitie pre rekreačné účely – ubytovanie na súkromí, penzióny a pod. Za tým účelom je nutné uchovanie pôvodných ucelených skupín domov, stodôl a sýpok a rozšírenie turistického vybavenia a infraštruktúry.

Predpokladáme nárast optimálnej návštevnosti na celkových 300 osôb v lete a 100 v zime, čomu bude zodpovedať i ponuka turist. vybavenia.

Stav rekreačných možností pre obyvateľov bude vyhovovať i perspektívne.

2.7.5 Ekonomické aktivity

Štruktúra a kapacita ekonomických aktivít je úmerná potenciálu obce. Dominuje terciálny a primárny sektor, u ktorého je predpoklad nárastu. Perspektíva bude vo využití prírodného a kultúrno-historického potenciálu v prospech poľnohospodárstva, lesohospodárstva, spracovateľského priemyslu, ako aj turizmu.

Rozvoj ekonomiky obce bude vychádzať z týchto prognóz:

- stabilizácia poľnohospodárskej výroby,
- ponuka pre ľahký spracovateľský priemysel,
- rozširovanie služieb pre cyklo a agroturizmus,
- rozširovanie výrobných služieb.

2.7.6 Prvé poradie výstavby, prestavby, rekonštrukcie a zmeny funkčného využitia

Výstavba, prestavba a rekonštrukcia obce je rozdelená do dvoch základných etáp:

1. etapa – rok 2022,
2. etapa – rok 2030.

Prvá etapa predstavuje realizáciu investičných zámerov vo všetkých častiach obce pre cca 1 500 obyvateľov. V 1. etape je navrhovaných 8 bytov v jednom BD a 47 bytov v RD a komplexné zabezpečenie technickou infraštruktúrou, dopravou, občianskym a športovo – rekreačným vybavením. Prestavbu na mieste neobývaných domov navrhujeme vo dvoch prípadoch.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

Navrhovaná hranica zastaviteľnosti územia obce podľa § 139 Stav. zákona je odvodená od hranice súčasne zastavaného územia k 1. 1. 1990. Zahrňuje jestvujúce a navrhované plochy bývania, športu, občianskeho vybavenia, dopravy a infraštruktúry. V obci je rozšírená severne - okraj

navrhovanej plochy OV, priemyslu, obytných skupín, východne - okraj navrhovanej obytnej skupiny a jestv. RD, západne - okraj jestv. cintorína, navrhovanej obytnej skupiny, plochy OV a RD.

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

2.9.1 Ochranné pásma

- poľnohospod. dvor – 200 m od objektov živočíšnej výroby,
- cintoríny – 50 m od okraja pohrebiska,
- ČOV – 50 m od oplotenia,
- cesta II. triedy – 25 m od osi vozovky mimo obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce,
- cesta III. triedy – 20 m od osi vozovky mimo obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce,
- miestne komunikácie I. a II. triedy - 15 metrov od osi vozovky,
- celoštátna a regionálna dráha - 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od hranice obvodu dráhy,
- NKP č. 1344 – Pomník – padlí v I. svetovej vojne - 10 m okolo objektu,
- evidované archeologické lokality – západne od obce,
- lesné pozemky – 50 m od okraja porastu.

2.9.2 Ochranné pásma zariadení technickej infraštruktúry

Pre výkon správy vodného toku a vodných stavieb, alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (tými sú v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie):

- do 5 m od brehovej čiary pri drobných vodných tokoch (§ 49 vodného zákona a § 17 zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách),
- 10 m od brehovej čiary pozdĺž vodohospodársky významnom toku Olšava,
- ďalej zdrojov pitnej vody, ako aj ostatných vodohospod. zariadení v zmysle zák. 442/2002 Z.z. a v zmysle vydaných rozhodnutí pre ochranné pásma VZ.

Ochranné pásma (v zmysle Energetického zákona) na ochranu elektro energetických zariadení

- 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane, v lesných priesekoch 7 m,
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu,
- 15 m pri napätí do 110 od krajného vodiča na každú stranu.
V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané zriaďovať stavby a konštrukcie, pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m.
- elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- elektrickej stanice s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Ochranné pásma (v zmysle Energetického zákona) na ochranu plynárenských zariadení

- 4 m/8 m pre plynovody a plynovodné prípojky o menovitej svetlosti do 200 mm /od 201 – 500 mm,
- 1m pre rozvodný plynovod v zastavanom území obce s prev. Tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikorózneho ochrany, telekomunikačné zariadenia, zásobníky a sklady Propán-butánu a pod.).

Bezpečnostné pásma (v zmysle Energetického zákona 251/2012) na zamedzenie alebo zmiernenie účinkov prípadných porúch alebo havárií (vid' grafická časť)

- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- 20 m pri plynovodoch s tlakom nižším od 0,4 - 4 MPa a menovitou svetlosťou do 350 mm,
- 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa a menovitou svetlosťou do 150 mm.

2.9.3 Chránené územia– funkčné obmedzenie v zmysle prísl. zákonných ustanovení

- Natura 2000 - SKCHVÚ025 Slanské vrchy – východná a južná časť k.ú.,
- Natura 2000 - časť územia európskeho významu SKUEV0326 Strahul'ka s 2. stupňom ochrany,

- príroda – celé územie leží v 1. a 2. st. ochrany podľa Zákona o ochrane prírody,
- ochranné lesy – 5 enkláv v rozptyle,
- Dobývacie priestory:
  - č. 529 Ruskov - Čerepeš – andezit,
  - č. 528 Ruskov - Strahuľka – andezit,
  - č. 527 Ruskov I - stavebný kameň.
- Chránené ložiskové územia (ChLÚ):
  - Ruskov – andezit,
  - Ruskov I – andezit,
- Výhradné ložiská andezitov – v rozsahu DP,
- Chránené územie geotermálnych vôd Oľšava - celé k.ú.,
- Prieskumné územie P 27/08 Košická kotlina – geotermálna energia - severná časť k.ú.,
- evidované svahové deformácie – v k.ú. zosuvy stabilizované (11x), potenciálne (12x) a aktívne (1x),
- nízke a stredné radónové riziko,
- bývanie a školské zariadenia – príslušná izofona ekvivalentnej hladiny hluku od ciest – 40-60 dB(A) zabezpečujúca akustický komfort podľa Vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z..

2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, geologických zosuvov a ochrany pred povodňami

Obec je zatriedená do IV. kategórie ukrytia obyvateľov v úkrytoch budovaných svojpomocne (JÚBS). Za týmto účelom bola prevedená analýza stavebno-technického stavu budov a identifikovanie suterénnych priestorov. Samostatná doložka CO v rozsahu ukrytia obyvateľov pred radiačným žiarením bude spracovaná mimo ÚPD po dohode s OÚ – OKR Košice okolie, v súlade s Vyhl. MV SR č. 532/2006 Z.z. O podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

Protipožiarna ochrana spadá pod OHaZZ Košice okolie so sídlom v Košiciach. Najbližšia PS je v Bidovciach. Dobrovoľný hasičský zbor v obci má 20 členov.

MOS SR nemá v k. ú. obce požiadavky na ÚPD.

V k.ú. obce sú evidované aktívne, potenciálne a stabilizované geologické zosuvy. Akákoľvek výstavba, či činnosť v potenciálnych zosuvných územiach je podmienená inžiniersko-geologickým posudkom a staticky primeraným zakladaním. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné na stavebné účely

Ochrana pred povodňami je riešená zástavbou mimo inundované územia.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Z hľadiska územnej ochrany prírody sa v území nenachádza žiadne chránené územie národnej siete. Do územia katastra obce zasahuje v rámci siete Natura 2000 časť územia európskeho významu SKUEV0326 Strahuľka s 2. stupňom ochrany, ako aj chránené vtáčie územie SKCHVU025 Slanské vrchy.

Strahuľka

Identifikačný kód: SKUEV0326

Katastrálne územie: Okres Košice – okolie: Rákoš, Ruskov, Slanec

Výmera lokality: 1195,04 ha

Vymedzenie stupňov územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Slanské vrchy

Identifikačný kód: SKCHVU025

Výmera lokality: 60 247, 42 ha

V území boli mimo územia Natura 2000 vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky.

Územie katastra môže ostať z hľadiska ekologicky únosného využívania územia zväčša bez zmien. V zatravnenej časti poľnohospodárskej krajiny treba lokálne zvýšiť intenzitu využívania,

v oráčinovej časti navrhujeme lokálne opatrenia na rozčlenenie blokov a zníženie erózie pôdy. Jestvujúce pasienky sú len lokálne využívané nadmerne (priehony, napájadlá, intenzívne TTP), zväčša je problém opačný, t. j. že sa veľké plochy pasienkov využívajú nedostatočne alebo vôbec. Sú v dostatočne pestrej mozaike s prirodzenými spoločenstvami, rovnako dostatočné je zastúpenie prirodzenej mimolesnej zelene. V oblasti lesného hospodárstva sú aj hospodárske lesné porasty pomerne stabilné.

Opatrenia na rozčlenenie blokov oráčin sú nenáročné, predstavujú návrh založenia zatravnovaných zasakovacích pásov, prípadne výsadby prirodzene sa vyskytujúcich drevín.

Ako vyplýva z alternatívneho ekologického výberu, vo veľkej časti katastra je doterajšie využitie krajiny v súlade s krajinnno-ekologickými podmienkami prostredia. Využívanie lesného pôdneho fondu a plôch charakteru lesných porastov je možné zlepšiť len lokálne premenou porastov na pestrejšie, ekologicky stabilnejšie a biologicky hodnotnejšie, najmä v okrajových častiach lesného pôdneho fondu.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny nie sú potrebné špeciálne opatrenia. Celkovo treba v území dodržiavať obmedzenia v prvom a druhom stupni ochrany, ktoré platia na území katastra, v ktorých sa podľa § 12 zákona uplatňujú ustanovenia všeobecnej ochrany prírody a krajiny podľa druhej časti zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a obmedzenia v zmysle § 13 zákona. Ide o základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny, rastlín a živočíchov, ochranu biotopov, ochranu prirodzeného druhového zloženia ekosystémov a preventívne a nápravné opatrenia orgánu ochrany prírody, ako aj zakázané a súhlasom podmienené činnosti.

V zmysle § 3 ods. 1 zákona je každý povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrožovaním, poškodením a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability. Podľa ods. 2 významný krajinný prvok (čo sú v podstate všetky vymedzené biotopy v území) možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo oslabeniu jeho ekostabilizačnej funkcie.

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Dopravný systém obce

A. Širšie dopravné vzťahy

Cestná doprava

Zastavaným územím obce Ruskov vedie trasa cesty II. triedy č. 576 so smerom Bohdanovce-Ruskov- severne sa pri obci Bidovce cesta II/576 napája stykovou križovatkou na cestu I/50. Južne sa v obci Bohdanovce cesta II/576 napája na cestu II/552.

- cesta I/19 (50) je radená do siete medzinárodného významu s označením E571 je súčasťou multimodálneho koridoru TEN-T Rýn – Dunaj (Ostrava/Přerov – Žilina – Košice – hranica s Ukrajinou).

Min. dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej MDVaRR SR) vydalo rozhodnutie, v ktorom bola dňom 1.8.2015 prečíslovaná cesta I/50 v úseku Košice – hranica s Ukrajinou na cestu I/19. Týmto usporiadaním cestnej siete dôjde k zmene označenia číslovania do 30.6.2016.

- cesta II/552 Košice (Krásna nad Hornádom) – Bohdanovce – Slanec – smer Veľké Kapušany, je radená do Základnej cestnej siete okresu Košice-okolie. V zmysle ÚPN VÚC Košického kraja plní funkciu spojovacej komunikácie Zemplína,

V zmysle ÚPN VÚC Košický kraj – zmeny a doplnky 2014 má cesta II/576 spojovací charakter v prepojení okresov Košice okolie, Vranov nad Topľou. Cesta nie je silne dopravne zaťažovaná. Je požadovaná jej kategória C 9,5/60, dlhodobo však bude postačovať aj kategória C 7,5/60. V zmysle ÚPN VÚC je navrhovaný obchvat obce Ruskov v trase vedenej západne od zastavaného územia obce.

Prepojenie na Slančík a Slanec je realizované účelovou cestou kat C 6,5/40. Účelovou cestou je riešené prepojenie obce na cestu III/3322 (050198) v smere Olšovany – Nižný Čaj.

Železničná doprava

V južnej polohe obce Ruskov je obytné územie obce v smere východ západ tangované dvoma traťami železničnej dopravy:

- železničná širokorozchodná trať štátna hranica s UA – Maťovce – Haniska pri Košiciach je jednokoľajná a elektrifikovaná. Trať je využívaná len na nákladnú dopravu a to v rozhodujúcej miere pre dovoz surovín zo štátov SNŠ. Jej výhľadové vyššie využitie pre vývoz tovarov sa dá predpokladať ako dôsledok rozvoja voľného colného pásma v lokalite Bočiar a Interportu. Na trati je potrebná modernizácia zabezpečovacieho zariadenia,
- železničná trať č.190 štátna hranica s UA – Čierna nad Tisou – Košice – Žilina je dvojkolejová a tvorí západovo-východnú dopravnú os košického kraja s celoštátnym a medzinárodným významom. Je súčasťou európskeho koridoru č.V(C-E 40) a je zaradená do dohody AGTC a AGC.

V obci je zriadená železničná stanica s odbavovacou budovou. Vstup cestujúcich na dva peróny je zrealizovaný podchodom s dvoma výstupmi na dve nástupištia na stanicu. Príjazd vozidiel ku stanici je miestnou komunikáciou, predstaničný priestor je neusporiadaný v zlom technickom stave.

Prvá koľaj prechádzajúca popred budovu, je koľaj širokorozchodnej trate z Maťoviec do Hanisky pri Košiciach. Kilometrická poloha: 76, 471 km; Počet koľají: 5 dopravných, 2 manipulačné a 1 odstavná. Poloha budovy: vľavo, v smere od Košíc.

Účelová komunikácia sprístupňujúca priemyselné plochy a lomy, ktoré sa nachádzajú juhovýchodne od železničnej stanice Ruskov - širokorozchodnej trate a trate normálneho rozchodu je križovaná úrovňovým priecestím. Priecestie je zabezpečené rampami a svetelnou signalizáciou.

Zo železn. stanice do smeru kameňolom je vedená vlečka, ktorá nie je v súčasnosti využívaná.

Návrh

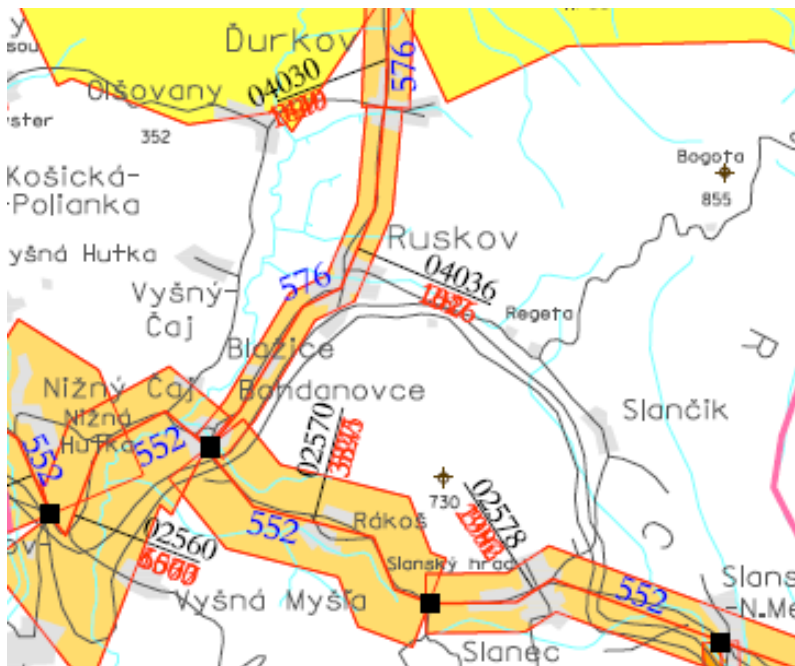
- pozdĺž prieťahu cesty II. triedy navrhujeme v zastavanom území vybudovať obojstranne chodník pre peších min. šírky 2,0 m a mimo zastavaného územia v smere Bidovce jednostranný, slúžiaci aj pre cyklistov,
- zastávkach PAD navrhujeme zrealizovať na samostatných zastavovacích pruhoch v oboch smeroch s vybavením zastávok nástupnými a čakacími priestormi pre cestujúcich.

B. Komunikačná sieť obce

Cestná doprava

V obci sa na cestu II/576 napája stykovou križovatkou tvaru „T“ cesta III/3328 (050207) so smerom na železničnú stanicu do predstaničného priestoru. Cesta II/576 plní v obci funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B 2, ktorá je v zastavanom území vybudovaná premenlivej kategórie:

- v smere od obce Bohdanovce po križovátku s cestou III/3328 k stanici ju radíme do kategórie MZ 7,5/50, so šírkou vozovky 6,0 m, s jednostranným chodníkom pre peších od objektu Relaxačného centra k zastávkam SAD,
- od križovatky s cestou k železničnej stanici do smeru obce Ďurkov cestu II/576 radíme do kategórie MZ 8,0/50 so šírkou vozovky 7,0 m. Od križovatky s cestou k železničnej stanici po zastávky PAD s označením Jednota je jednostranne vybudovaný dláždený chodník pre peších. Chodník je od telesa vozovky oddelený stĺpkami, ktoré zasahujú do voľnej šírky 1,5 m širokého chodníka. Pozdĺž vozovky sú vybudované hlboké otvorené odvodňovacie rigoly.

Na ceste II/576 sú známe údaje o intenzite dopravy z Celoštátneho profilového sčítania z roku 2010. Ide o sčítací úsek 04036.

Výpočet intenzity dopravy pre návrhový rok 2030 bol prevedený pomocou koeficientov nárastu dopravy v skladbe dopravného prúdu pre cesty II. triedy podľa TP 07/2013 Prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2030. Pre VÚC Košice je koef. rastu pre rok 2030 v jednotlivých sčítacích úsekoch nasl.: - pre cesty II. tr.: ľahké vozidlá - 1,29; ťažké vozidlá - 1,24.

Prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2030:

Sčítací úsek cesty	rok	skutočné vozidlá / 24 hod				%nákl. aut.
		nákl. autá	osobné autá	motocykle	vozidlá spolu	
II/576, 04036, Ďurkov-Ruskov-Bohdanovce	2010	287	1 026	3	1 316	21,81%
	2030	356	1 324	4	1 684	21,14%

Podľa výsledkov sčítania dopravy je cesta II/576 silne dopravne zaťažená s 21,8% podielom nákladnej dopravy k celkovému počtu vozidiel. Podľa prepočtu výhľadovej prognózy dopravy na ceste II. triedy je predpoklad poklesu podiel nákladnej dopravy na 21,14%. V zmysle ÚPN VÚC Košický kraj je navrhovaná preložka cesty II/576 západne od zastavaného územia obce.

Návrh

- v zmysle ÚPN VÚC košický kraj je v návrhu chránený koridor pre preložku cesty II/576. Ide o navrhovaný obchvat obce Ruskov v trase vedenej západne od zastavaného územia obce. Je požadovaná jej kategória C 9,5/60, dlhodobu bude postačovať aj kategória C 7,5/60,
- prieťah cesty II/576 bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B2 a bude vyhovovať vybudovanej kategórii MZ 7,5/50 a MZ 8,0/50,
- pozdĺž cesty II. triedy navrhujeme v celom úseku zastavaného územia obce vybudovať pešie chodníky,
- z dôvodu občasného plnenia obchvatu cesty II/552, navrhujeme účelové cesty do Slančika a Olšovian prestavať na cesty kat. C7,5/60.

Ostatná miestna sieť

Tieto komunikácie zabezpečujú obslužnú funkciu s priamou obsluhou príslušného územia najmä v obytnej zástavbe obce:

- ku železničnej stanici vedie zastavaným územím obce cesta III. triedy č.3328, ktorú radíme do funkčnej triedy B3, je vybudovaná kategórie MZ 8/50, so šírkou vozovky 7,0 m s obojstranným chodníkom pre peších v úseku od križovatky s II/576 po cintorín. Od cintorína je chodník vybudovaný jednostranne, nie však až po železničnú stanicu, kde nie sú vybudované chodníky ani pešie priestranstvá. Odvodnenie vozovky komunikácie je do hlbokých otvorených odvodňovacích rigolov.
- na cestu II/576 sa pri objekte Jednoty napája stykovou križovatkou komunikácia prepájajúca Ruskov s obcou Slančík. Cestu radíme do funkčnej triedy C1, cestou sú obsluhované objekty občianskej vybavenosti obce - objekty Obecného úradu, pošty, služieb. Od križovatky s II/576 po obecný úrad je cesta vybudovaná kategórie MO 9/50, s vybudovanými obojstrannými chodníkmi pre peších, ktoré sú od vozovky cesty oddelené pásmi líniovej zelene, v ktorých sú vybudované hlboké otvorené odvodňovacie rigoly. Od križovatky miestnych komunikácie pri obecnom úrade po koniec zástavby obce do smeru Slančík je cesta vybudovaná kategórie MO 7,5/50 so šírkou vozovky 6,0 m. Pri poslednom rodinnom dome je na ceste osadený spomaľovací pruh. Pozdĺž komunikácie v tomto úseku nie je vybudovaný chodník pre peších. Uličný priestor je dostatočnej šírky na výstavbu chodníkov.
- na cestu II/576 sa v obci napája prepojovacia komunikácia do smeru Nižný a V. Čaj, ktorá sprístupňuje aj novú lokalitu rozostavanej výstavby rodinných domov a areál ČOV. Cesta je v zlom technickom stave, radíme ju do funkčnej triedy C2 a je čiastočne vybudovaná kategórie MO 6/40 (red.MO 6,5/40),
- pre dopravné sprístupnenie lomu štrkov, ktorý je situovaný juho-východne od obce Ruskov je vybudovaná prístupová cesta odpájajúca sa z cesty III/3328 s úrovňovým prejazdom cez železničnú trať širokorozchodnú a trať normálneho rozchodu. Priecestie je vybavené rampami a svetelnou signalizáciou. Cesta k lomu je so šírkou vozovky cca 3,0 m.
- komunikačný systém nová lokality IBV situovanej na území nazývanom Bugošovka je na komunikačný systém obce napojená v troch napojovacích bodoch. Vo dvoch bodoch na cestu III/3328 so smerom na železničnú stanicu a na obslužnú komunikáciu pri OcÚ. Komunikačná sieť lokality je zokruhovaná, cesty sú vybudované nepostačujúcich parametrov, radíme ich do kategórie MO 5/40, so šírkou vozovky cca 4,0 m. Pozdĺž komunikácií sú vybudované otvorené odvodňovacie rigoly, cesty sú bez chodníkov. Uličný priestor v lokalite je dostatočne široký na dostavbu komunikácií v zmysle STN 73 6110 s pešími chodníkmi.
- v lokalitách zástavby v časti Nižná rozhľadňa, Ortáše sú pre dopravné sprístupnenie parciel rodinných domov vybudované obslužné komunikácie, ktoré radíme do funkčnej triedy C3, kategórie MO 3,75/30, cesty sú slepo ukončené bez vybudovaných obrátisk, čo sťažuje manévrovanie pri potrebe obrátenia sa vozidiel,

Zástavba na Regete je obslužená účelovou cestou.

Pri hodnotení komunikačnej siete v obci boli prieskumom zistené tieto dopravné závady:
bodové

1. neusporiadaný predstaničný priestor; je potrebné vyriešiť územie komplexne, s definovaním komunikačného priestoru, parkovísk, peších priestranstiev a chodníkov k podchodu a nástupištiam,
2. nedostatočný rozhľad v križovatkách miestnych komunikácií a nedostatočné parametre polomerov zakružovacích oblúkov (v križovatke nezabezpečené hlboké otvorené odvodňovacie rigoly),
3. nedostatočná šírka mostného objektu na obslužnej komunikácii vybudovaného ponad Bystrého potoka.

líniové

- 1-1' chýbajúce pešie chodníky,
- 2-2' miestna komunikácia - nepostačujúcich šírkových parametrov pre bezpečnú obojsmernú premávku - tesné oplotenie, oporný múr.

Návrh

- cesta III/3328 bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3 vybudovanej kategórie MZ 8/50,
- pozdĺž cesty III/3328 navrhujeme min. jednostranne dobudovať chodník pre peších ku železničnej stanici s diferencovaním pešie od automobilovej dopravy,
- Slančícka ulica bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3 a bude vyhovovať jej vybudovaná kategória MZ 7,5/50, za podmienky prestavby križovatiek

- s miestnymi obslužnými komunikáciami - ulica Poľná, Tichá – zabezpečenie dostavy zakružovacích oblúkov v križovatkách, zabezpečenie rozhládových trojuholníkov pri výjazde z obslužných ciest a osadenie pevných zábran pri otvorených rigoloch v križovatkách,
- komunikačný systém existujúcej novej lokality individuálnej rodinnej zástavby, ktorá je situovaná na území nazývanom Bugošovka navrhujeme prestavať na kategóriu MO 6,5/40 s min. jednostranným chodníkom pre peších voľnej šírky chodníka min.1,5 m. Šírka uličného priestoru umožňuje v tejto lokalite prestavbu v navrhovanom priečnom profile umožňuje,
  - v novej lokalite navrhovanej zástavby IBV v severovýchodnej a severozápadnej polohe obce navrhujeme budovať komunikácie kategórie MO 7,5/40, pre funkčnú triedu C2, s min. jednostrannými chodníkmi pre peších š. 1,5 m, s jednostranným líniovým pásom zelene min. šírky 2,0 pre uloženie podzemných inžinierskych sietí. Navrhujeme ponechať šírku uličného priestoru min. 10,0 m.
  - podmienkou pre výstavbu rodinnej zástavby v severovýchodnej lokalite je prestavba existujúcich ulice Poľnej na kategóriu MO 7,5/40 a Tichej ulice na kategóriu pre stiesnené pomery MO 6,5/40,
  - v novej lokalite výstavby hromadnej bytovej zástavby a zástavby formy rodinných domov v severozápadnej polohe obce v pokračovaní Školskej ulice v napojení na cestu II/576 pri futbalovom ihrisku navrhujeme vybudovať obslužnú komunikáciu funkčnej triedy C2, kategórie MO 7,5/40 so šírkou uličného priestoru min. 10,0 m,
  - v juhozápadnej polohe obce navrhujeme pre dopravné sprístupnenie novej lokality rodinnej zástavby a vyriešenie úzkeho uličného priestoru tesne obostavaného úseku ulice Pizondor, dopravné prepojenie ulice Pizondor s ulicou Slančičkou. Prepojenie navrhujeme v kategórii cesty MO 7,5/40,
  - na ulici Pizondor navrhujeme prestavbu existujúceho šírko nevyhovujúceho mostného objektu nad vodným tokom Bystrého potoka,
  - ostatné miestne komunikácie budú aj v návrhovom období radené do funkčných tried C2 a C3 s prestavbou na min. kategóriu MO 6,0/50 – ide v zmysle STN 73 6110 oprava O1 o obojsmerné komunikácie so šírkou jedného jazdného pruhu 2,5 m,
  - v lokalitách zástavby v časti Nižná rozhládňa, Ortáše navrhujeme ponechať komunikácie kategórie MO 3,75/30, funkčnej triedy C3, navrhujeme slepo ukončené komunikácie vybaviť obrátkami a výhybnami pri vjazdoch na pozemky rodinných domov,
  - pre lokality novej zástavby v obci zaradenej do výhľadového obdobia výstavby v ÚPN navrhujeme pre komunikačnú sieť rezervovať šírku uličného priestoru min. 10,0 m

Účelové komunikácie

- *Polné cesty* - nadväzujú na miestne komunikácie, resp. na cesty a sú to vyjazdené, zemité vozovky šírky cca 2,5-3,0 m slúžiace hospodárskym účelom . Nie sú zrealizované v zmysle príslušných noriem a nemajú význam v dopravnom systéme obce.
- *Lesné cesty* - sú zrealizované podľa príslušných noriem v smere Dargov s asfaltovým povrchom.
- *Nezaradené cesty* - sú zrealizované podľa príslušných noriem a prepájajú Slančík a Slanec s obcou a ďalšia prepája obec na cestu III/3322 v smere Olšovany a Nižný Čaj.

Návrh

Stav navrhujeme zachovať a nezradené cesty prebudovať na kategóriu C7,5/60. Lesnú cestu z kameňolomu Ruskov – Strahuľka navrhujeme zrekonštruovať a napojiť na cestu II/552. Dôvodom je diverzifikácia dopravnej záťaže.

Parkovacie a odstavné plochy

V obci sú vybudované tieto spevnené plochy, ktoré sú využívané na parkovanie a odstavovanie vozidiel:

- parkovanie pre novým dom smútku a cintorínom v južnej časti obce pri vjazde zo smeru Bohdanovce. Pri ceste II/576 je označené parkovanie vozidiel na povrchovo nespevnenom obrátku pre: cca 15 státí,
- parkovanie na asfaltovej ploche rozšírenej vozovky miestnej komunikácie pred OcÚ, kultúrnym domom cca 20 státí,
- pri objekte Jednoty, stavebnín 6 státí,
- pri vjazde do areálu hospodárskeho dvora cca 20 státí,
- pri bytovom dome na Slančickej ulici 12 státí

V areáli Relaxačného centra je vybudované parkovisko na v počte cca 30 státí.

Iné parkovacie a garážové státi v obci nie sú vybudované. Na parkovanie sa využívajú miestne komunikácie a pridružený uličný priestor.

Pocitovaný nedostatok statickej dopravy je:

- v priestore pred kostolom na pridruženom priestore križovatky miestnej komunikácie s cestou II/576,
- pred bytovými domami - pre potreby bytových domov nie sú vybudované možnosti parkov ani garážovania vozidiel. Parkujúce vozidlá devastujú okolitú zeleň a obyvatelia stavajú pri bytových domoch drevené, plechové neestetické stavby pre potreby garážovania.

Garážové státi v rodinnej zástavbe sa budujú individuálne podľa potreby na vlastných pozemkoch.

Návrh

Nároky na statickú dopravu boli vypočítané v zmysle STN 73 6110, podľa tab. č.21, kde sú stanovené základné ukazovatele pre príslušnú účelovú jednotku podľa druhu a funkčného využitia objektu, pre stupeň automobilizácie 1:2,5.

Podľa vyhlášky č.532/2002 Z.z. je potrebné z navrhovaného počtu parkovacích miest vyčleniť cca 4% pre osoby s obmedzenou možnosťou pohybu.

V centre obce pri kostole Mena Panny Márie navrhujeme vybudovať parkovaciu plochu o kapacite 19 a 17 státí a pri cintoríne v južnej polohe obce 12 státí.

Pri návrhu nových objektov občianskej vybavenosti, podnikateľských aktivít, ponukových plôch pre nezávadnú priemyselnú výrobu, či pri zmene funkčného využitia už existujúcich objektov je potrebné požadovať zabezpečenie potrieb statickej dopravy v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 podľa zmeny Z2, na vlastnom pozemku. Takto sa zabráni parkovaniu vozidiel na verejných komunikáciách.

Pre potreby výstavby rodinných domov je potrebné dodržiavať ukazovateľ STN 73 6110/Z2, kde pre každý rodinný dom je potrebné na pozemku investora zalizovať výstavbu dvoch parkovacích či garážových státí.

Pre potreby zabezpečenia parkovania pre existujúce a navrhované bytové domy na Školskej ulici navrhujeme pre 2 existujúce bytové domy (pri objektoch občianskej vybavenosti s označením (9,8) - 13 parkovacích stojísk a pre navrhovanú výstavbu 3 bytových domov 3 x 8 b.j. - 36 stojísk.

Pre potreby bytov v nadstavbe zdravotného strediska navrhovaných 20 stojísk, pri železničnej stanici 14 stojísk.

Pešie a cyklistické komunikácie

V obci sú čiastočne vybudované chodníky pozdĺž zbernej komunikácie – cesta II/576 a cesta III/3328 na žel. stanicu a ku objektom občianskej vybavenosti sústredenej pri obecnom dome. Vyznačenie existujúcich chodníkov je v grafickej časti. V niektorých úsekoch k OcÚ sú chodníky vybudované pozdĺž oplotení parciel rodinných domov v zlom technickom stave a nepostačujúcej voľnej šírky min. 1,0 m.

V obci nie sú vybudované samostatné cyklistické trasy a cyklocestičky. Na tento účel sú využívané komunikácie a cesty.

Územím prechádza turistická značková trasa: Ruskov stanica – zvernica Črepník – zelená trasa miestneho významu, dĺžka trasy 6,2 km, vedie po nespevnenej ceste a z časti po komunikácii II. a III. triedy. Napája sa na červene značkovanej turistickú trasu č. 0915b Herlianske sedlo – Slovenské Nové Mesto, ktorá je súčasťou medzinárodnej diaľkovej turistickej trasy E3, Slovensko.

Východiskom turistických trás v smere Dargov a v smere Slanecký hrad – Skároš - V. a N. Myšľa – Veľký Milič – Fuzer (HU) je Regeta. Ňou prechádza aj cyklotrasa Dargov – Slanec – Izra. Najbližšia cyklotrasa č.023 MTB Alžbeta prechádza východným okrajom k.ú. obce, ktorá má dĺžku 91 km.

V dlhodobom horizonte môžeme uvažovať s pešou turistikou resp. cykloturistikou dobudovaním miestnych a regionálnych cyklotrás a peších chodníkov.

Návrh

- pozdĺž cesty II. triedy navrhujeme v celom úseku zastavaného územia obce vybudovať pešie chodníky,
- pozdĺž cesty III/3328 navrhujeme min. jednostranne dobudovať chodník pre peších ku železničnej stanici s diferencovaním pešie od automobilovej dopravy,
- pozdĺž Slančickej ulice navrhujeme dobudovať pešie chodníky v celom území zastavaného územia obce min. jednostranne s voľnou šírkou chodníkov 1,5 m,
- v existujúcej zástavbe IBV v lokalite Bugošovka navrhujeme v rámci prestavby uličných priestorov ulíc vybudovať min. jednostranne chodníky pre peších šírky min. 1,5 m,

- v nových lokalitách lokalitách IBV navrhujeme vybudovať min. jednostranne chodníky pre peších šírky min. 1,5 m,
- systém peších chodníkov navrhuje bezpečné prepojenie budov služieb, bývania a zastávky PAD.
- chodníky okolo Bystrého potoka

Osobná hromadná doprava

Autobusová doprava

Obec je na sieť pravidelnej autobusovej hromadnej (PAD) dopravy napojená tromi prímestskými linkami:

	počet spojov tam/späť
802402 so smerom Bidovce/ Ďurkov-Čaňa-Košice USS zastávky: Ruskov, PD, Jednota, č.d.327, Blažice	4/7
802405 so smerom Košice-V. Myšľa-V. Čaj/ Rákoš-Bohdanovce-Ruskov-Ďurkov zastávky: Ruskov, č.d.327, Jednota, PD, Jednota	8/9
802407 so smerom Košice-Sady n/Torysou-K. Polianka-K. Oľšany-V. Čaj/ Ďurkov-Bohdanovce zastávky: Blažice, Ruskov, Jednota, PD, Jednota, Oľšovany	2/4

Obojstranná zastávka s označením č.d.327 je situovaná v blízkosti Relaxačného centra a križovatky cesty II/576 a III/3328. Zastávka je obojstranne vybavená samostatnými zastavovacími pruhmi pre zastavovanie spojov SAD, obojstranne sú osadené prístrešky pre cestujúcich a zastávky sú vzájomne prepojené pešími chodníkmi.

Zastávky s označením Jednota a poľnohosp. družstvo nemajú vybudované samostatné zastavovacie pruhy, jednostranne je pri Jednote osadený prístrešok, na ostatných zastávkach sú osadené len označovníky, zastávky nemajú vybudované pešie chodníky a čakacie priestory.

Návrh

- situovanie existujúcich autobusových zastávok PAD na ceste II/576 je vyhovujúce aj pre navrhovaný rozvoj obce, nakoľko pešia dostupnosť je v súlade s limitom STN 73 61 10, ide o izochróny pešej dostupnosti 500 m,
- autobusové zastávky s označením Jednota a Poľnohospodárske družstvo – označené iba označovníkmi, navrhujeme vybaviť samostatnými pruhmi pre zastavovanie spojov PAD mimo jazdných pruhov vozovky cesty II. triedy s vybudovaním zhromažďovacích peších priestorov pre cestujúcich s min. jednostranným osadením prístrešku.

Železničná doprava

Na železničnú dopravu je obec napojená prostredníctvom stanice s počtom spojov v smere Košice a Čierna nad Tisou; (Kalša – Trebišov). Na stanici zastavuje 12/12 vlakov v oboch smeroch.

Návrh

Na neusporiadanom predstaničnom priestore navrhujeme vyriešiť územie komplexne, s definovaním komunikačného priestoru, parkovísk, peších priestranstiev a chodníkov k podchodu a nástupištiam. V ÚPN navrhujeme parkovisko o kapacite 14 stojísk s pešími chodníkmi a oddelením koľajiska od ostatnej dopravy líniovým pásom ochranej zelene.

Letecká doprava

V k.ú. obce sa nenachádza žiadne civilné letisko ani letisko pre letecké práce v poľnohospodárstve.

Dopravné zariadenia

Najbližšie ČSPH a opravárenské kapacity sú v Bidovciach.

Ochranné pásma a hluk od cestnej dopravy

Základné cestné ochranné pásma podľa vyhlášky č. 549/2007 Z.z.:

- 25 m od osi vozovky cesty II. triedy mimo obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce,
- 20 m od osi vozovky cesty III. triedy mimo obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce.

OP miestnych komunikácií I. a II. triedy je 15 m od osi vozovky (na smerovo rozdelených cestách a miestnych komunikáciách sa tieto vzdialenosti merajú od osi príľahlej vozovky). Na MK mimo zastavané územie a územie určené k súvislému zastavaniu je 20 m.

Na smerovo rozdelených cestách a miestnych komunikáciách sa tieto vzdialenosti merajú od osi príľahlej vozovky.

Ochranné pásmo podľa Zákona 164/1996 Z.z. o dráhach je pri celoštátnej dráhe a pri regionálnej dráhe 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od hranice obvodu dráhy.

Líniovým zdrojom hluku v obci je cesta II/576 vedúca zastavaným územím obce. Východiskovým podkladom pre výpočet hluku boli výsledky Celoštátneho sčítania dopravy z roku 2010, zloženie dopravného prúdu a sklonové pomery nivelety cesty. Výpočet hluku bol prevedený podľa „Metodických pokynov SK-VTIR“ z roku 1984, v miere podrobnosti pre ÚPN.

Výpočet predstavuje hladinu hluku bez redukcii odrazov, pevných prekážok a pod.

n	=	98	skutočných vozidiel/h
% NA	=	21,14	%
Faktory	F1	=	2,27
	F2	=	1,31
	F3	=	1,0
pomocná veličina	X	=	291

Základná ekvivalentná hladina hluku vo vzdialenosti 7,5 m od osi komunikácie podľa výpočtu dosahuje hodnotu $L_{Aeq} = 64,64$ dB(A).

Pre obytné súbory stanovuje vyhláška MZ SR č.549/2007 Zb. najvyššie prípustnú hodnotu hladiny hluku vo vonkajších priestoroch pozdĺž základnej komunikačnej siete max. 60 dB(A). Táto hladina hluku bude v roku 2030 dosiahnutá vo vzdialenosti 24,3 m od osi cesty II/576.

2.12.2 Vodné hospodárstvo a vodné toky

A. Zásobovanie pitnou vodou

Obec má vybudovaný vodovod, ktorého majiteľom je obec a prevádzkovateľom je Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., závod Košice. Vodovod je súčasťou skupinového vodovodu Bidovce-Ďurkov-Ďurďošik-Tršťany. Vodným zdrojom je vodohospodársky vrt HB-3 o výdatnosti 18,5 l/s, ktorý je umiestnený v katastrálnom území obce Bidovce. Voda z tohto vrtu je čerpaná do vodojemu Ďurďošik, odkiaľ je vedená do jednotlivých obcí.

Prívodné potrubie PVC ØD160 mm, celkovej dĺžky 1426,00 m je napojené pred obcou Ďurkov a je vedené do ČS pre obec Ruskov (s kapacitou $Q = 7$ l/s). Na potrubí (za obcou Ďurkov) je vybudovaná vodomerná šachta pre celé spotrebisko. Z ČS je vybudované výtlačné potrubie PVC ØD110mm, dl. 1936,00 m do vodojemu 2x250 m³. Odpadové potrubie z vodojemu je vybudované z rúr PVC DN200 dĺžky 133 m s vyústením do potoka. Vodojem je vybudovaný na pozemku vo vlastníctve pozemkového spoločenstva Regeta Ruskov, na parcele č. 661. Je oplotený vo výmere 1400 m². K vodojemu je vybudovaná prístupová komunikácia.

Tlakové pomery

- Kóta dna vodojemu	296,00 m n.m.
- Kóta maximálnej hladiny vody	299,30 m n.m.
- Kóta terénu zástavby - najvyššia	243,00 m n.m.
- najnižšia	216,00 m n.m.
- Rozdiel kót – hydrostatický tlak	53 – 83 m v.s.

Prevýšenie vodojemu 56 – 79 m vodného stĺpca prekračuje normu 0,3 – 0,6 MPa, ale umožňuje zásobovanie obce Ruskov v jednom tlakovom pásme za podmienky osadenia redukčných ventilov tlaku pre zástavbu pod kótou terénu 239 m n.m., kde hydrostatický tlak prekračuje 60 m vodného stĺpca.

Z vodojemu po spotrebisko je vybudované zásobovacie potrubie ØD 225 mm, v dl. 1 100 m. Rozvodná sieť je vybudovaná z potrubia PVC ØD 225, 160 a 110 mm v celkovej dĺžke 7 248 m.

Pre verejné vodovody sú podľa zákona č. 442/2002 Z.z. určuje ochranné pásma:

- do priemeru 500 mm - 1,5 m
- nad priemer 500 mm – 2,5 m

Spôsob zásobovania

Zásobovacie potrubie ØD 225 privádza vodu z vodojemu do obce, kde sa rozvetvuje do všetkých ulíc. Uličné vodovodné potrubie prechádza všetkými ulicami a vytvára celo-obecnú rozvodnú sieť. Sieť umožňuje napojenie každého domu na uličné potrubie priamo domovou prípojkou. Odber vody je cez vodomer každého odberateľa.

Rozvodná sieť je vybavená protipožiarnymi hydrantmi, ktoré sa využívajú aj na odkalovanie a odvzdušňovanie potrubných úsekov.

Pripojenosť obyvateľstva na vodovod

Podľa posledného celoštátneho sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 bolo z celkového počtu obyvateľov na obecný vodovod pripojených 940 obyvateľov. V súčasnosti z celkového počtu 1453 obyvateľov obce vodu z vodovodu odoberá 1039 ľudí čo je 72 %.

Vodovod je začlenený do III. kategórie v zmysle Vyhl. MŽP SR č.442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č.276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach.

Doterajší vývoj spotreby pitnej vody v obci podľa jej nákupu a fakturácie v jednotlivých rokoch

Ruskov	2005/6	2006/7	2007/4 2008	2010	2011	2012
	1 rok	334 dní	203 dní			
Počet obyvateľov v obci					1 393	1 416
Z toho napojených na vodovod	940	940	940	970	976	986
Voda fakturovaná (l/osobu/deň)	112	89	86	95	97	92
Voda nakúpená (tis.m ³)	56 485	44 536	25 737	58 697	89 750	70 931
Voda fakturovaná (tis.m ³)	38 450	29 830	15 915	34 131	24 876	33 125
Z toho domácnosti (tis.m ³)					22 376	
Priemysel a iný (tis.m ³)					2 500	
Voda nefakturovaná (tis.m ³)	18 035	14 536	9 822	24 566	64 874	37 806
Straty vody	31,9 %	32,7%	38,1%	42%	72%	53%

Tabuľka ukazuje, že vodovod prevádzkovaný obcou od roku 2000 vykazoval od začiatku značné rozdiely medzi nákupom vody a jej fakturáciou, ktoré viedli k jeho stratovosti. V roku 2005 obec požiadala experta o analýzu stratovosti vodovodu.

Expert počas svojho dva a polročného pozorovania vodovodu bilancoval nákup a fakturáciu a potvrdil vysoké straty vody a teda aj straty finančné. Príčinu videl v nezvládnutí prevádzky vodovodu a doporučil tieto opatrenia na zníženie strát vody:

- vypracovať prevádzkový poriadok,
- kontrolovať sieť pravidelnými pochôdzkami,
- odpočúvať potrubia cez deň aj v noci,
- v čase nočného kľudu od 23:00 do 04:00 kontrolovať odtok z vodojemu aj tok vody medzi ČS a vodojemom,
- odpočty vodomeroz vykonávať 2 x ročne pre kontrolné porovnania,
- včas odstraňovať poruchy na potrubí,
- obsluhu vodovodu vykonávať pracovníkom na plný úväzok.

Tieto odporúčania obec nedokázala zabezpečiť ani v ďalších rokoch - 2010, 2011, 2012. Prevádzka vodovodu pokračovala bez zmeny až kým nákupy vody nedosiahli 56, 89, 73 tis.m³/ročne a fakturácie len 34, 25, 33 tis.m³/ročne. Až keď rozdiely nákup – fakturácia – straty vody 25, 65, 38 tis.m³ z roka na rok pokračovali, rozhodla sa obec, aj s prihliadnutím na závery experta o odovzdaní obecného vodovodu do správy VVS a.s. Košice.

Obec prevádzkovala vodovod do 31.5.2013 (5 mesiacov), VVS a.s. Košice sa ujala prevádzkovania vodovodu od 1.6.2013 (7 mesiacov) s nasledovnou jeden a polročnou bilanciou:

Ruskov	Rok 2013 / 5 mesiacov	Rok 2013 / 7 mesiacov	Rok 2014 12 mesiacov
Počet obyvateľov v obci	1 422	1 422	1 453
Počet obyvateľov napojených na vodovod	1 023	1 023	1 039
Voda vyrobená (nakúpená)	23 881	28 650	50 500
Voda fakturovaná tis.m ³	16 254	20 778	34 353

Z toho domácnosti	15 119	17 730	25 819
poľnohospodárstvo	0	0,623	4,654
priemysel	0	0	0
ostatné	1 135	2 425	3 881
nefaktúrovaná	7 609 (26 %)	8 060 (30 %)	16 147 (32 %)

Skutočný odber vody z vodovodu domácností je nízky 68 l/osobu/deň aj z dôvodu zvyšovania jej ceny. Skutočný odber občianskej vybavenosti je 10 l/osobu/deň.

Bilancia kapacít vodovodu

Dennú dodávku vyrobenej vody 138 m³/deň vodojem s obsahom 2 x 250 m³ zabezpečuje.

Vyrobenú vodu $Q_m = 2,6$ l/s zdroj vody – studňa v Bidovciach (18,5 l/s) pokrýva.

Hodinovú potrebu vody $Q_h = Q_m \times 1,8 = 2,6 \times 1,8 = 4,7$ l/s + 6,7 l/s požiarnej vody potrubie DN 100 zabezpečí.

Straty vody okolo 30 % sú vysoké a ukazujú na nedobrý technický stav potrubia vodovodu.

Zistené vzťahy a tendencie:

- u dodávateľov – pokračujúci trend zvyšovania ceny pitnej vody z vodovodu,
- u odberateľov vytrvalý trend úspornosti znižovaním odberov vody z vodovodu,
- u obyvateľstva tendencia využívania úžitkovej vody zo studní najmä do splachovačov WC.

Návrh

Územný plán rieši vývoj počtu obyvateľstva z 1 398 na 1 690 k roku 2030.

Výpočet potreby pitnej vody podľa vyhlášky MŽP č. 684/2006 limituje potrebu pitnej vody pre domácnosti s lokálnou prípravou teplej úžitkovej vody v množstve 135 l/osobu/deň a na občiansku vybavenosť v množstve 15 l/osobu/deň.

Vyhláška umožňuje znížiť potrebu vody o 25 % ak sú v obci v každom dome osadené vodomery. Spolu 150 l/osobu/deň.

Výpočet priemernej dennej potreby $Q_p = 1\,690 \times 150 \times 0,75 = 190\,125$ l/deň = 2,2 l/s
denné maximum $Q_m = Q_p \times k_d = 190\,125 \times 1,6 = 304\,200$ m³/deň = 3,5 l/s
hodinové maximum $Q_h = Q_m \times k_h = 304\,200 \times 1,8 = 547\,560$ m³/deň = 6,3 l/s

Posúdenie hlavných kapacít vodovodu

Podľa schválených ÚPN-O skupinového vodovodu, vrátane obce Ruskov je celková denná potreba pitnej vody $Q_p = 11,1$ l/s a $Q_m = 18,7$ l/s. Zdroj vody – vrt HB 3 s výdatnosťou 18,5 l/s ju zabezpečí.

Vodojem 2 x 250 m³ pokryje nutnú akumuláciu $V = 300$ m³.

Zásobovacie potrubie DN 100 s kapacitou 12,0 l/s zabezpečí $Q_h = 6,3$ l/s.

Vypočítané budúce potreby zdroja vody, akumulácie, priemerné Q_p a maximálne Q_m sú neúmerne vysoké v porovnaní so skutočnými odbermi obyvateľstva.

Doterajší rozvoj výroby a spotreby vody a jej reálneho vývoja k roku 2030

Ruskov	r.2005	r.2010	r.2014		r.2030
Počet obyvateľov v obci	1 340	1 390	1 453		1 690
Počet obyvateľov napojených na vodovod	980	1 010	1 039		1 350
Voda vyrobená (kúpená) m ³	56 485	58 697	50 500	133 l/os/deň	64 170
Voda fakturovaná m ³	38 450	34 131	34 353		42 500
Z toho domácnosť			25 819		33 500
poľnohospodárstvo			4 654		5 000
priemysel			0		0
ostatné			3 881		4 000
Voda nefakturovaná m ³	18 035	24 566	16 147		21 660
Straty vody	32 %	42 %	32 %		34 %

Vybilancovaním doterajšej výroby a spotreby pitnej vody ako podklad pre stanovenie budúceho vývoja formou porovnávacej tabuľky potvrdzuje realnosť bilančného spôsobu stanovenia výroby a spotreby pitnej vody k roku 2030. Prehľadná tabuľka dokumentuje nízku spotrebu obyvateľstva a vysoké straty vyrobenej vody.

Návrh opatrení

Nízku spotrebu a vyššiu napojenosť obyvateľstva možno riešiť len znižovaním ceny pitnej vody z vodovodu a straty vyrobenej vody len vyhľadáním a rekonštrukciou deravých úsekov potrubia.

Doterajší rozvoj značí 50 000 m³/rok vyrobenej vody, čo je 138 350 l/deň = 1,6 l/s.

Budúci vývoj bilancuje 64 170 m³/rok vyrobenej vody čo bude 175 800 l/deň = 2,0 l/s.

Návrh napojenia novej zástavby do vodovodnej siete k roku 2030

Lokalita	Počet	Návrh riešenia napojenia
Ďurkovská ul.	5 RD	Vybudovať uličné vodovody predĺžením existujúceho vodovodu
Lokalita za školou	10 RD 24 b.j.	Vybudovať uličné vodovody predĺžením existujúceho vodovodu z ulice Školskej
Lokalita Nad OcÚ	52 RD	Vybudovať uličné vodovody odbočkou zo Slančickej ul.
Lokalita Nad Slančickou ul.	15 RD	Vybudovať uličné vodovody odbočkou zo Slančickej ul.
Lokalita Pod Slančickou ul.	9 RD	Vybudovať uličné vodovody odbočkou zo Slančickej ul.

B. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Odpadové vody z riešeného územia, dažďové zo striech domov, komunikácii a príslušného terénu odtekajú priekopami, jarkami do miestnych potokov.

Odpadové vody z domácností – splašky sú z časti obce odvádzané do prídumových žump a z časti do vybudovanej splaškovej kanalizácie. Zo žump a septikov sa vyhnité splašky odvádzajú na miestnu ČOV vo vlastníctve VVS a.s. – závod Košice.

Hygienická vybavenosť obce bola zisťovaná v rámci celoštátneho sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2011 aj v Ruskove s nasledovnými výsledkami:

Ruskov	Rok 2011
Počet trvale obývaných domov (bytov)	346 domov (bytov)
Prípojky na kanalizáciu	56 domov
Septik (žumpa)	290 domov
Toaleta v byte spolu	381 domov (bytov)
- splachovacia	319 domov
- nesplachovacia	36 domov
- nezistené	26 domov
Kúpeľňa v byte spolu	381 Domov (bytov)
- vaňa, sprcha	351 domov
- nemá	6 domov
- nezistené	24 domov

Sčítanie vykazuje malý počet domov (bytov) napojených na kanalizáciu pre nepriaznivé spádové pomery v niektorých častiach obce.

V počte žump sú zahrnuté aj bytové domy, ktoré sú vybavené septikmi pre viac bytov.

Vykazuje však vysokú vybavenosť toaletami aj kúpeľňami v bytoch.

Pomerne vysoký je podiel nezistených domov či bytov.

Splašková kanalizácia a ČOV

Splaškovú kanalizáciu v obci tvoria uličné zberače na uliciach Kostolná, Dolná, Stredná,

Staničná a Olšavská, ktoré ústia cez prírodnú stoku do ČOV. Prírodná stoka je vedená mimo intravilánu cez polia a popri ceste do Olšovan. Na ČOV je napojená obec Ďurkov.

Celkovo je v obci vybudované kanalizačné potrubie PVC ØD 315 mm v dĺžke cca 4 400 m a 34 ks kanalizačných prípojkov PVC ØD160 mm.

Odpadové vody z domácností – splašky sú odvádzané obecnou kanalizáciou PVC ØD 315 mm do obecnej MB ČOV typu Hydrovit 2x500. ČOV je situovaná západne od obce a recipientom je tok Olšava. Dimenzovaná je na počet EO 4500 s prihliadnutím na nárast obyvateľstva a plánované napojenie obcí Vyšný Čaj a Olšovany. Obecná kanalizácia a ČOV je majetkom VVS, závod Košice.

Napojenosť na kanalizáciu

údaje / rok	2012	2013	2014
počet obyvateľov obce	1 410	1 422	1 453
z toho napojených na kanalizáciu	165	340	348
voda odkanalizovaná tis.m ³	79	45	60
fakturovaná pitná voda (splašky)	5	9	10
vody balastné tis.m ³	74	36	50
počet obývaných domov	359	63	368
z toho pripojených na kanalizáciu	66	78	93
počet žump (septikov)	-	250	-

Vývojová tabuľka ukazuje postupné napojovanie obyvateľov na kanalizáciu a narastanie množstva odpadových vôd privedených na ČOV. Množstvo splaškov zodpovedá spotrebe pitnej vody osôb v domoch pripojených na kanalizáciu.

Rozdiel odkanalizovanej vody a splaškových vôd ukazuje na vnikanie značného množstva balastných vôd do kanalizácie cez netesné šachty z povrchu (dážď) alebo z pôdy (spodná voda) cez netesné alebo porušené potrubie, šachty. Balastné vody zvyšujú náklady na čerpanie.

ČOV Ruskov – Ďurkov – ukazovatele terajšieho stavu

Znečistenie	CHSK _{CR}	BSK ₅	NL	N – NH ₄	N – NH ₄ (ZL)
Projektovaná surová voda	300 mg/l	150 mg/l	-	180 mg/l	-
Projektovaná vyčistená voda	-	-	-	-	-
Skutočná surová voda	301 mg/l	125 mg/l	124 mg/l	27 mg/l	nehodnotené
Skutočná vyčistená voda	16 mg/l	5 mg/l	3 mg/l	1 mg/l	nehodnotené
Účinnosť ČOV	95 %	97 %	97 %	99 %	
Limity	40 mg/l	20 mg/l	20 mg/l	10 mg/l	30 mg/l

Návrh

Doterajšia napojenosť na kanalizáciu v Ruskove predstavuje 93 domácností, čo je 310 obyvateľov. Predstavuje to 30 % z 1 030 obyvateľov napojených v roku 2 014 na vodovod. Úlohou bude dosiahnuť 70 % napojených na kanalizáciu, čo bude 945 z 1 350 obyvateľov napojených na vodovod v roku 2030.

Územný plán rieši vývoj obce výstavbou 112 rodinných domov a 24 b.j. v 3 bytových domoch.

Pribudnú – novostavby 112 RD + 24 b.j. = 136 domácností – 430 osôb

Doteraz pripojení 93 domácností – 310 osôb

Pripoja sa nepripojení 85 domácností – 285 osôb

Spolu 283 domácností – 1 025 osôb

Výsledné počty a množstvá v ročných údajoch vybilancovaných z doterajšieho rozvoja sú podané v následnej tabuľke k porovnaniu.

Rozbor doterajšieho rozvoja kanalizácie a následný vývoj k roku 2030

<i>údaje / rok</i>	2012	2013	2014	2030
počet obyvateľov obce	1 410	1 422	1 453	1 690
z toho napojených na kanalizáciu	151	276	328	945
voda odkanalizovaná tis.m ³	79	45	65	80
fakturovaná pitná voda (splašky)	5	10	11	33
vody balastné tis.m ³	74	35	54	57
počet obývaných domov	359	63	368	473
z toho pripojených na kanalizáciu	66	78	93	198
počet žump (septikov)	-	Min. 250	-	-

Výsledná tabuľka vykazuje aj v roku 2030 nízku produkciu splaškových vôd a vysoké množstvá balastných vôd. Z hľadiska účinnosti ČOV obe skutočnosti sú škodlivé. Málo splaškov nenaštrtuje biologický proces čistenia a veľa balastných vôd jednak zrieduje splašky potrebné k biologickému čisteniu a jednak zvyšuje náklady na čerpanie balastných vôd.

Návrh opatrení

Balastné vody možno znížiť len vyhľadáním netesností na potrubí cez kontrolné šachty a ich utesnenie. Zvýšiť produkciu splaškov a napojenosť na kanalizáciu možno len znížením stočného poplatku.

Návrh napojenia novej zástavby na kanalizáciu k roku 2030

Odvádzanie splaškových vôd z jestvujúcich ako aj nových domov a budov k roku 2030 si vyžiada rozšírenie kanalizačnej siete do lokalít súčasnej ako aj novej zástavby.

Lokalita	Počet		Návrh riešenia napojenia
	<i>stav</i>	<i>návrh</i>	
Ďurkovská ul.	53	5 RD	V ulici Ďurkovskej vybudovať novú vetvu zaústenú do jestvujúcej na križovatke s ul. Staničnou
Školská ul.	3 obj. OV 4 BD	6 RD	Vybudovať novú vetvu zaústenú do jestvujúcej vetvy za školou
Lokalita Za školou	1 RD	24 b.j. 4 RD	Napojiť na jestvujúcu vetvu
Lokalita Kucik	25 RD	1 RD	Vybudovať novú vetvu zaústenú do jestvujúcej vetvy pod ulicou Kucik
Lokalita Nad OcÚ	15 RD	52 RD	Vybudovať novú vetvu zaústenú do navrhovanej vetvy na Ďurkovskej ul. a na Slančickej ul.
Lokalita Nad Slančickou ul.	9 RD	13 RD	Vybudovať novú vetvu zaústenú do navrhovanej vetvy na Slančickej ul.
Slančička ul.	58 RD 2 obj. OV 2 BD	3 RD	Vybudovať novú vetvu zaústenú do navrhovanej vetvy na Ďurkovskej ul.
Staničná ul.	30 RD		Vybudovať novú vetvu zaústenú výtlačnou kanalizáciou do jestvujúcej vetvy na Staničnej ul.
Strmá ul.	7 RD	4 RD	Vybudovať nové vetvy zaústené do jestv. vetvy na Bočnej ul. a do navrhovanej vetvy na Staničnej ul.
Dolná ul.		3 RD	Napojiť na jestvujúcu vetvu
Stredná ul.		5 RD	Napojiť na jestvujúcu vetvu

Horná ul.	21 RD		Vybudovať novú vetvu zaústenú do jestvujúcej vetvy na Bočnej ul.
Bočná ul.		2 RD	Napojiť na jestvujúcu vetvu
Lesná ul.	38 RD	1 RD	Vybudovať novú vetvu zaústenú do jestvujúcej vetvy na Dolnej ul.
Lokalita Pod Slančickou ul.		1 RD	Vybudovať novú vetvu zaústenú do navrhovanej vetvy na Slančickej ul.

C. Vodné toky a odtokové pomery

Katastrálne územie obce Ruskov leží v základnom povodí Hornádu, ktorý je súčasťou hlavného povodia Bodrogu.

Západným okrajom územia obce preteká vodohospodársky významný vodný tok Olšava, do ktorej z Ruskova ústi Bystrý potok a potok Črepník. Potoky stekajú z úbočia Slanského pohoria v značnom spáde aj cez intravilán obce. Na rovine za obcou strácajú spád na minimum, čím zanášajú svoje korytá splaveninami.

Súčasný stav tokov v obci

Bystrý potok pramení vo vzdialenosti 6,7 km na východ od toku Olšava pod kopcom Črepník v Slaneckom pohorí a vzniká v zalesnenom údolí pod poľovníckou chatou. Tečie do obce živelným tokom voľne križujúc Slaneckú cestu, príberá z pravej strany Hlboký potok (rkm 4,080) a z ľavej strany potok Dobozer (rkm 2,600) a potok Strahuľka (rkm 3,760). Tieto drobné prítoky Bystrého potoka pritekajú zo zalesnených dolín vo viac menej neupravených korytách medzi stromami v lese, len miestami vo vymytenom koryte. Najvýznamnejší z nich Hlboký potok má ostro vymytené hlboké koryto s brehovým porastom splývajúcim s lesom. Bystrý potok ďalej tečie cez najnižšie územie obce v upravenom a spevnenom koryte medzi záhradami do priepuste popod Kostolnú ulicu k vybudovanému stupňu v koryte, kde v oblúku vymýva spevnené koryto pri ihrisku. Ďalej tečie zostarnutým brehovým porastom k Olšave po rovine, kde má potok malý spád a koryto zanesené pieskom a bahnom prerastené koreňami vegetácie, čo vzdúva hladinu a bráni odtoku do Olšavy.

Podľa informácie z údržby SVP je pripravený projekt na výrub brehového porastu a rekonštrukcie spevnenia dna koryta s realizáciou v roku 2016.

Povodňový plán obce

Pretože Bystrý potok za dažďov zaplavuje Kostolnú ulicu i Kucik a tiež v severnej časti obce sneh a veľké dažde stekajúce zo svahu Črepníka zaplavujú záhrady, domy i dvory na uliciach Poľná a Ďurkovská, vypracovala obec povodňový plán záchranných prác obce. Na ochranu severnej časti obce bola vykopaná odvodňovacia priekopa na úbočí Črepníka s výustom do potoka Črepník.

Návrh

V zastav. území obce na Bystrom potoku navrhujeme obojstrannú ochrannú hrádzu na Q₁₀₀.

Záplavové územie Olšavy

Západnú hranicu katastra obce Ruskov tvorí Olšava so svojím ľavobrežným inundačným územím vyznačeným na výkrese č.3 podľa vodohospodárskej mapy 1:50 000. Mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika vodných tokov Slovenska, v rámci ktorého sú pre geografické oblasti s výskytom potenciálne významného povodňového rizika spracované mapy povodňového ohrozenia (MPO) a mapa povodňového rizika (MPR) v mierke 1: 10000 aj pre geografickú oblasť Vyšný Čaj, vodný tok Olšava v rkm 13,700 – 14,300, ktorá sa dotýka k.ú. obce Ruskov, bol ukončený.

2.12.3 Zásobovanie elektrickou energiou

Katastrálnym územím obce Ruskov prechádzajú vysokonapäťové vedenia a prípojky k trafostaniciam v počte 14:

- 2xVVN 110 kV vedenie č. 6718/6791 ES Košice Juh – Ruskov – Kuzmice,
- VN 22 kV vedenie č. 206 ES Košice – ES Prešov,
- VN 22 kV prípojky k trafostaniciam,
- TS 22/0,4 kV trafostanice v počte 14.

Elektrické vedenia a trafostanice sú zakreslené v grafickej časti, vrátane ochranných pásiem zaberajúcich časti územia ako trvalé bremeno verejnoprospešných objektov na pozemkoch

súkromných vlastníkov v obci v súlade so zákonom č. 251/2012 Z.z.

Podľa zákona o energetike č.251/2012 Z.z., § 43, je ochranné pásmo pre nadzemné el. vedenie bez izolácie do 35kV (vrátane) 10m od krajného vodiča, pre nadzemné izolované el. vedenie do 35kV (vrátane) 1m od krajného vodiča. Ochranné pásmo pre podzemné el. vedenie do 110kV (vrátane) je 1m od krajného kábla. Ochranné pásmo pre elektrickú stanicu s vnútorným vyhotovením je dané obostavanou hranicou objektu, pre elektrickú stanicu s vonkajším vyhotovením 10m okolo objektu TS.

Katastrálnym územím obce Ruskov prechádza aj 2xVVN (110kV) vedenie v správe Východoslovenskej distribučnej a.s. (VSD a.s.). Podľa zákona o energetike č.251/2012 Z.z., § 43, je ochranné pásmo pre nadzemné el. vedenie bez izolácie od 35kV do 110 kV (vrátane) 15 m od krajného vodiča.

Distribúciu elektrickej energie v katastrálnom území obce Ruskov zabezpečuje 14 trafostaníc TS1-TS12. Trafostanice TS13 a TS14 slúžia ako zdroje slnečnej el. energie. Existujúce transformačné stanice sú z VN č.206 napojené VN prípojkami - nadzemným (vzdušným) vedením na drevených, resp. betónových podperných bodoch. Vodiče VN sú realizované z holých lán AlFe6, resp. z izolovaných vodičov Distri (AXEKVCEYZ).

Trafostanice TS1-TS7 sú určené na distribúciu pre malých odberateľov a podnikateľské subjekty maloodber. TS8-TS12 sú jednoúčelové TS pre podnikateľské subjekty veľkoodber. TS8 slúži pre zabezpečenie napájania odberných miest v kameňolome, TS9 slúži pre zabezpečenie napájania odberných miest v areáli PD, TS10 slúži pre zabezpečenie napájania odberných miest v areáli píla, TS11 slúži pre zabezpečenie napájania odberných miest na ŽSR, TSč.12 slúži pre zabezpečenie napájania ČOV. Trafostanice TS13-TS14 slúžia pre solárne elektrárne.

Údaje trafostaníc

Označenie	Názov - miesto	Druh, typ	Výkon (kVA)	Zaťaž (kVA - %)
TS 1	Pri OÚ, č.d.372	2,5 stĺpová	400	70%
TS 2	Pri ŽSR	mrežová (priehradová)	250	25%
TS 3	Smer osada „Dilkoš“	2 stĺpová	400	40%
TS 4	Dolná ul., pri č.d.405	mrežová (priehradová)	400	30%
TS 5	Strmá ul., pri č.d.325	2,5 stĺpová	400	70%
TS 6	Regeta	1 stĺpová	100	20%
TS 7	Pri č.d.5	2,5 stĺpová	400	50%
TS 8	Kameňolom	murovaná	630	
TS 9	Areál PD	2,5 stĺpová	160	
TS 10	Píla	2,5 stĺpová	400	
TS 11	ŽSR	2,5 stĺpová	160	
TS 12	ČOV	mrežová (priehradová)	100	
TS 13	FVE1	bloková (kiosková)	1 000	
TS 14	FVE2	bloková (kiosková)	1 000	

Trafostanice TS8 – TS14 sú jednoúčelové (veľkoodberateľské) transformačné stanice, resp. zdroje el. energie. Z toho dôvodu nie je uvedené zaťaženie dotknutých staníc.

Bilancia výkonu trafostaníc

Dodávku elektriny obyvateľstvu a ostatným maloodberateľom v obci Ruskov zabezpečujú trafostanice TS1-TS7 s celkovým inštalovaným výkonom $P_i=2350$ kVA čo pri počte 518 odberných miest dáva podielový výkon 4,5 kVA/OM.

Smernica č. 2/82 SEP určuje pre plynofikované obce do 5 000 obyvateľov podielový výkon 1,5 kVA/dom ako dostatočný. Podľa uvedeného porovnanie podielových výkonov ukazuje, že inštalovaný transformačný výkon (P_i) má značné rezervy pre napájanie budúcej výstavby v obci.

Doterajší vývoj odberov elektriny v obci:
rok 2011

Názov OP	Zúčt. tr.	Práca celkom	Práca vo VT	Práca v NT	Poč. OM	kWh/OM
	MOO	1 882 171,00	1 093 442,00	788 798,00	471	3 996
	MOP	225 631,00	163 323,00	62 308,00	27	8 356
OZ Košice	VO	64 094,49	41 456,07	22 638,42	1	
ŽE-reg. stredisko energetiky Košice	VO	15 742 314,00	10 405 636,80	5 336 677,20	1	
Železnice SR	VO	112 009,14	62 130,84	49 878,30	1	
KOMES PLUS, s.r.o.	VO	162 996,20	115 987,32	47 008,88	1	
MESR spol. s r.o.	VO	95,4	67,84	27,56	1	
TRIKOT s.r.o.	VO	97 497,74	70 281,18	27 216,56	1	
PK Doprastav, a.s.	VO	139 046,56	106 508,80	32 537,76	1	
Heliopark 7, s.r.o.	VO	1 981,50	913,5	1 068,00	1	
Heliopark 5, s.r.o.	VO	3 382,50	1 717,50	1 665,00	1	
		18 431 219,53	12 061 464,85	6 369 823,68	507	

rok 2012

Názov OP	Zúčt. tr.	Práca celkom	Práca vo VT	Práca v NT	Poč. OM	kWh/OM
	MOO	1 840 719,00	1 119 366,00	721 353,00	476	3 867
	MOP	213 166,00	155 241,00	57 925,00	27	7 899
OZ Košice	VO	58 874,40	41 533,44	17 340,96	1	
ŽE-reg. stredisko energetiky Košice	VO	18 085 497,60	11 760 151,20	6 325 346,40	1	
Železnice SR	VO	109 717,92	59 570,16	50 147,76	1	
KOMES PLUS, s.r.o.	VO	180 136,32	130 291,20	49 845,12	1	
DPOW-ENTRIKOT s.r.o.	VO	51 692,16	40 666,08	11 026,08	1	
DCEZ PK Doprastav, a.s.	VO	129 124,32	103 546,56	25 577,76	1	
AGRO PARTS s.r.o	VO	11 511,76	7 325,76	4 186,00	1	
Heliopark 7, s.r.o.	VO	4 950,00	2 163,00	2 787,00	1	
Heliopark 5, s.r.o.	VO	8 127,50	3 760,00	4 367,50	1	
		20 693 516,98	13 423 614,40	7 269 902,58	512	

rok 2013

Názov OP	Zúčt. tr.	Práca celkom	Práca vo VT	Práca v NT	Poč. OM	kWh/OM
	MOO	1 792 258,00	1 103 448,00	688 810,00	482	3 718
	MOP	221 028,00	160 570,00	60 458,00	27	8 186
OZ Košice	VO	59 546,76	41 463,24	18 083,52	1	
ŽE-reg. stredisko energetiky Košice	VO	18 641 356,80	12 232 860,00	6 408 496,80	1	
Železnice SR	VO	113 343,36	63 345,36	49 998,00	1	
KOMES PLUS, s.r.o.	VO	159 714,88	112 334,56	47 380,32	1	
D POW-EN TRIKOT s.r.o.	VO	51 503,92	40 094,08	11 409,84	1	

D_CEZ_PK Doprastav, a.s.	VO	101 325,12	75 853,44	25 471,68	1	
AGRO PARTS s.r.o	VO	9 916,40	5 657,60	4 258,80	1	
Heliopark 7, s.r.o.	VO	5 124,00	2 341,50	2 782,50	1	
Heliopark 5, s.r.o.	VO	6 327,50	3 287,50	3 040,00	1	
		21 161 444,74	13 841 255,28	7 320 189,46	518	

rok 2014

Názov OP	Zúčt. tr.	Práca celkom	Práca vo VT	Práca v NT	Poč. OM	kWh/OM
	MOO	1 775 782,00	1 134 842,00	640 940,00	489	3 631
	MOP	209 730,00	152 913,00	56 817,00	27	7 767
OZ Košice	VO	48 915,36	34 213,92	14 701,44	1	
DELGAS Železnice SR	VO	17 413 195,20	11 680 958,40	5 732 236,80	1	
DELGAS Železnice Slovenskej republ	VO	102 925,68	53 922,96	49 002,72	1	
KOMES PLUS, s.r.o.	VO	153 281,44	96 644,08	56 637,36	1	
DPOW- ENTRIKOT s.r.o.	VO	49 650,64	40 215,76	9 434,88	1	
DCEZ PK Doprastav, a.s.	VO	56 203,68	36 672,48	19 531,20	1	
AGRO PARTS s.r.o	VO	70 972,72	47 071,44	23 901,28	1	
Heliopark 7, s.r.o.	VO	5 035,50	2 131,50	2 904,00	1	
Heliopark 5, s.r.o.	VO	3 867,50	1 957,50	1 910,00	1	
		19 889 559,72	12 914 272,04	6 370 548,68	525	

Prehľadná tabuľka vykazuje ustálenosť až mierny pokles ročných odberov obyvateľstva (MOO) ako v celkovom množstve odobratej práce (kWh), tak aj v ukazovateli priemerného odberu na jedno odberné miesto (kWh/OM). Obec je plynofikovaná, ale na vykurovanie sa viac využíva pevné palivo a elektrina len na prípravu TÚV v kúpeľniach.

Ročné odbery pre budovy občianskej vybavenosti a živnostníkov (MOP) sú ustálené v priemere okolo 8 000 kWh/OM/rok.

Veľkoodbery (VO) sú zabezpečené vlastnými trafostanicami v množstvách podľa potrieb podnikov.

Stav rozvodnej NN el. siete v obci

Rozvody NN v obci sú realizované vonkajším vedením na betónových podperných bodoch. Vodiče NN sú realizované z holých lán AlFe6, resp. z izolovaných vodičov AES. NN el. prípojky sú realizované vonkajším vedením holých lán AlFe6, závesnými káblami AYKYz aj podzemnými káblami AYKY (CYKY).

Technický stav rozvodov je dobrý, schopný bezpečnej a spoľahlivej prevádzky. V obci VSD a.s. priebežne realizuje obnovu existujúcich VN, resp. NN vedení. V súčasnosti, resp. v blízkej budúcnosti prevádzkovateľ neplánuje rozsiahlejšie úpravy, rekonštrukcie, resp. rozšírenia sietí.

Návrh

Návrh územného plánu obce Ruskov rieši rozvoj obce do roku 2 030 výstavbou 112 rodinných domov a 24 b.j. v 3 bytových domoch.

Rozvojová výstavba bude napojovaná na najbližšie distribučné trafostanice. Možnosť napájania nových stavieb závisí od kapacity trafostaníc a od ich doterajšieho využitia a zaťaženia. Rozbor stavu využitia a zaťaženia trafostaníc a vyčíslenie prírastku zaťaženia a ich prenesenia na trafostanice podáva nasledovná prehľadná tabuľka:

Vyhodnotenie zaťaženia DTS k roku 2030

Trafostanica	Súčasný stav			Prírastok		Budúca záťaž	
	Výkon kVA	Využitie %	Záťaž kVA	Objekt, počet	Záťaž kVA	Spolu kVA	Využitá %
TS 1 pri OcÚ, č.d. 372	400	112	168,0	RD 68	102	270	68
TS 3 smer osada „Dilkoš“	400	57	85,5	RD 12	18	103	26
TS 7 pri č.d. 5	400	145	217,5	RD 7, 24 b.j.	46,5	264	66
TS 5 Strmá ul., pri č.d. 325	400	92	138,0	RD 16	24,0	162,0	40
TS 4 Dolná ul., pri č.d. 405	400	54	81,0	RD 9	13,5	94,5	24

Tabuľka ukazuje, že trafostanice TS 1, TS 3, TS 4, TS 5 a TS 7 majú značné výkonové rezervy a spoľahlivo prenesú doterajšie aj budúce záťaže od novej zástavby, bez potreby zvyšovania ich výkonov.

Výpočet prírastku potreby energie podľa ukazovateľov doterajšej spotreby v obci

MOO – maloodber obyvateľstva – 105 domácností:

- Prírastok $136 \times 1,25 \times 3\,600 \text{ kWh} = 612\,000 \text{ kWh}$
- Doterajšia spotreba obyvateľstva $1\,775\,782 \text{ kWh}$
- Budúca spotreba elektrickej energie v roku 2 030 $2\,387\,782 \text{ kWh}$

Nová zástavba je rozmiestnená na celom území obce, čo si vyžiada riešenie jej napojovania na rozvodnú sieť NN predĺžovaním z príľahlých ulíc.

Verejné osvetlenie

Večerné a nočné osvetlenie komunikácii a verejných priestorov v obci Ruskov je zabezpečené LED svietidlami výložníkového typu. Upevnenie svietidiel je na betónových stĺpoch elektrickej rozvodnej siete, vrátane napájacieho vedenia z vodičov AlFe priemeru 16 mm. Ovládanie osvetlenia je centrálné časovým spínačom. Počet svietidiel postačuje. Neosvetlených kritických miest v obci niet.

Stav osvetlenia v obci bol vylepšený výmenou žiariviek za výkonnejšie LED lampy. Čo sa prejavilo znížením spotreby elektriny na verejné osvetlenie za ostatný rok.

Návrh

Osvetlenie novo navrhovaných lokalít sa navrhuje rovnakého typu ako v celej obci. Napájanie a ovládanie bude predĺžené z príľahlých ulíc.

2.12.4 Zásobovanie plynom a teplom

A. Zásobovanie plynom

Katastrálnym územím obce Ruskov prechádza vetva distribučného VTL plynovodu označeného ako PL Blažice – Bidovce DN 80 OCL, tlakovej úrovne 6,3 MPa. Od tohto plynovodu odbočuje VTL prípojný plynovod DN 50 OCL tlakovej úrovne 6,3 MPa, ktorým je napájaná regulačná stanica (RS) Ruskov s výkonom 1 200 m³/hod, vybudovaná v roku 2002 kedy boli vybudované aj uličné plynovody a napojení prví odberatelia plynu.

Miestne plynovody

V obci je vybudovaná distribučná sieť tlakovej úrovne STL – 300 kPa. Rozvodné potrubie je vybudované z materiálu polyetylén (PE) profilov DN 100, 80, 50 PE.

Rozvody ako 13 ročné sú v dobrom technicko – prevádzkovom stave bez porúch či prerušení. Uličná sieť je nakreslená na výkrese č.3.

Ochranné pásma (OP) a bezpečnostné pásma (BP) podľa požiadaviek zákona č. 251/2012 Z.z. sú na celej distribučnej sieti dodržané:

- OP v teréne do Ø200 - 4 m v obci 1 m obojstranne,
- BP v teréne do 0,4 MPa - 10 m, nad 4,0 MPa do Ø150 – 50 m obojstranne,
- OP technologického objektu (TO) 8 m po obvode objektu.

Spôsob zásobovania

Zásobovanie obce zabezpečuje regulačná stanica, ktorá redukuje tlak plynu 6,3 MPa na 0,3 MPa (300 kPa) a udržuje stálosť prevádzkového tlaku a dostatočnosť množstva plynu v každej ulici a pre každého odberateľa. Jednotliví odberatelia sú napájaní na uličné plynovody priamo domovými prípojkami. Samotný odber plynu je cez domový regulátor plynu STL/NTL každého odberateľa.

Doterajší odber plynu podľa evidencie SPP a.s.

Obec Ruskov v roku	2011	2012	2013
Odber zemného plynu m ³	425 792	401 837	415 981
Počet odberných miest OM	281	284	288
Priemer odberu m ³ /OM	1 515	1 414	1 444

Prehľadná tabuľka vykazuje ustálenosť až mierny pokles ročných odberov, ako v celkovom množstve, tak v priemernom ukazovateli na jedno odberné miesto.

Priemerný odber 1 400 – 1 500 m³ na jedno odberné miesto je nízky v porovnaní so 4 000 m³/OM uvažovanom v projekte plynofikácie obce, ukazuje na takmer trojnásobné predimenzovanie plynofikačných zariadení v obci. Plyn zo siete využíva 288 odberateľov, čo z počtu 464 bytov a 9 budov v obci predstavuje 60% - nú plynofikáciu. Obec má 185 domácností doteraz nenapojených na zemný plyn.

Vyhodnotený priemerný ukazovateľ spotreby plynu bude využitý pri bilancovaní budúcej potreby plynu.

Doterajšie využitie kapacity regulačnej stanice plynu

Maximálny ročný odber vykazaný v predošlej stati bol v roku 2011 v objeme 425 792 m³/rok.

Maximálne zaťaženie regulačnej stanice je v zimnom období v priemere počas 240 dní od októbra do mája v priemere 10 hodín denne a zvyšných 125 dní od júna do septembra v priemere 4 hodiny denne.

Využitie RS počas roka = 240 x 10 + 125 x 4 = 2 900 hodín

Maximálne hodinové zaťaženie RS = 425 792 m³/rok / 2 900 hod/rok = 146 m³/hod

Z danej kapacity RS 1 200 m³/hod bolo maximálne zaťaženie 146 m³/hod čo je 12%. Regulačná stanica je značne predimenzovaná, čo umožňuje jej využívanie pre ďalšiu zástavbu v obci, prípadne dodávaním plynu do blízkych malých obcí.

Návrh

Podľa návrhu územného plánu obce Ruskov pribudnú k roku 2 030 nové rodinné domy v počte 112 rodinných domov a 24 b.j. v troch bytových domoch, spolu 136 nových odberateľov ako prírastok k doterajším odberom.

Pri stanovení budúcich odberov sa vychádza zo zisteného ukazovateľa doterajšej spotreby plynu v priemere na jedného odberateľa.

rok	Odber tis.m³	Počet odberateľov	Priemer m³/odberateľ
2 011	426	281	1 515
2 012	402	284	1 414
2 013	416	288	1 444
2 014	347	280	1 232
prírastok	208	136	1 530
2 030	555	389	1 427

Nárast priemerných odberov k roku 2 030 naznačuje, že výstavbou nových moderných domov a bytov vykurovaných plynom, môže byť zastavená doteraz klesajúca tendencia odberu plynu v priemernej na jedného odberateľa.

Nová zástavba bude rozmiestnená v celom území obce čo si vyžiada riešenie jej pripájania na rozvodnú sieť plynu.

Nové riešenia napojenia na lokalitách:

Lokalita	Počet odberateľov	Návrh riešenia napojenia
Ďurkovská ul.	5 RD	Vybudovať uličný plynovod predĺžením potrubia z Ďurkovskej ul..
Lokalita za školou	9 RD 24 b.j.	Vybudovať uličný plynovod odbočením od potrubia z ul. Čalovska.
Lokalita nad OcÚ	52 RD	Vybudovať uličný plynovod odbočením od potrubia na Slančickej ul.
Lokalita nad Slančickou ul.	13 RD	Vybudovať uličný plynovod odbočením od potrubia na Slančickej ul.
Lokalita pod Slančickou ul.	9 RD	Vybudovať uličný plynovod odbočením od potrubia na Slančickej ul.

B. Zásobovanie teplom

Celé k.ú. je súčasťou chráneného územia geotermálnych vôd Olšava, ktoré sa však nevyužíva.

Teplu na účely varenia, prípravu teplej úžitkovej vody a vykurovanie v rodinných domoch v Ruskove sa zabezpečuje z domových zdrojov tepla, v bytových domoch zo spoločných kotolní. V obecných budovách, službách a výrobných budovách z vlastných kotolní.

Najväčšia spotreba tepla je pri vykurovaní, ktorého efektívnosť závisí od tepelného zdroja, spôsobu vykurovania a od použitého paliva.

Podľa celoštátneho sčítania domov a bytov v roku 2011 prevládalo v Ruskove ústredné lokálne vykurovanie v 261 domoch a iné v 80 domoch. V palivách prevládal plyn v 229 bytoch a pevné palivo v 184 bytoch. Spotreba tepla za rok podľa množstva a výhrevnosti jednotlivých palív je bilancovaná v prehľadnej tabuľke.

Bilancia terajšej spotreby palív a tepla

Účel spotreby	Počet domov/bytov	Palivo			Teplu	
		Elektr. Tis. kWh	Plyn Tis.m³	Pevné pal. t	spolu GJ	GJ/byt
<i>Obyvateľstvo</i>						
BD – varenie, vykurovanie	60	80	59		2 958	32
RD – varenie, vykurovanie	38		86		2 580	68
- varenie, vykurovanie ÚK	85	260	36	290	9 076	48
- varenie, vykurovanie	17	240	20		1 464	86
- Bojler, konvektor, mikro	340	189	27		1 490	4
Spolu		769	328	290	16 668	
<i>Občianska vybavenosť</i>						
OcÚ + KD	1		11		330	
Kostol + fara	1		5		150	
Zdravotné stredisko	1		18		540	
Materská škôlka	1		7		210	
Základná škola	1		17		510	
Nákupné stredisko	1		6		180	
Športcentrum	1		4		120	

Dom služieb + pošta	2	8	16		509	
Živnostníci	3	12	14	25	813	
Spolu		20	98	25	3 362	
Celkom		789	426	315	20 030	

Prehľadná tabuľka ukazuje, že najväčšia ročná spotreba tepla v obci bola v RD zo zmiešaného spaľovania pevného paliva, plynu a elektriny pri vykurovaní, varení a ohreve vody v kúpeľniach.

Spotreba tepla v jednotlivých domácnostiach sa pohybuje v rozmedzí 32 – 68 GJ/dom. Najvyššia spotreba tepla je v 38 domoch v priemere 68 GJ/dom s ústredným kúrením domácim kotlom na plyn. Táto vyššia spotreba zabezpečuje prijateľné teplo v izbách, ale tepelná pohoda v celom dome sa dosiahne len pri spotrebe 100 GJ/rok.

Najnižšia spotreba tepla je v 61 bytoch v bytových domoch 32 GJ/rok z domových kotolní na plyn, ktorá vyhreje dvojizbový byt na prijateľnú teplotu v izbách.

Spotreba tepla v budovách občianskej vybavenosti a v prevádzkach podnikov a živnostníkov je primeraná veľkosti objektov.

Ukazovatele spotreby palív a tepla v Ruskove zistené prieskumom a rozborom terajšieho stavu vykurovania v obci, budú využité pri navrhovaní budúceho zásobovania obce teplom k roku 2025.

Návrh

Podľa návrhu územného plánu obce Ruskov pribudnú do roku 2030 rodinné domy v počte 112 a 3 bytové domy s 24 b.j.

Potreba tepla a palív pre navrhnuté domy a byty bude vyhodnotená na základe ukazovateľov doterajšej spotreby a ako prírastok sa pripočíta k doterajšej spotrebe, ako celková potreba tepla a palív v obci v roku 2030.

Bilancia potreby tepla a palív

Počítame s výhrevnosťami: el. práca 1 000 kWh = 3,6 GJ, plyn 1 000 m³ = 31,5 GJ a pevné palivo priemer 1 t = 14 GJ.

Bilancia

Účel	Palivo				Tepló	
	Počet bytov	Elektr. tis. kWh	Plyn tis.m ³	Pevné palivo t	GJ	GJ/dom
obyvateľstvo						
BD varenie, kúrenie	24		21		615	26
RD varenie, kúrenie	81		185		5 828	72
Konvektor, žiarič	136	112			313	3
Prírastok spolu	136	112	266		6 800	50
Doterajšia spotreba	340	769	328	290	16 668	
Budúca spotreba 2 030	476	881	594	290	23 468	

Spotreba tepla v roku 2030 vzrastie zo 16 668 na 23 424 GJ/rok hlavne vplyvom zvýšenej spotreby plynu v novobudovaných bytoch a domoch.

Navrhujeme využívanie efektívnejších zdrojov tepla a moderného vykurovania s cieľom zvýšiť tepelný zisk z paliva a znížiť náklady na dosiahnutie optimálnej tepelnej pohody v budovách.

2.12.5 Telekomunikácie, rozhlas, televízia

Obec Ruskov je súčasťou Regionálneho technického centra Východ Slovak Telekomu v primárnej oblasti 055 Košice. Telefónni účastníci v obci sú napojení na digitálny blok, ktorý je napojený na modem v Košiciach po prepojavacom kábli. Blok je kapacitne dimenzovaný na zabezpečenie všetkých požiadaviek na jednotlivé telekomunikačné služby v obci.

Vybavenosť domácností zariadeniami TK bolo zisťované pri celoštátnom sčítaní obyvateľstva,

domov a 2011 s týmito výsledkami:

	Rok 2011
- počet trvale obývaných bytov (domov)	347
- pevný telefón	174
- mobilný telefón	274
- osobný počítač	192
- osobný počítač s internetom	192

Počet pevných telefónov v objektoch má klesajúci trend. Rýchlo rastúci trend má počet mobilných telefónov aj počítačov s internetom.

Terajší stav telefónnych rozvodov

Telefónne rozvody v obci sú vedené závesnými káblami na drevených podperných bodoch po krajniciach miestnych komunikácií, Rozvodňa pokrýva celú obec a umožňuje pripojenie každého abonenta jednotlivo, alebo viac prípojok z jedného stĺpa pomocou združovacieho zariadenia PCM.

Miestna centrála tvorí digitálny blok umiestnený v suteréne obecného úradu a napojený na modem v Košiciach po prepojovacom kábli. Blokova centrála je kapacitne dimenzovaná na zabezpečenie všetkých požiadaviek na jednotlivé telekomunikačné služby v obci.

Stav mobilnej telefonizácie

Signály mobilných telefónov v obci zabezpečujú základňové stanice:

- T-Com na budove pri Ocú,
- Orange na budove sila na železničnej stanici,
- O2 na budove sila na železničnej stanici,
- Antik a Neonet na budove pri Ocú.

	Slovak Telekom	Orange	O2
Hlas GSM	celá obec	celá obec	celá obec
Mobilný internet F-OFDM (5,3 Mb/s)	celá obec	-	-
Mobilný internet 3G/HSPA+ (21 Mb/s)	celá obec	častočné pokrytie	častočné pokrytie
Mobilný internet 3G/HSPA+ (42 Mb/s)	bez pokrytia	bez pokrytia	bez pokrytia
Mobilný internet 3G/HSUPA+ (5,8 Mb/s)	častočné pokrytie	-	-
Mobilný internet 4G/LTE (150 Mb/s)	bez pokrytia	bez pokrytia	bez pokrytia
Mobilný internet 4G/LTE (73 Mb/s)	bez pokrytia	bez pokrytia	bez pokrytia
Mobilný internet EDGE	celá obec	celá obec	celá obec
Mobilný internet GPRS	celá obec	celá obec	celá obec
Fixný internet FWA	bez pokrytia	-	-
Fixný internet ADSL	celá obec	-	-
Fixný internet VDSL	častočné pokrytie	-	-
Fixný internet MAGIO	celá obec	-	-
Fixný internet Optika	bez pokrytia	-	-

Rozhlas a televízia

V obci funguje miestny rozhlas s ústredňou v budove Obecného úradu. Rozvody sú vedené na stĺpoch elektrických rozvodov vrátane reproduktorov. Vedenie ide do všetkých ulíc. Rozmiestnenie reproduktorov je vyhovujúce, nie sú vzájomné zázneje. Počuteľnosť je dobrá.

Vysielanie Slovenského rozhlasu je v obci dobre počuteľné v každom vlnovom rozsahu či frekvencii. Možný je príjem aj komerčných rádii.

Signály Slovenskej televízie a ostatných TV sú sprístupnené vykryvačom na Dubníku pre terestriálne vysielanie prostredníctvom izbovej antény. Rozširujú sa aj parabolické antény na digitálny

príjem TV programov zo satelitov.

Poštové služby pre Ruskov a okolité malé obce zabezpečuje miestny poštový úrad umiestnený v budove Domu služieb v obci.

System bude vyhovovať aj výhľadovo.

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Obec disponuje kvalitnými podmienkami ŽP. Nachádzajú sa tu však niektoré stacionárne a mobilné zdroje znehodnocovania ovzdušia, pôdy, podzemných vôd, zasahovania nadmerným hlukom a vibráciami, spolupôsobiacimi s externými zdrojmi.

Antropogénne podmienené stresové javy sú líniového a plošného charakteru. Z líniových prvkov je to jednoduché 110 kV vonkajšie elektrické vedenie, niekoľko vetiev 22 kV vedenia, elektrifikovaná širokorozchodná trať a súbežná jednokolajná elektrifikovaná trať, cesta druhej triedy II/576 Čemerné – Bohdanovce, cesta III/3328 v smere želez. stanica, III/3322 v smere Olšovany - N. Čaj a účelové cesty Ruskov – Slančík a Ruskov – križovatka na cestu Olšovany – N. Čaj. Na území katastra sa nachádza lom Strahuľka a Čerepeš.

Kvalita ovzdušia

Kvalita ovzdušia sa odvíja od interných a externých zdrojov znečisťovania ovzdušia. V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne významné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a taktiež tu nie je vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia. Na priaznivú kvalitu ovzdušia vplyva aj plynofikácia obce. Za najvýznamnejší zdroj znečisťovania ovzdušia možno považovať premávku po miestnych komunikáciách a chov kurčiat na HD. Je navrhovaná preložka cesty II/576 mimo obec a výsadba izolačnej zelene v rámci areálu HD.

Priemerná ročná koncentrácia NO₂ je v k.ú. obce 5 – 10 µg.m⁻³, depozícia N (NO, NO₂) je 700 – 800 mg.m⁻², koncentrácia SO₂ je 5 – 10 µg.m⁻³. Ide prevažne o nízke hodnoty tesne nad nulovými, príp. v strednej časti stupnice. Priemerná ročná depozícia S (SO₂ a sírany) je 2000 – 2500 mg.m⁻² až > 2500 mg.m⁻², čo predstavuje najvyššie hodnoty.

Kvalita podzemných vôd

Podľa hydrogeologického rajónovania ležia podzemné vody v regióne V 111. Neovulkanity Slanských vrchov s prevažne puklinovou priepustnosťou, budovanom neovulkanitmi. Litologická charakteristika podkladu odráža aj jeho hydrologické vlastnosti. Predmetné územie vyplňajú v nive Olšavy štrky s veľmi dobrou až dobrou pórovou priepustnosťou a vysokým zvodnením, svahy údolia Olšavy íly s dobrou až slabou pórovou priepustnosťou a minimálnym zvodnením, kým Slanské vrchy predstavujú prevažne vulkanosedimentárne pieskovce a konglomeráty, čo sú horniny s veľmi slabou puklinovo-vrstvovou priepustnosťou a stredným zvodnením. Prietočnosť a hydrogeologická produktivita je v oblasti Slanských vrchov mierna, v oblasti Toryskej pahorkatiny vysoká ($T = 1 \cdot 10^{-3} - 1 \cdot 10^{-2} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$), no v nive Olšavy mierna. Hladina podzemnej vody je zväčša 2 – 5, na východnom okraji až 10 m hlboko. V severnej časti je využiteľné množstvo podzemnej vody 0,50 – 0,99 l.s⁻¹.km⁻², v južnej < 0,20 l.s⁻¹.km⁻².

Na kvalitu podzemných vôd vplyva spôsob obhospodarovania PP. Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV a je napojená na zdroje pitnej vody v Bidovciach.

V území je úroveň znečistenia podzemných vôd (Cd) nízka (0,1 – 1,0). Stupeň znečistenia riečnych sedimentov (Cd) je 0,0.

K.ú. obce sa nachádza v chránenom území geotermálnych vôd Oľšava.

Pôda

Pôdy v oblasti nie sú kontaminované, predstavujú relatívne čisté pôdy. Vodná erózia je v oblasti Slanských vrchov žiadna alebo nepatrná až slabá, v poľnohospodárskej krajine sú pôdy z hľadiska vodnej erózie zaradené do kategórie nepatrnej až slabej, stredne silnej až silnej erózie. Z hľadiska zdravotného stavu predstavujú lesy územia lokálne zdravé (defoliácia 0 – 10 %), väčšinou veľmi slabo poškodené (11 – 20 %) až slabo poškodené (21 – 30 %) porasty, lokálne sú porasty stredne poškodené (31 – 40 %). Ostatné stresové javy v území nepresahujú rámec bežnej kontaminácie, rovnako ich zdroje nie sú nad rámec bežných zdrojov v tejto oblasti.

Ohrozenosť poľnohospodárskych pôd veternou eróziou je v k. ú. obce minimálna. Ohrozenosť poľnohospodárskych pôd vodnou eróziou je stredná. V k. ú. obce je zaznamenaná intenzívna výmoľová erózia (Atlas krajiny SR, 2002).

Zosuvné územia

V k.ú. sú evidované svahové deformácie - zosuvy prevažne stabilizované (11), potenciálne (12) a aktívne (1). Zosuvné územia sú vymedzené ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa §12 ods. 4 písm. o) vyhlášky č.55/2001 Z.z.

Celé k.ú. obce patrí medzi územia vykazujúce výraznú predispozíciu k vzniku svahových pohybov (plazenie, zasúvanie, stekanie, rútenie). Stabilizovaná sa dotýka severného okraja obce a väčšiu južnú časť od potoka.

Tieto javy sú predovšetkým dôsledkom geologickej stavby územia. K.ú. obce sa nachádza v oblasti flyšového pásma, ktoré tvoria ílovce, pieskovce, siltovce, slieňovce.

Evidované zosuvné územia sú vymedzené ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa §12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a vyznačené v ÚPD. Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia výskyt potenciálnych zosuvov a stabilizovaných svahových deformácií. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžiniersko-geologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií *nie sú vhodné na stavebné účely*. Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej územnoplánovacej dokumentácii zohľadniť výsledky inžiniersko-geologického prieskumu, spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov v SR v M 1: 50 000, ktorá je voľne prístupná a Štátnom geologickom ústave Dionýza Štúra Bratislava.

Radónove riziko

Na základe odvodenej mapy radónového rizika (www.geology.sk) sa väčšia časť k.ú. obce nachádza v oblasti nízkeho rizika, okrem severnej časti a zón v lese, kde sa nachádza stredné. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

Hluk

Primárnym producentom hluku je automobilová a železničná doprava. Pre obytné súbory stanovuje vyhláška MZ SR č.549/2007 Zb. najvyššiu prípustnú hodnotu hladiny hluku vo vonkajších priestoroch pozdĺž základnej komunikačnej siete max 60 dB(A). Táto hladina hluku bola v roku 2010 dosiahnutá vo vzdialenosti 19,5 m od osi cesty II/576 a zasahovala obytnú zástavbu pozdĺž nej.

Navrhujeme preložku cesty II/576 mimo zastavané územie.

Zdrojom hluku je aj ťažba a spracovanie kameňa. Poloha lomov je vo vzťahu k obci dostatočná a umožňuje prirodzený útlm. Lesnú cestu z kameňolomu Ruskov – Strahuľka na juh navrhujeme zrekonštruovať a napojiť na cestu II/552. Dôvodom je diverzifikácia dopravnej záťaže a zníženie hluku, vibrácií a prašnosti v obci. Ďalej navrhujem presmerovanie 50% objemu prepravovaného kameňa na železnicu.

Komunálny odpad

Obec má spracovaný Program odpadového hospodárstva v roku 2014.

V obci je zavedený separovaný zber papiera, skla a plastov nasledovne:

- plasty, tetrapak, plechovky	trojtýždňový interval,
- papier	1 x mesačne,
- sklo	1 x mesačne,
- elektrospotrebiče	2x ročne,
- pneumatiky	1x ročne.

Separovaný odpad odváža fy AVE SK, odpadové hospodárstvo Košice. KO sa vyváža na skládku odpadov Jasov v trojtýždňových intervaloch. Obec nemá kompostáreň ani zberný dvor. sú navrhované za železnicou v priestore píly.

Produkcia komunálneho odpadu v roku 2009 – 2011

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu N/O	Množstvo v t / rok 2009	Množstvo v t / rok 2010	Množstvo v t / rok 2011
20 0 01	Zmesový komunálny odpad	O	215,13	249,13	206,59
1600 601	Olovené batérie	0	0,19		

20 02 03	Z cintorína	O			
20 03 07	Veľkoobjemný odpad	O	0,77	9,51	11,00
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií	O			
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, obkladačiek a pod.	O			
16 0214	Vyradené zariadenie iné ako uvedené v 160209 až 160213.	O	6,50	1,42	
20 01 01	Papier a lepenka	O	0,76	1,36	2,04
20 01 02	Sklo	O	13,13	7,45	9,45
20 01 39	Plasty	O	5,04	3,93	3,39
15 01 05	Kompozitné obaly	O	0,18	0,02	0,21
16 01 03	Opatrebované pneumatiky	O	1,90	2,08	4,63
Celkom			243,60	274,90	237,31

Odpady vznikajúce výkonom predmetu podnikania je producent povinný zhodnocovať sám, resp. treťou osobou, alebo odovzdaním osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zákona o odpadoch. V súčasnosti takéto odpady vznikajú v malých prevádzkach, kde je žiaduce využívať najlepšie na trhu dostupné technológie šetriace prírodné zdroje a zhodnocujúce vlastný odpad, ale aj odpad zo širšieho okolia. Dôležité je zavádzať technológie predchádzajúce vzniku odpadu, resp. obmedziť ich tvorbu. Zariadenia pre podnikanie vo vlastných účel. stavbách a priestoroch nesmú negatívne ovplyvňovať susedné stavby a životné prostredie.

Pri navrhovaní funkcií v dotyku s cintorínom je nutné rešpektovať zákon NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebniectve a doplnenie zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní, stanovujúce ochranné pásmo pohrebiska na 50 m (v ňom sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy).

Z hľadiska záujmov odpadového hospodárstva Okresný úrad Bardejov – Odbor ŽP odporučil v ďalšom stupni prípravy územno-plánovacej dokumentácie riešiť plochy, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci separovaného zberu, vyplývajúce z ustanovenia § 39 ods. 5 písm. a) zákona o odpadoch. Zamerať sa na opatrenia pre zabezpečenie zberu a prepravy objemových odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov, vyplývajúcich z ustanovenia § 39 ods. 5 písm. b) zákona o odpadoch. Riešiť plochy na zabezpečenie separácie biolog. rozložiteľného odpadu, vyplývajúce z ustanovenia § 39 ods. 16 zákona o odpadoch.

ÚPN-O navrhuje v priestore za železnicou zberný dvor a kompostovisko - separácia biologicky rozložiteľného odpadu. Odvoz triedeného odpadu, bielej a čiernej techniky a problémových zložiek odpadu je zabezpečený v intervale raz ročne.

Pre udržanie biodiverzity, vitality a estetiky k. ú. je navrhovaná kostra ekologickej stability zahŕňajúca miestne, regionálne a nadregionálne významné ekosystémy.

Skládky a environmentálne záťaž

V katastri obce sa nenachádza skládka odpadu, je tu však prevádzka fy Environcentrum, s.r.o., kde sa likviduje, resp. triedi nebezpečný odpad zo stavieb.

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových a dobývacích priestorov

Na území katastra sa nachádzajú:

Dobývacie priestory:

- č. 529 Ruskov - Čerepeš – andezit,
- č. 528 Ruskov - Strahuľka – andezit,
- č. 527 Ruskov I - stavebný kameň.

Chránené ložiskové územia (ChLÚ):

- Ruskov – andezit,
- Ruskov I – andezit.

Výhradné ložiská andezitov – v rozsahu DP.

Celé k.ú. obce sa nachádza v chránenom území geotermálnych vôd Olšava.

Severná časť k.ú. leží v určenom Prieskumnom území Košická kotlina – geotermálna energia.

2.15 Vymedzenia plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Všetky biokoridory a zosuvné územia – aktívne a potenciálne.

2.16 Ochrana pôdneho fondu - vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Základné východiskové podklady: hranice súčasne zastavaného územia k 1. 1. 1990 (KÚ Košice okolie), druhy pozemkov a BPEJ (KÚ Košice okolie, ROEP Ruskov), odvodnenia (SVP, Hydromeliorácie š.p. Bratislava) a kontaminácie PP (VÚPOP – reg. pracovisko B. Bystrica).

V k.ú. hospodári na prenajatej pôde AGRO PARTS, s.r.o. Vlastní časť bývalého poľnohospodárskeho dvora. Spoločnosť je typickým subjektom poľnohospodárskej prvovýroby. V oblasti rastlinnej výroby je zameraná na produkovanie vysokokvalitných poľných plodín a na produkovanie vysokokvalitných osív sladovníckeho jačmeňa a pšenice potravinárskej. Z poľných plodín pestuje najmä: pšenicu ozimnú, jačmeň jarný a repku ozimnú. Doplnkovo sú pestované sója a kukurica - vo východnej časti košickej kotliny.

Živočíšnej výrobe sa venuje spoločnosť KOMES Plus, s.r.o. - chov kurčiat. V obci sú aj samostatne hospodáriaci roľníci.

Podľa Štatistického úradu SR k 31.12.2013 sa v k. ú. obce nachádzajú poľnohospodárske pôdy (PP) o rozlohe 703,15 ha, z toho orná pôda tvorí 556,44 ha, záhrady 39,96 ha a trvalé trávne porasty 106,76 ha. V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne vinice a chmeľnice. Podiel PP z celkovej rozlohy k. ú. obce je 34,80 %.

Pôdy sú vo prevažnej časti územia hlinité, na severozápadnom okraji ílovito-hlinité, na severovýchodnom okraji piesčito-hlinité, neskeletnaté až slabo kamenité (0 – 20 %), na juhovýchodnom a severovýchodnom okraji stredne kamenité (štrkovité) (20 – 50 %). Poľnohospodárska pôda všeobecne je strednej, lokálne nízkej bonity a v kategorizácii produkčnosti dosahuje stredné hodnoty (6, 5, 4 v 10-stupňovej stupnici s bodovými hodnotami 40 – 31, 50 – 41, 60 – 51 v stupnici 100 – 1), v nive Olšavy hodnoty vysoké (90 – 81 a 70 – 61).

Podľa skupín BPEJ (bonitovaná pôdno-ekologická jednotka - klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti) sa v k. ú. obce prevažne nachádzajú pôdy strednej (pôdy zaradené do 6. až 7. kvalitatívnej skupiny BPEJ) a nižšej kvality (pôdy zaradené do 8. až 9. kvalitatívnej skupiny BPEJ).

Podľa VÚPOP je pôda z hľadiska kontaminácie zaradená do kategórie pod A – nekontaminované pôdy (obsah všetkých hodnotených rizikových látok je pod limitom).

Pôdy v SZ časti k.ú. sú odvodnené veľkoplošnou drenážou neznámej kvality so sústavou otvorených odvodňovacích kanálov v správe Hydromeliorácie š.p.: 5404 202 002, 5404 202 006, 5404 135 001, 5404 163 013, 5404 055 001 a 5404 055 002.

Podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP, v k.ú. Ruskov medzi najkvalitnejšie pôdy sa radia tieto pôdy s kódom BPEJ: 0511 002/5, 0771 213/5, 0512 003/6, 0527 003/6.

Obec sa nachádza v dotyku k hlavnej sídelnej rozvojovej osi Košice – Michalovce, vo väzbe na urbanizačný priestor Košíc a zemplínskej rozvojovej osi tretieho stupňa Košice – Slovenské Nové Mesto – Kráľovský Chlmec – Čierna nad Tisou, kde záväzná časť územného plánu VÚC Košického kraja stanovuje vytvárať územno-technické podmienky na rozvoj osídlenia.

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec zaznamenala neustály nárast počtu obyvateľov s priemerným ročným prírastkom od + 0,10 % do + 0,64 %. Podľa štatistického zisťovania v roku 2011 sa na priaznivom demografickom vývoji v obci podieľal prirodzený prírastok (+1), ako aj migračný prírastok (+4). Na základe uvedeného je do r. 2030 navrhovaných 136 bytov, prevažne v RD a nárast počtu obyvateľov o cca 300.

Návrh

ÚPD rieši rozvoj obce prevažne využitím voľných plôch v zastavanom území obce a ďalší rozvoj aj mimo neho – v nadväznosti na zastavané územie.

Plochy mimo zastavané územie využívajú priestorové a funkčné väzby na jestv. urbanistickú štruktúru obce – prítomnosť dopravných trás a línii TI. Záberové lok. č.11', 4' a 17' zabezpečujú akútne dopravné zokruhovanie miestnych komunikácií. Navrhujú sa prevažne plochy na severnom okraji obce z dôvodu JZ expozície terénu a bioklimatickej kvality prostredia.

V časti lok. 17' a 4' do ktorých zasahuje najkvalitnejšia pôda je vedený jestv. hlavný kanalizačný zberač ústiaci do ČOV. Uvedené je navrhované na zhodnotenie a to vyčlenením potrebných plôch pre pozemky troch bytových domov, 4 RD a miestnej komunikácie. Lok. A' so záberom 0,6871 ha najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy tvorí preložka cesty II/576 a leží mimo zastavané územie. Ostatné zábery sú vyčlenené pre výstavbu RD a ležia v zastavanom území.

Na niektoré plochy mimo zastavané územie bol vydaný súhlas na trvalé odňatie PP podľa §17, ods.4, písmena a) - celková výmera týchto plôch je 0,3254 ha.

Preložka cesty II/576 je trasovaná v súlade s ÚPN VÚC KSK a súhlasným stanoviskom KSK č. 03235/2016/ORRUPZP/36499 zo dňa 15.12.2016. Vyhodnotenie záberu PP na túto stavbu je súčasťou ÚPN-O Ruskov.

Celkový záber PP je navrhovaný na 30 lokalitách a 22,1219 ha, z toho PP je 19,0777 ha nasledovne:

Záber PP v zastavanom území obce je 4,7620 ha, z toho pre:

- bytové a rodinné domy, dopravu a verejnú zeleň 3,5090 ha,
- občianske vybavenie 0,0933 ha,
- šport 0,1435 ha.

Záber mimo zastavané územie obce je 14,3157 ha, z toho pre:

- bytové a rodinné domy, dopravu a verejnú zeleň 12,2609 ha,
- občianske vybavenie 0,0933 ha,
- priemysel a doprava 1,4247 ha.

Preložka cesty II/576 je vyhodnocovaná samostatne ako vyčlenená stavba VÚC KSK. Na jej záber je vyčlenených 1,2338 ha, z toho PP je 1,1980 ha a to ležiacej mimo zastavané územie.

2.17 Komplexné hodnotenie navrhovaného riešenia, najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Možno konštatovať, že obec a jej celé k.ú. má predpoklady pre ďalší komplexný rozvoj.

Obec sa nachádza 21 km východne od Košíc, na západnom úpätí Slanských vrchov v ich južnej časti, v údolí Olšavy. Je súčasťou Slanského mikroregiónu a záujmového územia krajského mesta Košice, kde aj prirodzene gravituje - tu je vyššie obč. vybavenie a pracovné príležitosti a tvorí jeho prirodzené ťažisko. Obec čiastočne spáduje do Bidoviec a Bohdanoviec.

Do katastra obce zasahuje v rámci siete Natura 2000 časť územia európskeho významu SKUEV0326 Strahuľka s 2° ochrany, ako aj chránené vtáčie územie SKCHVU025 Slanské vrchy.

Celé k.ú. je súčasťou chráneného územia geotermálnych vôd Olšava.

Podľa Novej stratégie rozvoja cestovného ruchu Slovenskej je obec súčasťou Košického regiónu cestovného ruchu a subregiónu Slanské vrchy. Obec je nástupným bodom do Slanských vrchov a plní úlohu chalupárskeho zázemia mesta Košice.

Obec sa nachádza v dotyku k hlavnej sídelnej rozvojovej osi Košice – Michalovce, vo väzbe na urbanizačný priestor Košíc, kde záväzná časť územného plánu VÚC Košického kraja stanovuje vytvárať územno-technické podmienky na rozvoj osídlenia. Kapacita jestvujúcich sietí TI v obci má dostatočné rezervy.

Katastrom prechádza významná cesta II/576, ktorá sa plánuje preložiť mimo zastavané územie obce. V smere východ západ vedú významné trasy železničnej dopravy: hranica s UA – Čierna nad Tisou – Košice – Žilina, ktorá tvorí dopravnú os košického kraja s celoštátnym a medzinárodným významom a železničná širokorozchodná trať: štátna hranica s UA – Maťovce – Haniska pri

Košiciach, ktoré sa plánujú modernizovať. Jej výhľadové vyššie využitie pre vývoz tovarov sa dá predpokladať ako dôsledok rozvoja voľného colného pásma.

Obec má vďaka vyššie uvedeným danostiam značný rozvojový potenciál pre rozvoj služieb, poľnohospodárstva, lesohospodárstva, spracovateľského priemyslu, turizmu a následne bývania.